

Renoscripto

Editie 110 | november 2022
Afgiftekantoor Gent X – P2A9284

Onafhankelijk platform voor de architect, ontwikkelaar,
studiebureau, aannemer en beleidsmaker

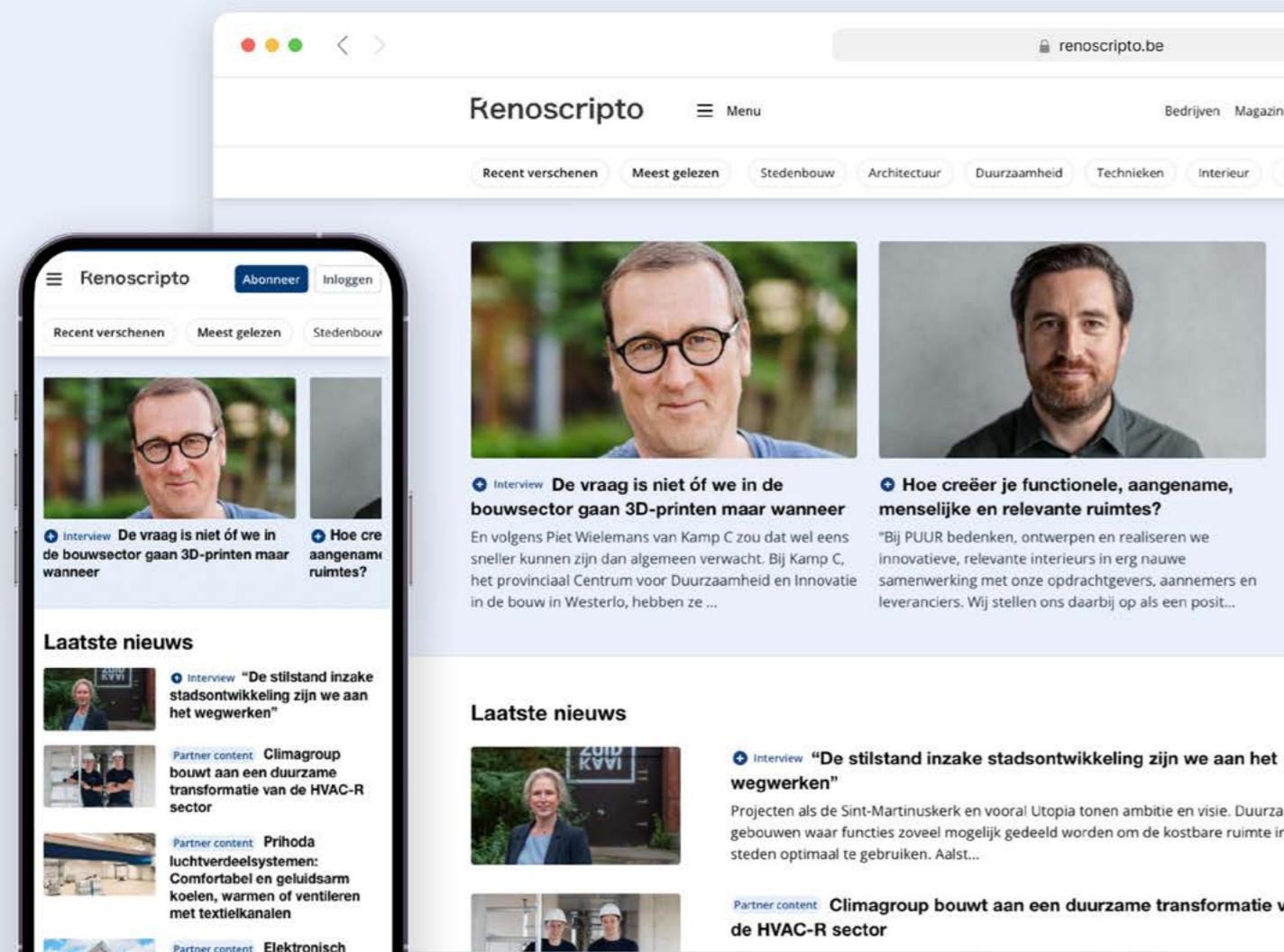

Jouw favoriete magazine, nu ook online

Ontdek meer inspirerende interviews, interessante projecten, videomateriaal en blijf op de hoogte van de actualiteit uit jouw vakgebied.

www.renoscripto.be

Renoscripto

Een uitgave van

OOLA bv
Veldemeersdreef 3
9880 Aalter
+32 50 250 170

Hoofdredacteur

Jesse Van Daele

Redactie

Jesse Van Daele, Sam Paret

Vormgeving

Delphine Verkest

Advertenties

Simon Ooghe
+32 50 250 170
simon@oola.be

Vertaling

Joalis bvba

Druk

Perka nv
Industrielaan 12
9990 Maldegem
+32 50 716 071

Doelgroepen

Architecten & ir.-architecten, interieurarchitecten, studie bureaus, aannemers, overheidsdiensten, projectontwikkelaars, bouwpromotoren, patrimonium beheerders, steden & gemeenten, kerkfabrieken.

Copyrights

Alle rechten voorbehouden. Dit tijdschrift is auteursrechtelijk beschermd: uit deze uitgave mag analoog of digitaal niets gereproduceerd, verspreid of meegedeeld worden zonder schriftelijke toestemming van de uitgever. Uitgever en auteurs verklaren dat dit magazine op zorgvuldige wijze en naar beste weten is samengesteld; evenwel kunnen uitgever en auteurs op geen enkele wijze instaan voor de juistheid of volledigheid van de informatie. Uitgever en auteurs aanvaarden dan ook geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard dan ook, die het gevolg is van handelingen en/of beslissingen gebaseerd op bedoelde informatie. Lezers worden met nadruk aangeraden deze informatie niet afzonderlijk te gebruiken, maar af te gaan op hun professionele kennis en ervaring en de te gebruiken informatie te controleren.

Iedereen een beetje meer Niels?

September was een reflectiemaand. Daar zorgden twee totaal uiteenlopende afspraken voor. De eerste was een interview met chocolatiers Justine Lanoo en Niels Segers die vorig jaar samen Goût Fou hadden opgestart. En met succes. In hun openingsjaar mocht de chocoladezaak uit Zele meteen pronken met de titel 'ontdekking van het jaar' in de nieuwe Gault&Millau-gids van de beste chocolatiers van het land.

Tijdens het interview zei Justine het volgende: "Niels en ik zijn eigenlijk het perfecte team om die 'kleine vleugjes geluk' te creëren. Als creatieve fantast tast ik de grenzen van chocolade af. Daarna laat ik los ... en pikt Niels de draad weer op. Hij is ijzersterk in productie. Elke 'zotte smaak', dupliceert hij als geen ander. Daarin zijn we erg complementair."

Met die uitspraak voortdurend in mijn achterhoofd woonde ik de tweede afspraak bij: het Lifecycles Festival in de tot de verbeelding sprekende Vynckier-site. Maar liefst 40 vermaarde sprekers gaven er hun visie over hoe de 'stad van de toekomst' best wordt vormgegeven. Brachten hun innovatieve ideeën met passie en vuur.

Het bleef in hun betoog vaak niet bij theorieën. Het merendeel van de sprekers had op zijn specifieke terrein intussen praktische oplossingen ontwikkeld waarmee potentieel wereldwijd een maatschappelijke probleem duurzaam kan worden opgelost. En als rasechte architecten waren ze zelfs zo altruïstisch om alle mogelijke details van die oplossing beschikbaar te stellen voor wie het wil. Open source. Met alle mogelijke toeters en bellen. Heb je toch nog een vraag? Geef een seintje!

Maar ... daar blijft het dikwijls bij. Architecten bouwen niet graag verder op de kennis van een ander. Ze willen liever zelf het warm water uitvinden. Zelf aan de slag gaan om een probleem te tackelen. Om dat dan later uiteraard online te delen.

Als we daar eens mee zouden ophouden ... En zouden proberen allemaal iets meer Niels te zijn. De creativiteit van een ander gebruiken om op grote(re) schaal verandering te bewerkstelligen. Niets let je daarbij trouwens om er een eigen sausje aan toe te voegen.

Jesse

Nieuw: QR codes scannen in het magazine

In deze editie kun je bij een aantal artikels een QR code scannen. Neem daarvoor jouw gsm toestel, open de camera applicatie en houdt de camera boven de code. De URL van de webpagina zal automatisch verschijnen. Klik daarop om naar het online artikel te gaan.

Vragen? Bel ons op +32 50 250 170 of mail naar info@renoscripto.be

SKYLT

LAK VOLLEDIG
ONZICHTBAAR

Ruud, Meester Lakmaker

VOOR LIEFHEBBERS VAN PUUR HOUT

DOKWEG 40 1976 CA IJMUIDEN NEDERLAND +31 (0) 255 54 84 48 INFO@RIGOVERFFABRIEK.NL RIGOVERFFABRIEK.NL

Silicaatverf voor buiten & binnen

- Uitstekende dekking
- Uitzonderlijke matte afwerking
- Uiterst ademend
- Nieuwe minerale technologie

Ook beschikbaar : Kalkverf & Wood Bliss®

www.galtane.com

REMIEDIEREND PREVENTIEF BRANDWEREND

Behandel hout tegen insecten en
houtschimmels zonder giftige stoffen

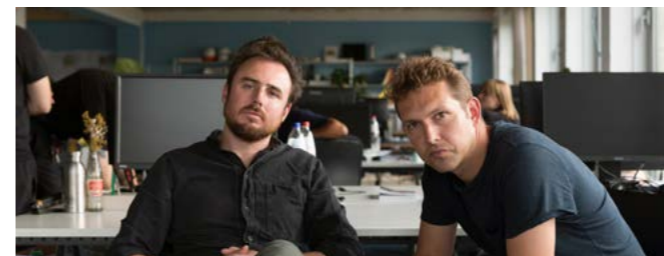
3 PRODUCTEN
IN 1!

Ontvangt u graag een staal Wood Bliss®?
Technische fiches en verkooppunten op www.galtane.com

Inhoud

Jaargang 25 - editie 110 - november 2022

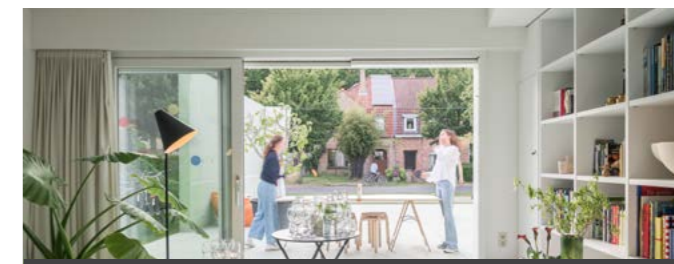
ALTSTADT

Godshuis Antwerpen

Stadhuis Antwerpen

Tom Callebaut

<p>6 Interview
Op de Koffie bij ALTSTADT</p> <p>12 Project
Gare Maritime Brussel</p> <p>13 Artikel
De Baksteendokter</p> <p>15 Project
Xaverius-kerk</p> <p>16 De Biechtstoel
Livia de Bethune</p> <p>18 Project
Stadhuis Antwerpen</p> <p>20 Artikel
Stoopen & Meeûs</p> <p>22 Artikel
Sievert - Tubag</p> <p>23 Artikel
Caparol</p> <p>24 Project
Godshuis Antwerpen</p> <p>27 Artikel
Geurts Verfgroothandel</p> | <p>28 Project
Bungalowwoning Tom Callebaut</p> <p>30 Project
Kantoor ROBUUST</p> <p>33 Project
Kantoor COBE Ingenieurs</p> <p>35 Artikel
Smappee</p> <p>35 Artikel
Gira</p> <p>36 Project
Kantoor CAS architecten</p> <p>38 Artikel
Decolo</p> <p>41 Interview
Klokhuis Interieurarchitecten</p> <p>42 Project
Toonzaal en burelen Louis Culot</p> <p>44 Artikel
Schlüter Systems</p> <p>45 Artikel
Dekton® Kraftizen</p> | <p>46 Artikel
Schell</p> <p>48 Artikel
Renson</p> <p>50 Artikel
Bosch Thermotechnology - Buderus</p> <p>52 Artikel
Lecot</p> <p>54 Artikel
ORAC Decor</p> <p>55 Artikel
Rewah</p> <p>56 Artikel
FEREB</p> <p>58 Artikel
RIGO Verffabriek</p> <p>59 Artikel
Vergunningen voor bijgebouwen: altijd nodig of mag je zomaar bouwen?</p> <p>60 Artikel
Heleblitz</p> <p>62 Event
Lifecycles Festival</p> |
|--|--|--|

Op de Koffie bij ALTSTADT office for architecture

ALTSTADT is gegroeid uit JDMA, het bureau dat in 2015 opgericht werd door Jan de Moffarts. Op relatief korte tijd verdiende het jonge team zijn strepen als gespecialiseerde en gedreven restauratiepartner in tal van erfgoedprojecten.

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: ALTSTADT

Sinds 2018 wordt Jan vergezeld door Steven Bosmans, een van de voormalige projectleiders van OFFICE KGDVS en een vriend waarmee hij al jarenlang occasioneel samenwerkt. Met de nieuwe naam bezegelden beiden officieel hun samenwerking en hun streven om de activiteiten van het bureau te verbreden. Vanuit hun stek in Brussel werken ze aan uiteenlopende projecten. Gaande van reconversie van erfgoed tot nieuwbouw.

Ontmoetingen

Ir.-architecten Jan en Steven ontmoeten elkaar voor het eerst tijdens hun stage bij BEEL architecten. Van bij de start klikte het en hoewel ze niet veel later elk hun eigen pad kozen, bleven ze in contact.

Na zijn stage bij Beel trok Jan naar Origin Architecture & Engineering. Waar hij zes jaar lang aan de slag was. Precies daar ontdekte hij zijn liefde voor erfgoed. Zich creatief uitleven, met maximaal respect voor de bestaande architecturale kwaliteiten, was telkens weer een bron van energie. Toen hij JDMA oprichtte was het dan ook niet verrassend dat één van zijn eerste opdrachten het ontwikkelen van een visiestudie voor een erfgoedplaats betrof: Gare Maritime. Hij vestigde zich in het Brusselse, niet ver van OFFICE, waar Steven op dat moment verantwoordelijk was voor verschillende projecten van diverse omvang.

Jan de Moffarts: "Tijdens de middag gingen we geregeld lunchen. Het was ook in die tijd dat we besloten onze eerste projecten samen te realiseren. En zoals bij veel van onze voorgangers startten we daarvoor bij vrienden en familie."

Heuvelhuis in Duisburg

Steven Bosmans: "Onze eerste gezamenlijke opdracht was een woning op een sterk heuvelachtig terrein in Duisburg, een gemeente in de agrarische rand van Brussel. In dit gebied was het traditionele zadeldak een stedenbouwkundige eis. Wat meestal zorgde voor eerder introverte volumes."

"In het project kozen we ervoor om het dak om te keren en roteren, waardoor zijn kwaliteiten werden gedefinieerd. Het resultaat is een hyperparabolische structuur waarop een golvend groendak werd geplaatst. Met de hoogste punten op de hoeken van de volumes en de laagste in het midden, opent het huis zich naar het omringende landschap. In combinatie met het glooiende terrein ontstaat er aan de tuinzijde een dubbelhoge leefruimte en aan de straat een splitlevel met mansardeslaapkamer."

Zowel binnen als buiten dit volume is het dak de hoofdrolspeler. Geconstrueerd als een reeks rechte balken die onder verschillende hoeken zijn geplaatst, creëert het een gebogen en steeds veranderend oppervlak.

Onder het onbehandelde houten oppervlak is de interieurorganisatie ontworpen als een continue ruimtelijke ervaring, met alle hoofdruimten in een deurloos spiraalpatroon rond een centrale kern, eindigend in een ladder naar een dakterras. Het ingebouwde meubilair versterkt de continuïteit van het interieur verder en creëert functionele 'kamers' onder het dakoppervlak terwijl diagonale doorkijkjes mogelijk zijn.

"Ook de binnenruimte verrast. Eén van de wanden kan er flexibel worden uitgerold tot tribune. De perfecte arena dus voor de pianoconcerten van de huiseigenaar."

Duidelijkheid scheppen

De geslaagde samenwerking smaakte naar meer. En na 12 jaar Office kriebelde het ook bij Steven om zijn eigen weg in te slaan. Hij gaf zijn job op en besloot in eerste instantie de tijd te nemen om zijn eigen huis te renoveren. Als goede vriend bood Jan zijn kantoor aan als werkplek. Uiteraard leidde het een tot het ander en al snel zaten beiden opnieuw samen om informeel ontwerp-opdrachten te bespreken, uit te werken. Organisch groeien heet zo iets.

Jan: "Na verloop van tijd zorgde onze informele samenwerking wel voor onduidelijkheden naar

Steven Bosmans & Jan de Moffarts

Zoals Isaac Newton in zijn metafoor stelde: 'we zijn als dwergen op de schouders van reuzen'

Jan de Moffarts
ALTSTADT

onze opdrachtgevers toe. De naam, de mailadressen, de soort samenwerking ... Bovendien was ik ook daadwerkelijk op zoek naar een partner. Om de workload te verdelen én om via een constructieve dialoog de concepten en ontwerpen te verrijken."

In 2018 werd de samenwerking officieel bezegeld met het kiezen van de nieuwe naam van het bureau. "Een behoorlijk lang proces, maar uiteindelijk kozen we toch voor één van de eerste opties. ALTSTADT staat voor de oude, maar meteen ook alternatieve stad. Benadrukt onze verwantschap met erfgoed én de dynamiek om verder te evolueren. Het is ook statig, heeft een zeker serieus en is tegelijkertijd dubbelzinnig. Het benadrukt dat we als jong bureau verantwoordelijk omgaan met het uitdenken van waardevolle ontwerpen."

Naast hun werk bij ALTSTADT is Jan de Moffarts trouwens praktijkassistent aan de Architectuurafdeling Sint Lucas KULeuven in

Gent en Brussel. Steven doceert architectuurontwerp aan de UGent.

Jubilé

De eerste wedstrijd die het duo samen won was de 'parktoegang Jubilé'. In samenwerking met Landinzicht creëerden ze een permanente toegang tot het Tour & Taxis Park.

Steven: "De opdracht van deze architectuurwedstrijd was het ontwerpen van een voetgangers-, fiets- en rolstoeltoegankelijke verbinding tussen de Pont du Jubilé, een monumentale art-nouveaubrug in Molenbeek en het nieuwe Tour & Taxis-park eronder. Het resultaat moest de bestaande tijdelijke steigerconstructie vervangen die deze rol vervulde sinds de opening van het park, drie jaar geleden."

"Na een locatiebezoek en kritische analyse van de opdracht kwamen we tot de conclusie dat de aansluiting eenvoudig te realiseren was met een kleine aanpassing van het bestaande

parkterrein. Het beschikbare budget voor het project, ingeschat voor een kunstwerk (infrastructuur), kon zo ingezet worden voor een veel uitgebreidere reeks landschapsingrepen. Waardoor de inrichting van het volledige park kon afgerond worden."

In overeenstemming met het materiële vocabulaire van de andere parkdelen (grindpaden, trappen in gerecupereerde blauwe steen) koos het team van ALTSTADT voor een reeks laterale snelkoppelingen die zich enten op het bestaande padensysteem dat de oude spoorgeul volgt die naar de pakhuizen van Tour & Taxis leidt.

Jan: "Voor een relatief beperkt budget verlengden we het park tot bovenaan de brug. Het werd zo een als het ware 'onzichtbaar project'. Want we kozen er bewust voor om de bestaande stellingenstructuur te vervangen door het park op een natuurlijke manier te verruimen. Het enige echt zichtbare is de nieuwe trap."

Het belang van architectuurwedstrijden

Jan: "Een belangrijk deel van onze opdrachten krijgen we door het winnen van ontwerpwedstrijden. We vinden dit erg stimulerend, ze dagen ze ons uit om na te denken, doordachte antwoorden te formuleren. Telkens opnieuw leven we met heel het kantoor toe naar het indienen van een ontwerp. En de uiteindelijke beslissing."

"Interessant aan de wedstrijdvorm is dat er nog geen dialoog is met de klant. Het ontwerp is dus altijd puur. Compromisloos. Maar het streefdoel is steeds met de best mogelijke uitkomst voor de klant, de gebruikers, de buurt."

Steven: "Wedstrijden blijven een investering, die te weinig bezoldigd worden. Maar we vinden ze toch de inspanning waard. Niet alleen omdat we op die manier nieuwe ideeën blijven ontwikkelen, maar ook omdat we als jong bureau de kans krijgen om naam te maken in het circuit en waardevolle publieke projecten binnen te rijden."

"Zelfs bij verlies krijg je energie om het volgende keer beter te doen. Maar je moet natuurlijk wel af en toe winnen. In 2021 namen we deel aan zes ontwerpwedstrijden. We haalden enkele keren de tweede plek, en wonnen de Sint Franciscus-Xaverius-kerk."

Meer dan erfgoed

Jan: "Op dit moment worden we vaak gezien en gevraagd als erfgoedpartner, terwijl we ook als ontwerper vaak de krijtlijnen uitzetten. We willen tonen dat we meer zijn dan een gespecialiseerd adviseur. En om die evolutie, die switch te maken, tekenen we nu vooral in op projecten die we alleen kunnen realiseren. De perceptie van een loutere erfgoedpartner mag veranderen. Al moet het uiteraard niet compleet op de schop."

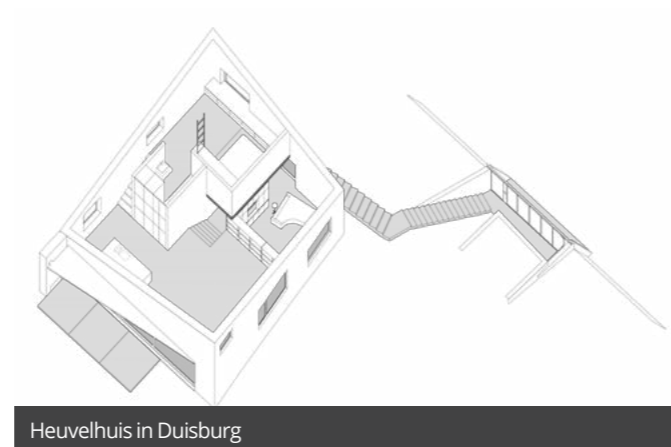
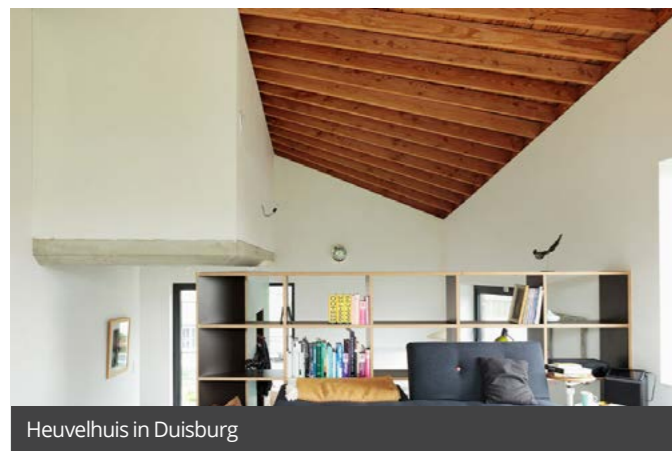
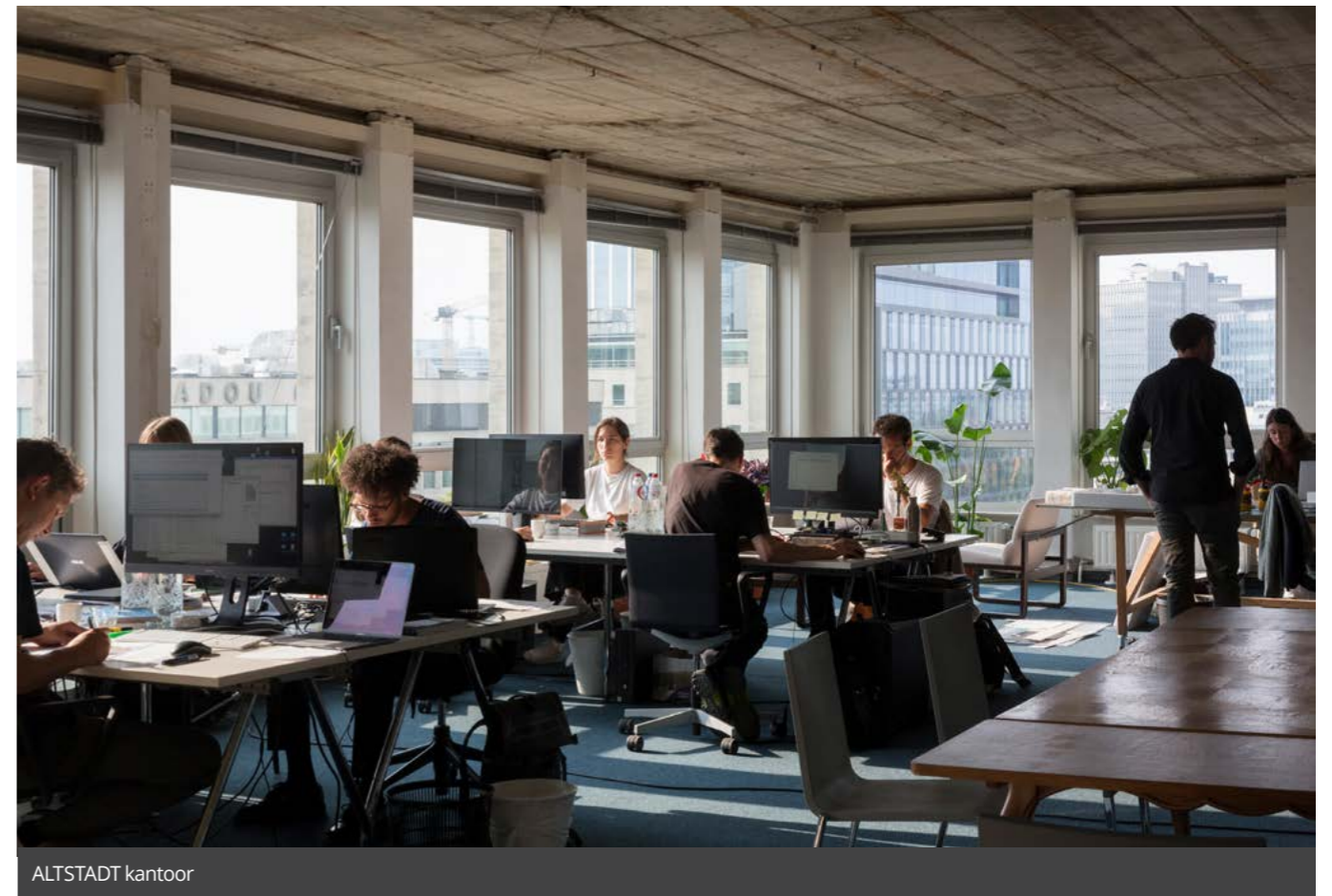
Steven: "Als ALTSTADT trachten we onze specifieke knowhow in de restauratie, reconversie en reactivering van historische gebouwen te combineren met methodisch en conceptueel nauwkeurig ontwerp. Erfgoed zal steeds een centraal thema zijn, maar geen absolute focus. Onze belangrijkste ambitie is het creëren van ruimtelijk precieze, heldere en voelbare projecten, onafhankelijk van de oorsprong en omvang van het project."

Iedereen restauratiearchitect

Steven: "We zien restauratie trouwens niet als een andere discipline. Beiden komen we uit een generatie waar wellicht voor de eerste keer de vraag gesteld werd: moet er nog wel gebouwd worden? Waar vroeger herbestemming nog een ondergesneeuwd onderwerp was, is het nu een frisse nieuwe wind. Uit noodzaak, want ons land heeft nog weinig onbebouwde vrije ruimte. En de ruimte die er nog is, moeten we koesteren. Meer zelfs: we moeten ontpitten en op een

ALTSTADT staat voor de oude, maar meteen ook alternatieve stad. Benadrukt onze verwantschap met erfgoed én de dynamiek om verder te evolueren

Steven Bosmans & Jan de Moffarts
ALTSTADT

zinnige, doordachte manier omgaan met ons bestaande patrimonium. Duurzaam bouwen voor de komende generaties versterkt die gedachte alleen maar. In zekere zin zouden alle architectenkantoren zo restauratiebureaus moeten zijn of worden."

"Mooi voorbeeld hiervan is een beschermde arbeiderswoning die één van onze opdrachtgevers kocht in de Ooievaarstraat, een middeleeuws steegje in Brussel. Deze wou ze niet als de zoveelste huurwoning inzetten, maar ten dienste stellen van de buurt. We besloten het gebouwtje uit te hollen en het dak te herleggen met glazen stormpannen. Het resultaat is een soort groene serre waar de hele straat van geniet."

Dwergen op de schouders van reuzen

Jan: "Of het nu gaat om restauratie, herbestemming, nieuwbouw of een mix ... als jong bureau gaan we steeds methodologisch te werk. Op basis van historisch onderzoek, met kennis van zaken. Weten wat er is en waarom is immers een belangrijk puzzelstuk om een geslaagd project te realiseren."

"In één van mijn eerste projecten, kwam ik in contact met een erfgoedconsulent die erop stond dat ik als het ware elke steen van een kasteel uittekende om zo te komen tot een goed

ontwerp. En hij had gelijk. Pas door jezelf zorgvuldig en uitgebreid te documenteren, ben je in staat een echt doordacht ontwerp te ontwikkelen. Al mag je jezelf uiteraard niet verliezen in details."

"Zoals Isaac Newton in zijn metafoor stelde: 'we zijn als dwergen op de schouders van reuzen'. Pas als we gebruik maken van de kennis, kunde en ambacht van diegenen die het gebouw in eerste instantie hebben opgericht, zijn we in staat om verder te kijken."

Bedenkingen rond nieuwe subsidiëring

Jan: "Het premiebeleid ondergaat momenteel grote verandering. Vroeger betekende de beschermde status van een gebouw de eigenaar een deel van zijn rechten verloor. Als trade off, kreeg hij daarbij het recht op een premie voor het in stand houden ervan. De premie vertegenwoordigde de meerkost die de restauratie met zich meebracht ten opzichte van een eenvoudige renovatie."

"Reden van het herziene beleid is uiteraard de lange wachtlijst voor het ontvangen van de subsidies. De impact op de begroting was aanzienlijk en de wachttijd zorgde ervoor dat de noden en nodige budgetten alleen maar stegen. Je moest bijna hopen dat je bouwheer geen premie nodig had of je project verdween voor jaren op de

wachtlijst. Een vicieuze cirkel die moest doorbroken worden. In het huidige systeem met projectoproepen wordt de subsidiepot verdeeld. Het zijn vakjury's die oordelen over de ingezonden projecten. Hoewel het jammer is dat er geen middelen zijn voor alle projecten, denken we dat deze benadering de kwaliteit en het maatschappelijk relevant gebruik van erfgoed zal bevorderen."

"Het optrekken van de onderhoudspremie van 25.000 naar 250.000 euro juichen we uiteraard toe. De aanvraag is een stuk eenvoudiger en het bedrag is voor veel projecten voldoende."

Jong versus ervaren

Jan: "We zijn een jong bureau met op dit moment zeven medewerkers. We willen niet groeien om te groeien. Ons plezier halen we uit een groep medewerkers met wie we een boeiende samenwerking uitbouwen in een stabiele omgeving."

"Onze medewerkers zijn zelfstandig. We geven ze veel vrijheid, waardoor hun betrokkenheid groter is en ze uiteindelijk langer blijven. Maar we beseffen perfect dat velen met hun eigen droom rondlopen. En wij zijn de laatsten die hen hierbij willen tegenhouden."

Steven: "Onze kleinschaligheid en de vrijheid die we bieden zien we trouwens als grote troef. Te grote teams en te gestructureerde ontwerppatronen vermijden we bewust. Grote

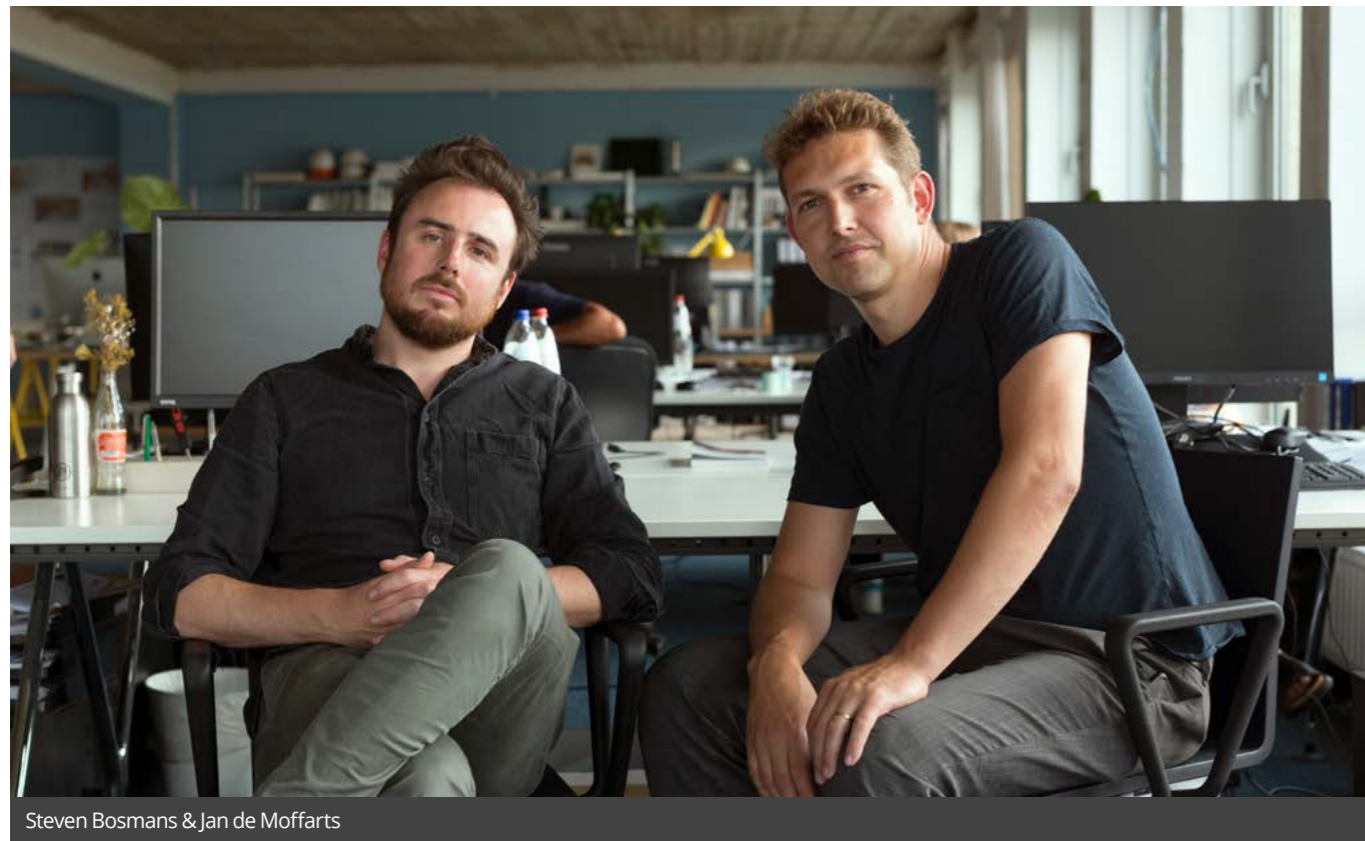
architectenkantoren die heel hun carrière frisse ideeën blijven spuien, zijn er zeker. Maar ze zijn een minderheid. Bovendien zijn het niet toevalig precies diegene waarin jonge medewerkers veel vrijheid krijgen. XDGA is er zo eentje."

Bocht ingezet?

Jan: "De roep naar doordachte circulariteit juichen we toe. Al zal het een utopie blijven indien het - zoals vandaag - makkelijker én goedkoper blijft om een nieuw product, systeem aan te schaffen dan het bestaande te laten herstellen. Het moet anders. Want de gigantische afvalberg waarmee onze

wegwerpmaatschappij de wereld opzadelt, bedreigt ons eigen voortbestaan."

"In dit opzicht is de komende schaarheid van grondstoffen en materialen misschien een zegen. Met de oorlog in Oekraïne gooide Poetin een bom op de manier waarop we omspringen met energie en materialen. Bedrijven en overheden worden gedwongen om wat tot voor kort vanzelfsprekend leek in vraag te stellen. Nu al worden we in nieuwe ontwerpen gevraagd naar fossielvrije oplossingen. Vier maand geleden was dat nog ondenkbaar. Die vraag kwam trouwens van typische bouwpromotoren. En als zelfs zij

Steven Bosmans & Jan de Moffarts

overtuigd zijn dat een duurzamere manier van bouwen de juiste weg is om te bewandelen, komt het misschien nog goed."

Circulariteit als evidentie

Steven: "Circulariteit is voor ons een evidentie. We zien we onszelf niet als een 'ecologisch bureau' maar duurzaam bouwen - in al zijn aspecten - geldt als een soort basiswet waaraan onze ontwerpen maximaal moeten voldoen. En dat op de verschillende niveaus.

"In een bestaand gebouw gaan we de energie van vroeger respecteren. De rijke gelaagdheid in waarde laten. Ook op detailniveau gaan we puzzelen met de elementen die er zijn. Ook als dat betekent dat we moeten wijzigen aan het

eisenpakket. Een bestaand gebouw moet niet aan dezelfde voorwaarden voldoen als een hedendaagse nieuwbouw. Luchtdichtheid, koude bruggen ... We hoeven dit niet op te lossen indien de bestaande structuur gezond is. Wel is het aan ons architecten om het optimum te bepalen."

Jan: "Het ontbreekt ons in dat opzicht toch aan een toolkit die mogelijke ingrepen neutraal kan afwegen wat betreft alle aspecten van de ecologische voetafdruk. Een instrument dat dus veel verder gaat dan enkel EPB."

Ecologisch riet ... uit China?

Jan: "De nieuwbouw bij een pastorie in de rand van Brussel is daarvan een mooi voorbeeld. Een

meubelbedrijf wou er uitbreiden. Een nieuwe aanbouw bij hun bestaande, beschermde gebouw, vonden we een stap te ver. De ruimte had kwaliteiten die een uitbreiding zou aantasten. Daarom stelden we een tweede gebouw voor, een nieuw paviljoen dat zich bescheiden zou opstellen in de groene tuin. Dankzij een constructieve dialoog en openheid van en naar de klant, konden we hen in ons verhaal meetrekken."

Steven: "De nieuwbouw kwam te liggen op een hellend terrein, maar de nok is recht. De kamers worden zo telkens hoger en groter. Het geheel kan hierdoor moeiteloos een logisch en interessant patroon volgen van inkom, vergaderzaal, showroom en uiteindelijk de kantoorruimte."

Jubil

Het ontbreekt ons in dat opzicht toch aan een toolkit die mogelijke ingrepen neutraal kan afwegen wat betreft alle aspecten van de ecologische voetafdruk

Steven Bosmans & Jan de Moffarts
ALTSTADT

"Met het rieten dak van het nieuwe gebouw volgende we de droom van de opdrachtgever. Een ecologische oplossing die 50 jaar meegaat, en op het eerste gezicht dus perfect in de tijdsgeest past. Was het niet dat het riet enkel vanuit China kan ingevoerd worden. Wat uiteraard ook consequenties heeft wat betreft de ecologische voetafdruk. ... De bouwwereld wordt steeds complexer en duurzaamheid wordt een steeds lastiger begrip."

Dromen van een leefbaar Brussel

Steven: "Op dit moment wonen we beiden in een herenhuis in Brussel. Onze kinderen gaan naar een Brusselse school en we kijken heel hard uit naar een autovrije stad. Iets dat voor het eerst binnen handbereik ligt. Als de auto weg is, wordt het veiliger, zal er minder lawaai zijn, meer vrije ruimte om groen te integreren, zal het een pak gezonder zijn."

"Eigenlijk is het straf wat hier in Brussel gebeurt. Niet lang geleden fietste hier niemand, nu zijn er fietsostrades met echte fietsfiles! We herinneren ons nog de verontwaardiging over de zone 30. Nu weet de bevolking dat de stad er een pak veiliger, leefbaarder door werd. We moeten dus geen schrik hebben om een mentaliteit aan te bieden. Niet te wachten 'tot de geesten er rijp voor zijn'. En die durf, die ideeën willen we met ALTSTADT helpen uitdragen."

www.altstadt.brussels

Paviljoen pastorie

Gare Maritime in Brussel, stad waar het nooit regent

Toen de eerste spoorwegingenieur Frederik Brunneel tussen 1902 en 1908 het 'Gare Maritime' op de site van Tour & Taxis bouwde, was dat het grootste goederenstation van Europa. Het is maar liefst 160 meter breed en 260 meter lang. De logistieke site is een bijzonder waardevolle getuige van de hoogtijdagen van de Industriële Revolutie in België. Sinds de eenwording van de douane-unie in de jaren tachtig verloor het gebouw echter zijn functie en door zijn complexiteit zou het tot 2016 duren voordat de reconversie kon worden aangepakt.

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: Séverin Malaud

Toen keek bouwheer Extensa hoe ze de historische site nieuw leven kon inblazen. De studie-opdracht hiervoor werd toevertrouwd aan het toenmalige JDMA, nu beter gekend als ALTSTADT. Het resultaat ervan was als een kleine sneeuwbal die uitgroeide tot een hele lawine. En nadat het stof was neergedaald was het historische goederenstation omgevormd tot een nieuw, fenomenaal stadsdeel.

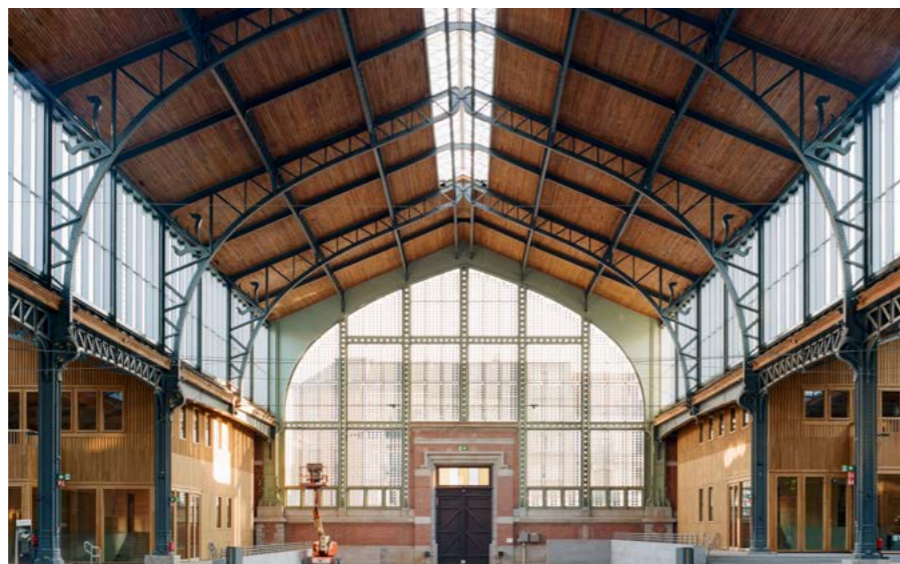
Hermetisch gesloten schatkist

Jan de Moffarts: "De herbestemming van Gare Maritime startte inderdaad met een kleine studieopdracht. Het ontwikkelen van een soort masterplan, in nauwe dialoog met de bouwheer moest de visie scherpstellen. De site was de laatste honderd jaar erg getransformeerd en er was nog weinig van het origineel overgebleven. Maar de kwaliteiten waren ontegensprekelijk aanwezig. Het was een soort hermetisch gesloten schatkist en in onze visietekst pleiten we ervoor om de originele materialiteit en compositie terug te brengen én de plek te openen naar de buurt en te herontwikkelen als overdekte stad. Als nieuwe ontmoetingspool in Brussel met een gelaagd programma. Met erfgoed als bindend element."

"In een eerste fase werd het stationsgebouw door ons in samenwerking met Bureau Bouwtechniek, Ney & Partners en Boydens engineering zorgvuldig gerestaureerd. In de volgende fase vervoegden het Nederlandse Neutelings Riedijk Architects en OMGEVING het ontwerpsteam. Samen vormden we het grootste goederenstation om tot een inspirerende plek voor jonge en gevestigde bedrijven met een aangename publieke ruimte voor grote en kleinere evenementen."

Overdekte stad

De volledige ruimte onder de zeven aaneengesloten stalen kappen - drie grote en vier kleine - werd publiek toegankelijk gemaakt. Onder de zijbeuken van de bestaande kapconstructie kwamen twaalf houten paviljoenen, die gezamenlijk het nieuwe programma van ruim 45.000 m² herbergen. Steven Bosmans: "De

paviljoenen voegen zich in het ritme van de gietijzeren spanten en kolommen. Hiertussen ontstaat een structuur van boulevards, straten, parkjes en pleinen. Als een echte stad."

De grootse centrale ruimte voor publieke evenementen kreeg een aangenaam klimaat dat de seizoenen volgt. Geïnspireerd op de 'Ramblas' werd aan weerszijde van de evenementenruimte een groene wandelboulevard gemaakt. Die boulevard is zo breed (16 meter) dat er royale binnentuinen gerealiseerd konden worden met circa 100 hoogstammige bomen.

Duurzaamheid

Gare Maritime werd daarbij meteen volledig energieneutraal en fossielvrij. "Op alle niveaus - constructie, installatie, circulair materiaalgebruik, groen, gezondheid - werden vergaande duurzaamheidsmaatregelen gerealiseerd. Enkele voorbeelden? De glasgevels aan de Picardstraat zijn voorzien van zonnecellen en op de hoogste daken werden 17.000

m² zonnepanelen aangebracht. Verder wordt maximaal gebruik gemaakt van geothermische warmtepompen en wordt hemelwater van de hele dakoppervlakte hergebruikt voor sanitair en het beregenen van de tuinen.

Vandaag is Gare Maritime omgevormd tot een stad waar het nooit regent. In de buitenhallen vind je er een mix van kantoren tot winkels en voorzieningen. De centrale hallen bieden ruimte voor evenementen, een foodcourt en een marktplein. Het resultaat is een kruisbestuivende mix die samen met de erfgoedlaag een rijke invulling geeft. Gare Maritime werd zo een inspirerende nieuwe bestemming in Brussel, zowel voor de buurt als de internationale bezoeker.

Scan en ontdek meer

Scan de QR code om meer foto's online te bekijken.

Keramisch probleem? Consulteer de Baksteendokter

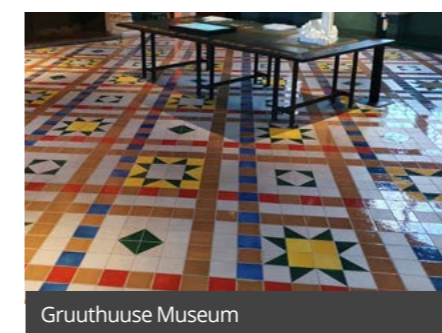
If you have a problem and if no one else can help, maybe you can hire .. the brick doctor. Deze gestolen intro van The A-Team past zo goed bij de diensten van Jan Vanthuyne, dat we hem onmogelijk links konden laten liggen. Maak kennis met de 'baksteendokter', de man die keramische oplossingen zoekt én vindt voor zelfs de meest specifieke en uitdagende projecten.

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: Jan Vanthuyne

Uitgebreid gespecialiseerd netwerk

Jan Vanthuyne startte zijn carrière in 1987. Als technisch-commerciële medewerker ging hij aan de slag voor de firma Koramic-Terca. "Daar ontstond mijn passie voor keramische producten in het algemeen en bakstenen in het bijzonder. Ik genoot er een gedegen technische opleiding en had al snel door dat een baksteen niet zomaar een simpel product is. Soort, kleur en formaat hangen sterk af van de toepassing, de omgeving en de technische en esthetische voorkeur." Vanthuyne leerde er ook zienderogen alle steenbakkerijen en pan- en tegelfabrieken in gans Europa kennen.

Begin '91 werd hij zelfstandig. "Mijn job? Bouwprofessionals kunnen bij mij terecht voor de meest speciale steenkleuren en -formaten

Gruuthuuse Museum

of andere keramische producten waarvan ze denken dat ze nergens meer te verkrijgen zijn."

Referentieproject

De grote doorbraak kwam er dankzij een gigantisch straatklinkerproject. In 1995 wou de stad Knokke de Zeedijk renoveren van het Zwin tot in Zeebrugge. In totaal moest er 8,5 km dijk, of ongeveer 80.000 m² gerenoveerd worden met zandkleurige kleiklinkers van 200 x 200 x 65 mm, afgewisseld met decoratieve rode en bruine stroken.

"De volledige renovatieklus moest bovendien in één winterseizoen geklaard worden. Het vinden van geschikte aannemers was niet het probleem. Maar het materiaal was een ander paar mouwen. Een dergelijk volume leveren aan

de gewenste kwaliteit was niet evident en zelfs alle beschikbare Europese fabrikanten samen waren niet in staat om aan de vraag te voldoen. Maar ik kende een steenbakkerij in het Duitse Bayern die over een grote oven beschikte die al een tijdje stilstond. Zij namen het project met open armen aan en hadden meteen extra werk voor de komende 9 maanden."

Doorgedreven kennis van de nichemarkt

Vanthuyne kent de keramische markt intussen als zijn broekzak. Hij houdt constant ogen en oren open voor adequate oplossingen. Is op de hoogte van de mogelijkheden én de beperkingen van de diverse fabrikanten. Van het soort en aantal ovens en persen die ze bezitten. En zijn actierrein blijft zich steeds verder uitbreiden en verdiepen.

"Als onafhankelijke 'baksteenconsulent' zoek en vind ik oplossingen die niet binnen de standaard of gekende normen vallen qua kleur, formaat, budget en hoeveelheid. Wereldwijd word mijn raad gevraagd, denk o.a. aan de reproductie van Gotische vloertegels voor het Gruuthuuse Museum in Brugge, design façadetegels in Krakow maar ook steenstrips allerhande, gotische glazuurde dakpannen ... Voor alles vind ik een oplossing. Per jaar breng ik een vijfhonderd projecten tot een goed einde. Gaande van een gat in een kerkmuur tot complete boulevards van 15.000 m² of een torengedebou met 9.000 m² geglazuurde tegels."

Gare Maritime

"Toen architect Jan De Moffaert van ALTSTADT me contacteerde voor het Brusselse project Gare Maritime had hij twee vragen. Voor de eerste kon ik hem vrij onmiddellijk doorverwijzen naar een goed gekend A-merk, de tweede vraag was meer 'spek voor mijn bek.'"

"De Moffaert zocht een oplossing voor de stalen bogen die met klinknagels de hele structuur samenhiielden. Zo'n 220 scharnierpunten moesten afgedekt worden met een keramische

Als onafhankelijke 'baksteenconsulent' zoek en vind ik oplossingen die niet binnen de standaard of gekende normen vallen.

Jan Vanthuyne
De baksteendokter

plaat van 1 m² met daarop twee valse, goudgeglazuurde schroefdroppen. Door de hoeveelheid én de specificiteit was het geen sinecure, maar uiteindelijk vond ik de oplossing bij een klein fabriekje in de buurt van Barcelona. Een familiebedrijf gespecialiseerd in keramische producten voor hoofdzakelijk projecten van Gaudi, zoals de Sagrada Familia. Zij hadden de kennis én het materiaal om ook voor Gare Maritime een passende oplossing te ontwikkelen."

European brick nv
Gemeenteplein 8
8580 Avelgem
België

+32 495 50 85 04

PROJECT XAVERIUSKERK

Xaverius-kerk verbouwd tot bibliotheek, circuschool en café

De neogotische Sint-Franciscus-Xaveriuskerk ingehuldigd in 1915 staat sinds de opheffing van de parochie in 2015 leeg. Als een gesloten monoliet middenin het stedelijke weefsel van Kuregem. In 2020 besliste de gemeente Anderlecht de stedelijke ambities van de kerk nieuw leven in te blazen en het gebouw te herbestemmen tot multifunctioneel gemeenschapscentrum met onder meer een bibliotheek, café en sporthal die meteen kan ingezet worden als circuschool. Hierdoor kan het gebrek aan goede sportinfrastructuur in de gemeente worden opgevangen.

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: ALTSTADT

ALTSTADT won in samenwerking met URA Yves Malysse Kiki Verbeeck de ontwerpwedstrijd die hiervoor werd uitgeschreven. Aan hen dus om het ambitieuze programma te realiseren.

Ontsluiting via satellieten

Jan de Moffarts: "Het ontsluiten van de verschillende functies naar de Kuregemwijk, met zijn problemen en charmes, is cruciaal voor het succes van het project. Gaten maken in de gevel is echter niet evident vanwege de monumentale status. De activiteiten zullen we daarom verbinden met het stedelijk weefsel via een systeem van 'satellieten': een openbaar podium voor de circuschool, een schaduwrijk terras voor het café, een collectief studio/tuinhuis gekoppeld aan het openbaar groen en een gastenverblijf in de oude sacristie. Deze voorzieningen verbinden de kerk aan alle kanten met de openbare ruimte."

"In de omgeving wordt bovendien een geleidelijke overgang naar groenruimte aangebracht: van minimaal bij de hoofdentree tot dichte begroeiing aan de achterzijde. Daarbij wordt ook

een bestaande gemeenschapstuin opgenomen en uitgebreid."

Huizengroot meubelstuk

Steven Bosmans; "Binnen willen we de indrukwekkende ruimtelijkheid en materialiteit van de kerk zoveel mogelijk behouden en benadrukken. Dit bereiken we met één belangrijke ingreep: aan de voorzijde van het schip plaatsen we een nieuw meubelstuk, groot als een huis maar klein in verhouding tot de schaal van de kerk. Een modern oksaal dat het schip verdeelt in verschillende functionele zones zonder deze ruimtelijk van elkaar te scheiden: een multifunctionele foyer aan de voorzijde met daarachter de sporthal/circusschool."

Binnen is een intieme bibliotheek van twee verdiepingen, evenals een opvouwbare tribune voor het circus. Het 'dakterras' van de bibliotheek biedt ruimte aan het gerestaureerde kerkorgel en geeft toegang tot de bovenbeuken.

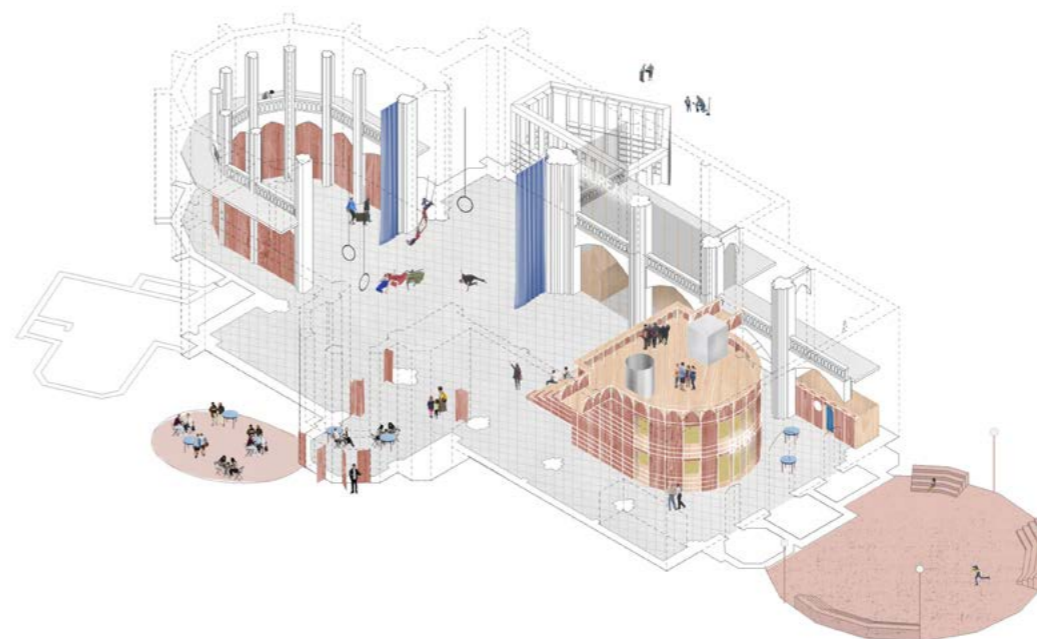
"Verdere ingrepen zijn subtiel: het aanbrengen van enkele glazen wanden om een café te

creëren en ondersteunende functies voor de school en bibliotheek in de zijgalerijen, daarnaast brengen we een technisch plafond aan en herstellen we enkele fresco's in hun oude glorie."

Een modern oksaal dat het schip verdeelt in verschillende functionele zones zonder deze ruimtelijk van elkaar te scheiden

Jan de Moffarts
ALTSTADT

Scan en ontdek meer

Scan de QR code om meer foto's online te bekijken.

“In ons land hebben we de integratie van groen en blauw lange tijd onderbelicht”

Iedere editie zetten we een bouwprofessional in de stoel van zijn of haar keuze. De ideale plek om enkele vragen af te vuren om de mens achter de professional te ontdekken. Verrassend verfrissend. Deze keer in de stoel: architect en urban designer Livia de Bethune. partner bij Multiple architecture & urbanism en lector bij de KU Leuven, faculteit Architectuur en Stedenbouw in Gent en Brussel.

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: Livia de Bethune

1. Wat is je lijfspreuk?

“Nietzsche stelde: “tegenover de angst die aanzet tot inertie, biedt de creativiteit de mogelijkheid om morgen uit te vinden.” De uitspraak zie ik als een uitdaging voor ons, architecten. De pandemie, de klimaatcrisis, de energiecrisis, het grondstoffentekort ... Allen zorgen ze ervoor dat we op een andere manier moeten leren omgaan met onze wereld. Onmogelijk om te blijven doormalen zoals we dat al decennialang doen. Om recht te trekken wat nu krom is, is creativiteit nodig. En daar kunnen wij architecten toe bijdragen.”

2. Favoriete guilty pleasure?

“Vanop een terrasje of bankje in het park geniet ik ervan om iedereen rondom mij gade te slaan. Hoe verplaatsen ze zich, hoe zitten ze, hoe spelen de kinderen ... Vaak zie je dat een plek op een compleet onverwachte manier gebruikt wordt. Helemaal anders dan hoe de ontwerpers het bedacht hebben. Door bewust te kijken, ontdek ik zo nieuwe mogelijkheden, invalshoeken die mijn visie op het inzetten van openbare ruimte verruimen, verrijken. En daarnaast vind ik het ook gewoon heel plezant.”

3. All time hero?

“Spaans architect en stedenbouwkundige Manuel de Solà-Morales. Als Spaans architect en stedenbouwkundige ontwierp hij internationaal kwaliteitsvolle openbare ruimte. Ook in ons land. Hij ontwierp zo het stationsplein en busstation nabij het station van Leuven. En in Antwerpen was hij betrokken bij de eerste ontwerpen voor Het Eilandje. Evenals bij de plannen voor de nieuwe De Keyserlei en het Operaplein.”

“Na mijn architectuurstudies trok ik naar Barcelona om er extra kennis op te doen, en hij was één van mijn professoren. Zijn bijzondere aandacht voor stadsplanning inspireerde me om meer te puren uit ontwerpen. Om op een frisse

manier te kijken naar een stad en de vele mogelijkheden van een plek. Moffel de ruwe kanten van een plek niet weg, maar toon ze en gebruik ze als hefboom – zo was zijn credo. Spreek via een kleine ingreep hun kwaliteit aan. Onze samenwerking was intens en hij pushte me echt tot het uiterste. Nadien ging ik een tijdje voor hem werken en leerde ik ook in de praktijk om openbare ruimtes kwaliteitsvol in te richten.”

4. Favoriete plekje op de wereld?

“Op vakantie trek ik vaak naar steden: Kopenhagen, Lissabon, Berlijn ... Onlangs nog Ljubljana. Een stad die de stempel draagt van de Sloveense architect Jože Plečnik. Hij ontwierp er de Franciscus van Assisikerk, het marktplein, de Tromostovje, de nationale en universitaire bibliotheek, de begraafplaats van Žale ... Hiernaast zorgde hij ervoor dat rivier de Ljubljanica als een enorme stedelijke kwaliteit werd uitgespeeld. En vooral dit laatste blijft bij.”

“In ons land hebben we de integratie van groen en blauw lange tijd onderbelicht, maar intussen is ook hier het inzicht doorgebroken. Op korte termijn is al heel wat verbeterd, en die evolutie zal zich alleen maar blijven doorzetten.”

5. Hoogtepunt in je carrière?

“In Kortrijk werd de Leie rechtgetrokken om de doorvaart van grotere schepen mogelijk te maken. Ons bureau ontwierp er een deel van de Leie-oever en legde de Collegebrug aan in een toen nog vergeten buurt. Deze fiets- en wandelbrug in s-vorm was nodig om de binnenscheepvaart beter te regelen, maar vormde meteen ook de start voor een flinke opwaardering voor de buurt. In combinatie met de vergroende oevers zorgde de brug ervoor dat dit stadsdeel een belevingsplek werd waar het prettig wandelen, joggen, fietsen is. Aan de voet van de brug zorgden we voor een openluchtbar. Een gezellige ontmoetingsplek waar ik onlangs een koppel

hoorde zeggen: “we moemen niet meer naar de zeeje, wemmen tier al.”

6. Wat staat op je ‘bucket list’?

“Er is nog zoveel af te vinken! Wenen werd onlangs uitgeroepen als stad met de hoogste levenskwaliteit. Daar moet ik dus zeker nog eens naar toe. Maar het allerhoogste op de lijst staat Japan. Een land, maatschappij, architectuur die zo erg veel verschillen van wat we hier in het Westen gewoon zijn. Door wederzijds begrip en uitwisseling valt er zoveel te ontdekken, te leren. Vorig jaar hadden we enkele Japanse studenten; heel interessant hoe zij naar onze architectuur kijken en op een frisse manier aan de slag gaan met projecten. Het lijkt me heerlijk om eens de omgekeerde beweging te maken. Maar voor zo'n trip moet je tijd en ruimte maken. Ooit komt het ervan.”

7. Welke gênante gebeurtenis vertel je liever niet (maar doe je nu toch)?

“Op mijn eerste stagedag werd ik gevraagd om koffie te zetten. Rolbevestigend was het wel. Maar toen ik de koffie bracht, slaagde ik erin de hele kan over het bureau te gieten. Papieren, plannen alles was kletsnat. Ik schaamde me rot ... Maar er werd me niet veel meer gevraagd om koffie te brengen.”

8. Van welke innovatie (in renovatie) heb je hoge verwachtingen?

“Regenwaterbeheer. Klinkt misschien niet innovatief, maar er is alleszins veel aandacht voor en een intelligentere zienswijze op hoe we hemelwater beter, zinnvoller, zorgvuldiger kunnen inzetten. Zeker wat betreft inrichting van de openbare ruimte moeten we hier voldoende aandacht aan besteden: ontharden, opvangen, filteren, vertraagd afgeven ... En in het verlengde hiervan ook groen integreren dat klimaatruubust, gevarieerd is, en aangeplant wordt in een aangepaste ondergrond.”

“In de dense stadsomgeving van Elsene zorgden we onlangs voor regentuinen of stadswadi's. Enkele parkeerplaatsen werden daarvoor opgeofferd, iets wat nog niet lang geleden onbespreekbaar zou geweest zijn. We zorgen er meteen voor planten die zowel droge als natte periodes goed verdragen, op aangeven van een landschapsarchitect. Om een project te doen slagen, moeten we ons als architecten immers omringen met partners met kennis van zaken.”

9. Welke plaats, pand, gebouw, project wil je graag 'aanpakken'?

“De Koninklijke Jachthaven en omgeving in Brussel. Een plek die verborgen zit tussen haven-, industriegebouwen en drukke

invalswegen. Een eiland op zich. Multiple ontwikkelde voor de site een masterplan om het potentieel ervan te ontgrendelen. Het kan een nieuwe groene long worden, een soort nautisch park voor de noordelijke wijken. Dit masterplan ook daadwerkelijk mogen realiseren, zou fantastisch zijn.”

10. Welke bouwprofessional zie je graag in de volgende stoel?

“Olivier Fourneau van het gelijknamige architectenbureau uit Luik. Onze beide teams zijn complementair en werken geregeld samen. Steeds is er een boeiende uitwisseling die verrijkt werkt. Ik ben alvast benieuwd naar zijn antwoorden op de vragen.”

Stadhuis Antwerpen met respect herbestemd tot hedendaags Huis van Bestuur

Het stadhuis van Antwerpen, UNESCO Werelderfgoed, was aan restauratie en renovatie toe. Waardevolle schilderijen waren in slechte staat, de goudlederen wandbekleding in het kabinet van de burgemeester kwam los ... het gebouw voldeed niet meer aan de huidige comforteisen en was zelfs gedeeltelijk in onbruik geraakt. Zonder een stevige restauratie- campagne dreigde het monument onherstelbare schade op te lopen.

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: Georges De Kinder & Stijn Bollaert

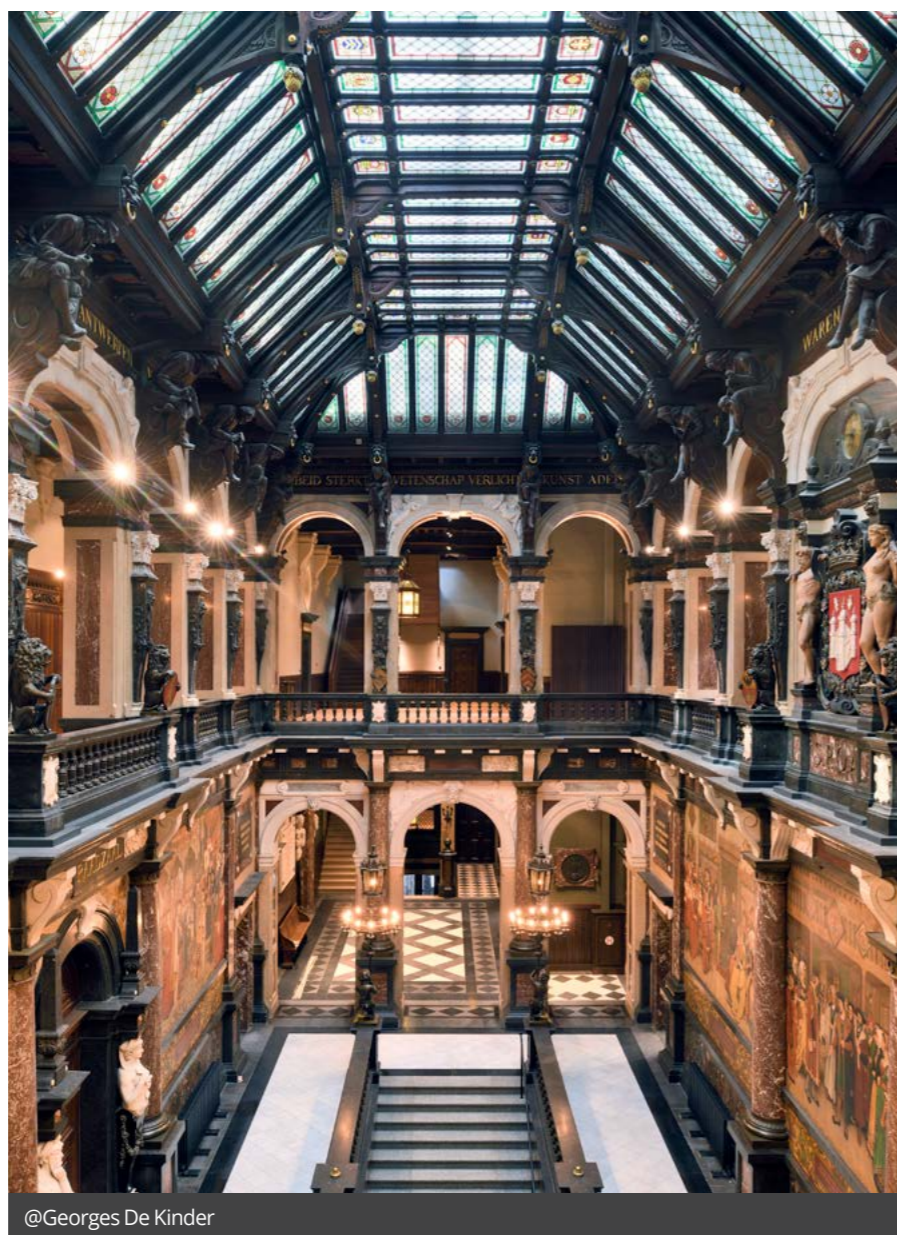
Projectteam 'Huis van de Stad' ging echter een paar stappen verder dan het louter herstellen wat in verval was geraakt. Na een stevig restauratie-, renovatie en herbestemmingsproject is het stadhuis nu zowel een open huis, een icoon van waardevol onroerend erfgoed op de Grote Markt, een huis waar politiek beleid wordt vormgegeven als een duurzaam gebouw met toekomstperspectief.

'Huis van Bestuur'

450 jaar lang al vormt het stadhuis van Antwerpen het centrum van de stedelijke macht. Het was pas de laatste decennia dat die centraliteit verbrokkelde. Het monument kon de groei aan administratieve diensten en kabinetten en fracties niet meer huisvesten. De verschillende diensten raakten verspreid over verschillende panden, wat zorgde voor onduidelijkheid en verwarring bij de burger. Het monument kreeg steeds meer een vooral ceremoniële functie.

Enkele jaren geleden besloot het stadsbestuur paal en perk te stellen aan die wildgroei. Het stadhuis moest opnieuw geherwaardeerd worden als centrum van stedelijke macht. Een stevige renovatiecampagne moest het mogelijk maken dat het gebouw alle diensten kon huisvesten.

Architect Barbara Pecheur, Partner bij Origin Architecture & Engineering: "In 2011 werd een haalbaarheidsstudie uitgevoerd die kaderde binnen een globaal plan om door een totaalrestauratie, renovatie en gedeeltelijke herbestemming en optimalisering van het ruimtegebruik van het gebouw, de rol van het stadhuis van Antwerpen voor bewoners en bezoekers te herdefiniëren en bestendigen. Die studie mondde uiteindelijk uit tot een Open Oproep waar het stadsbestuur samen met de Vlaamse

@Georges De Kinder

@Georges De Kinder

Bouwmeester op zoek ging naar een geschikte ontwerper.

Het Belgische ontwerperscollectief 'Huis van de Stad' – een verzamelnaam voor de gebundelde krachten van HUB, Origin Architecture & Engineering, Bureau Bouwtechniek, Daidalos Peutz, RCR, BAS, FPC en kunstenaar Germaine Kruij – kwam daarbij als winnaar uit de bus. Hun ontwerp bevatte tal van doordachte ingrepen om het monument te laten voldoen aan alle ambities van de bouwheer. Want het gebouw opnieuw omvormen tot het kloppende hart van de Antwerpse politiek waar alle schepenen en politieke medewerkers thuis zijn ... was zeker niet de enige doelstelling.

Open Huis

Architect Bert Van den Bergh van Bureau Bouwtechniek: "Een tweede belangrijk streven binnen dit project was dat bewoners en bezoekers opnieuw konden binnentreden en gebruik maken van 'hun' stadhuis. Precies daarom zetten we de poorten op het gelijkvloers letterlijk wijd open en brengen de gemengde publieke, commerciële functie terug die de achterliggende ruimtes oorspronkelijk hadden in samenhang met de Grote Markt."

"Door het originele ritme van de diepe ruimtes met tongewelven terug te brengen, krijgt dit niveau opnieuw kwaliteit. De centrale inkomhal, die zich voor de restauratie aan de zijde van de Suikerrui bevond, werd trouwens weer naar de Grote Markt verplaatst."

Behoud erfgoedwaarde

Barbara Pecheur: "De herbestemming en het openstellen werden gerealiseerd met maximaal behoud van de erfgoedwaarde. De bijzondere decors op het Schoon Verdiep en op de Eerste Verdieping, werden door het team respectvol gerestaureerd. "Daarbij toonden we het grootste eerbied voor de 'gelaagde samenhang' van het gebouw. Dit wil zeggen dat de som van ingrepen die het pand doorheen de tijd heeft gekend een harmonieus geheel vormt, dat we als dusdanig respecteren."

"De interieurelementen werden geconserveerd met aandacht voor patina en, indien nodig, hersteld. Waar dooreen de tijd toch minderwaardige ingrepen waren uitgevoerd (ongelukkige materiaalkeuze, beperkte uitvoeringskwaliteit ...) grepen we de kans aan om harmonieërende verbeteringen uit te voeren."

Ook de buitengevel werd gerestaureerd met behoud van de erfgoedwaarde. Hiervoor baseerde het ontwerpteam zich op een gravure uit 1565 waarin het oorspronkelijke kleurenpalet duidelijk te zien is.

Verlicht Verdiep

De meest ingrijpende wijzigingen vonden plaats op de tweede verdieping. Die werd door het ontwerpteam omgedoopt tot het Verlicht Verdiep.

Bert Van den Bergh: "De verdieping stond leeg nadat het historisch stadsarchief was verhuisd naar het herbestemde Sint-Felixpakhuis. In tegenstelling tot de andere ruimtes in het

stadhuis was deze niet gedecoreerd en sloot meer aan bij de zolderruimtes. Het ontwerp zorgt ervoor dat deze verdieping met uitgebalanceerde ingrepen aansluiting zoekt bij de historische structuur en rijke materialen en meubelwerk van het gebouw. Het verlichte verdiep zoekt geen architecturale sensatie maar meerwaarde in ruimtelijkheid, daglicht, zichten en akoestiek voor de nieuwe kabinetten."

"Waar de eerste verdieping en het Schoon Verdiep hun identiteit ontlenden aan hun interieur, hun ornamenten, hun hoogte. gold dit niet voor de tweede verdieping. Dus moesten we op zoek naar andere kwaliteiten. Door de twee binnenste dakstructuren weg te nemen en te vervangen door nieuwe, licht geconstrueerde structuren, ontstonden twee elegante hoge vestibules die zorgden voor een genereuze lichtinval en zicht op de buitenlucht. Beeldend kunstenaar Germaine Kruij verstrekte dit effect maximaal en zocht aansluiting bij de centrale traphal met een kunstwerk bovenop de historische koepel dat speelt met reflectie, zicht en licht. Het 'Verlicht Verdiep' wordt zo evenwaardig aan de andere verdiepingen."

BREEAM

Barbara Pecheur: "Van bij de start was het ook de ambitie van de bouwheer om resoluut te kiezen voor duurzaamheid. Voor de werken wees een comfortstudie uit welke duurzaamheidswaarden er gehaald konden worden. Op basis van dit document werd besloten om te streven naar een BREEAM-certificaat. 'Building Research Establishment Environmental Assessment Method' is een manier om de duurzaamheid van

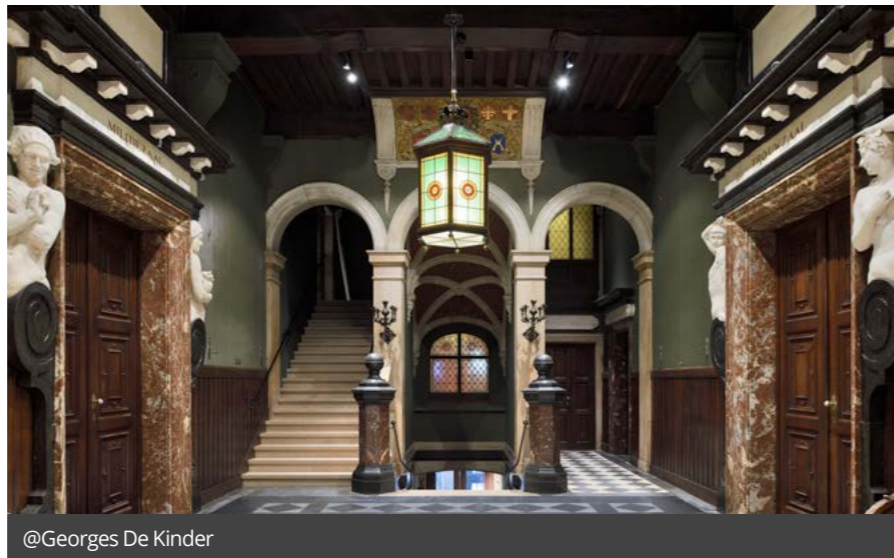
het gebouw te meten en te verbeteren. Een hele uitdaging voor een monumentaal gebouw, maar de methode laat toe om door allerlei ingrepen, die rekening houden met de erfgoedwaarde, toch goed te scoren op vlak van duurzaamheid.”

“BREEAM meet de duurzaamheid in maar liefst negen categorieën: beheer, gezondheid en comfort, energie, mobiliteit, water, materialen, afval, landgebruik en ecologie en vervuiling. Elke duurzaamheidscategorie levert punten op. Die punten worden samengeteld tot een totaalscore die leidt tot een rating. Het Stadhuis van Antwerpen kreeg zo het label ‘zeer goed’.

“Bert Van den Bergh: “BREEAM was daarbij een tool ten dienste van beoogde duurzaamheid, geen doel op zich. Het gebouw zelf dicteerde wat haalbaar was en er werden doelstellingen vooruitgeschoven die in lijn lagen met de beoogde ingrepen. Het label was verder ook nooit een argument om ingrepen te doen die niet in lijn lagen met het erfgoed zelf.”

Multidisciplinair team

‘Huis van de Stad’ bestaat uit zeven partners. Alle disciplines (renovatie, restauratie, stabiliteit, technieken, bouw fysica, akoestiek, brandveiligheid) werden van bij de start betrokken om een optimale integratie te bekomen.

@Georges De Kinder

Bert Van den Bergh “Het stadhuis van Antwerpen is al meer dan vier eeuwen het politieke hart van de stad. UNESCO werelderfgoed ook. Dat restaureren je niet zomaar. Er moesten doordachte antwoorden geformuleerd worden op tal van prangende vragen ... Hoe kunnen we comfort en gebruik optimaliseren met respect en versterking voor de erfgoedwaarde? Hoe zorgen we dat ook toekomstige bezetting en gebruik mogelijk is in dit nieuwe huis van bestuur?”

“Alle plannen werden steeds uitgebreid doorgepraat. We zochten daarbij voortdurend naar een optimaal evenwicht tussen de historische waarde en hedendaags comfort. En dat was niet altijd vanzelfsprekend. Hoe installeer je bijvoorbeeld nieuwe leidingen en elektriciteitskabels als je de wandbekleding in goudleder of eeuwenoude muurschilderingen niet wil raken? Of hoe isoleer je een gebouw zonder de monumentale ramen uit te breken of de waardevolle gevels en vloeren

PARTNER CONTENT STOOPEN & MEEÛS

Kalei Authentic van Stoop en Meeûs: minerale, authentieke en duurzame kaleiverf voor stijlvol metselwerk

Kaleien is een eeuwenoude techniek voor het authentiek en duurzaam afwerken van baksteenmetselwerk, zowel gevels als binnenhuis. Het past in een traditie van lokale ambachten waarin muren beschermd werden met wat toen lokaal beschikbaar was. Stoop en Meeûs bouwt hierop verder en gebruikt daarvoor dezelfde lokale grondstoffen voor zijn Belgische minerale kaleiverf. Een garantie op een authentiek en tevens uniek resultaat.

Passie voor kleur. Dat is wat het Belgisch familiebedrijf Stoop en Meeûs al meer dan 125 jaar drijft. Vanuit Antwerpen delen ze die passie met klanten van over de hele wereld. Ward Collette, Technical Sales & Product Director: “We leveren pigmenten, minerale verven en pleisters van premiumkwaliteit voor muren, vloeren, plafonds, gevels, meubels ... Ons breed productengamma garandeert een duurzame, stijlvolle decoratieve afwerking voor zo goed als elke toepassing. Tijdens de renovatie van het Antwerpse stadhuis maakte het bouwteam gebruik van de Stoop en Meeûs kalei bij het baksteenmetselwerk in de publieke ruimtes op het gelijkvloers.

“Dankzij onze kalei blijft de structuur van het metselwerk zichtbaar én blijft het geheel meteen ook

ademen. De manier van aanbrengen, de dikte van de kaleilaag en de zuigkracht van de muur bepaalden samen het uiteindelijke uitzicht. De kleuruances veranderen trouwens dagelijks, naargelang het weer: een kaleigevel ademt immers met de woning.”

“We zijn fier dat we als één van de oudste bedrijven van Antwerpen konden bijdragen aan het waardevol restaureren en renoveren van één van Antwerpens meest befaamde monumenten.”

Unieke eigenschappen van Kalei Authentic:

- Matte, gesofisticeerde look
- Natuurlijke kleuruances
- Mineraal, dus milieuvriendelijk en duurzaam
- Zichtbare gevelstructuur
- Mos- en schimmelwerend

Stoop en Meeûs
Van Praetstraat 22
2660 Hoboken
België

+32 38 25 00 55
info@stoopen-meeus.com
www.stoopen-meeus.com

“We bestendigden het gebouw op lange termijn in zijn oorspronkelijke functie, met absolute eerbied voor de monumentale waarde.”

wil vrijwaren? Ons ontwerp team was steeds op zoek naar creatieve oplossingen. Want dit soort projecten kan echt enkel slagen wanneer iedereen in het ontwerp team en uitvoerders vanuit de eigen discipline én met een kritische reflex meekijkt en meedenkt.”

Respect voor het monument en de verschillende partners

Barbara Pecheur: “Ontwerpers, studie bureau, bouwheer, aannemers, erfgoed ... Alle betrokken partners wilden het allerbeste eindresultaat. Er was ruimte voor reflectie naar elkaar toe. Ook over zaken die niet onder de eigen verantwoordelijkheid vielen, kon er constructief worden nagedacht.”

“Vele ingrepen zijn onzichtbaar ingewerkt. Wat een erg complexe oefening was. Wat wel zichtbaar is, is reversibel. Bijvoorbeeld de nieuwe trappartijen. Of het nieuwe inkomportaal dat zich lostrekt van het historische weefsel.”

“In de ontwerp fase werden alle oplossingen goed uitgekristalliseerd. Maar uiteraard kan je niet alles voorspellen, zijn er verrassingen tijdens de uitvoeringsfase. Problemen die zich daar stelden werden opnieuw met het hele team grondig besproken tot een volwaardige oplossing werd gevonden waar iedereen zich achter kon scharen.”

Bert Van den Bergh: “Een voorbeeld? Tijdens de werken vonden we in verschillende wanden weggewerkte historische deuropeningen terug. Vlakbij een plek waar we al een nieuwe ingang voorzagen. Na overleg konden we die voorziene ingang verplaatsen en zo historiek en comforteisen met elkaar verzoenen.”

“Nog een voorbeeld? Om het Verlicht Verdiep te creëren, verwijderden we twee historische plafonds. Dit was geen lichtzinnige beslissing in Unesco werelderfgoed, maar na een grondige discussie met alle betrokkenen dat het belang in totaal herbestemming de ingreep rechtvaardigden. De oude plafonds werden niet zomaar afgebroken, maar zorgvuldig gedemonteerd, geïnventariseerd en opgeslagen. Indien er later wordt besloten om toch de oorspronkelijke toestand te herstellen, kan dit.”

@Georges De Kinder

Stadhuis Antwerpen bouwt op Tubag restauratiemortels

De Romeinen gebruikten het al in hun aquaducten, maar ook kademuren in het hedendaagse Amsterdam worden er mee hersteld. Eeuwenlang bepleisteren bouwprofessionals al met Trass, een vulkanisch gesteente afkomstig uit het oude eifelgebied. En voor die mortels moet je bij Tubag zijn, één van de vier merken van Sievert Baustoffe.

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: Tubag

Bouwmaterialen van kelder tot de nok

Sievert Baustoffe is een dochter van het familiebedrijf Sievert SE, dat al meer dan een eeuw bestaat. De onderneming bundelt vier topmerken - quick-mix, akurit, hahne en tubag - alles onder één en hetzelfde dak. Elk van de merken blinkt uit door eersteklas materialen die gebruikt kunnen worden om beter te bouwen, renoveren en restaureren. Mortels met toepassingen van de kelder tot aan de nok van het dak

Erwin Benschop, verkoopsleider Sievert Benelux: "Precies door de nauwe samenwerking tussen de vier merken ontstaan er synergie-effecten waardoor we voorschrijvers, opdrachtgevers en aannemers van oplossingen kunnen voorzien die maximaal inzetten op gebruiksvriendelijkheid, procesefficiëntie, zuinigheid en duurzaamheid."

Restauratie- en bestratingmortels

De producten en systemen van het merk tubag zijn daarbij onlosmakelijk verbonden met het Rijnse Trass, een bouw materiaal met een hoge reactiviteit. Trass verhardt niet vanzelf, maar vermalen met gehydrateerde kalk, hydraulische kalk of cement, levert het een ideaal bindmiddel op met uitstekende morteleigenschappen.

Erwin Benschop: "De mortels die met trass, trasscement, trasskalk of FL-kalk worden vervaardigd, creëren unieke kwaliteitskenmerken die meer dan ooit bepalend zijn voor duurzaam bouwen. De specifieke eigenschappen van het bindmiddel beschermen daarbij ook effectief tegen verkleuring en uitbloeiing. En garanderen een maximale levensduur. Dit maakt tubagproducten de eerste keuze voor alle projecten waarbij architectonische en maximale productkwaliteit vereist zijn."

"Voor de renovatie en restauratie van historische objecten wordt het optimale type bindmiddel en mortelconcept bepaald op basis van de analyse van de bestaande structuur. Zodat de fysieke eigenschappen, dampopenheid, druksterkte, verhardingssnelheid en vorstbestendigheid hand in hand gaan met de bouwsubstantie. Naast de standaardmortels zijn trouwens ook op maat gemaakte en speciaal samengestelde mortels mogelijk."

Beploistering Antwerps Stadhuis

Architect Bert Vandenbergh van Bureau Bouwtechniek: "We schakelden tubag in voor pleisterwerken in het Antwerps Stadhuis. Meer bepaald voor de wanden op het gelijkvloers dat nu voor het eerst sinds eeuwen opnieuw toegankelijk is voor het publiek. De traditionele hydraulische kalkpleister werd er door hen hersteld en waar nodig vernieuwd."

Erwin Benschop: "Een moderne mortel was hier uitgesloten, die zou zich niet perfect inpassen in de historische context. Bovendien was daarbij de kans op schade groter, vanwege de hardheid van dergelijke producten. Onze robuuste, waterdragende trasspleister sloot echter niet alleen aan bij de historiciteit van het monument, het kon de historische wanden ook probleemloos duurzaam conserveren. Opzet geslaagd dus."

Een product van de natuur
tubagTrass

sievert

Sievert Luxemburg S.A.
14, rue Edmond Reuter
L-5426 Contern
Luxemburg

+31 624 949 807
erwin.benschop@sievert.lu
www.sievert.lu

Gewelven stadhuis Antwerpen duurzaam bekleed met Caparol silicaatverf

Hoe kunnen we de gewelven van het Stadhuis van Antwerpen duurzaam beschermen en meteen ook het historische uitzicht van het monument blijven bewaren tot een geheel dat bovendien eenvoudig te onderhouden is?

Tekst: Jesse Van Daele - Foto's: Caparol

Met die vraag ging bouwteam 'Huis van de Stad' ten rade bij Joris Godefroit van De Olifant. Op zijn beurt schakelde Joris Alex De Meyer in, Senior Technical & Product Manager Paint bij Caparol. Samen kwamen ze met een gedegen oplossing die maximaal rekening hield met het historische karakter van het gebouw én meteen moeiteloos voldeed aan alle andere randvoorwaarden.

Drielaags systeem

Alex De Meyer: "Samen met Joris kozen we voor een systeem in drie lagen. Eerst kwam er de dekkende gekleurde silicaatlaag Histolith® PremiumSilikat. Dankzij deze sol-silicaat-binnenmuurverf met uitstekende verwerkingseigenschappen konden we de basiskeur van het te bekomen wolkeffect egaal plaatsen. Vervolgens brachten we een transparante silicaat lasurlaag aan om de dekkende silicaatlaag minder absorberend te maken."

"De afwerking gebeurde met de transparante gekleurde silicaat lasurlaag Histolith® Antik-Lasur, bijzonder geschikt voor toepassing in historische gebouwen. Via deze toplaag konden we het wolkeffect met een fijne kleurnuance op de muur aanbrengen. We kozen er daarbij trouwens voor om de laag te plaatsen met een deco(blok) borstel en de verf plaatselijk gedeeltelijk terug te verwijderen met vadders en sponsen, en daarna na te borstelen. Het resultaat hiervan? De kleurovergangen zijn nog meer genuanceerd."

Plaatsingsgemak

"Het complete systeem was door het aannemers-team relatief eenvoudig aan te brengen. Bij Caparol streven we er immers naar dat onze producten en systemen zo eenvoudig mogelijk aan te brengen zijn. Het mag geen 'rocket science' zijn. Elk project moet door eender welke aannemersploeg succesvol kunnen worden opgeleverd, zelfs een project als dit waarin er veel bochten, hoeken en kanten zijn."

Joris Godefroit: "Toch was het spannend of we na aanbrengen toch het beoogde eindresultaat behaalden. Uiteraard werkten we vooraf met stalen die met het hele bouwteam werden besproken om op die manier tot het best mogelijke resultaat te komen. Maar pas nadat alles volledig was uitgedroogd, zagen we het eindresultaat. En daaruit bleek dat we volledig in ons opzet slaagden. En bovendien blinkt het resultaat ook uit in duurzaamheid."

Duurzaamheid troef

Alex De Meyer: "Minerale silicaatverven dringen zeer diep door tot in de minerale ondergrond (baksteen, kalkpleister ...). De verf maakt er als het ware een nauwe verbinding mee en vormt zo een ijzersterke laag die decennialang meegaat. Bij een buitentoepassing spoelt eventuele vervuiling daarbij weg met de regen of in het geval van een binnentoepassing via een eenvoudige jaarlijkse reiniging.

Silicaatverven zijn zo uitstekend geschikt om poreuze minerale ondergronden te beschermen tegen algen, vervuiling en schimmels."

"De verf ademt ook en werkt dus vochtregulerend, wat niet alleen de levensduur van het product ten goede komt, maar ook de

gezondheid en de levenskwaliteit van de gebruikers van een gebouw. Zelfs qua circulariteit zit het meer dan goed. Na een erg lange levensduur verpoedert het product en wordt het ... zand. Zonder enig schadelijk restproduct."

Partner die meedenkt

Caparol is al meer dan vijftig jaar een toonaangevende fabrikant van verf en gevelisolatiesystemen voor de professional. Topkwaliteit, milieuvriendelijkheid, technisch vakmanschap, service ... het zijn slechts enkele waarden die het familiebedrijf erg belangrijk vindt. Daarbij is de onderneming steeds blij als ze als partner kunnen meedenken aan het kwaliteitsvol herbestemmen van monumenten.

De Olifant is een familiezaak die al meer dan 25 jaar gespecialiseerd is in bouw- en industrieverven, gevelisolatie en aanverwante producten en zich profileert als partner voor de gespecialiseerde vakman in Groot-Antwerpen. Om voor hun projecten steeds de best mogelijke oplossing te selecteren, werkt De Olifant uitsluitend samen met professionele A-merken, waarvan Caparol het hoofdmerk is.

Caparol
Koeltorenlaan 2
3550 Heusden-Zolder
België

+32 11 60 56 30
info@daw.be
www.caparol.be

Nieuw leven voor historisch godshuis

In 1504 stond Jan van der Biest, koopman-huidevetter en schepen van de stad Antwerpen, zijn woning in de Falconrui gedeeltelijk af aan oude, armere vrouwen. Doorheen de tijd kende zijn 'godshuis' verschillende invullingen, maar halfweg de 20e eeuw kwam het gebouw leeg te staan. Tot het door Callebaut Architecten een nieuwe sociale invulling kreeg. Via een respectvolle en duurzame herbestemming stoomden ze het complex klaar voor de nieuwe uitbater: 'Beschut Wonen', een welzijnsorganisatie die zich richt tot personen met een psychische kwetsbaarheid.

Tekst Jesse Van Daele - Foto's: Callebaut Architecten

Onderdak aan bejaarde en gebrekkige vrouwen

In 1504 werd het godshuis bij testament gesticht. Van der Biest deed toen afstand van zijn woning en liet op het erf twaalf huisjes oprichten voor oude, arme vrouwen. Een dertiende huisje was bestemd voor de kapelaan die de kapel verzorgde. In 1855 vonden er verbouwingen plaats waardoor er in totaal negentien huisjes waren. Zeven jaar later kreeg het godshuis ook een nieuwe inkompoort. Tot 1967 behield het Godshuis zijn oorspronkelijke functie, in 1938 werd het erkend als beschermd monument.

Ir. Architect Cedric D'haese, projectarchitect bij Callebaut Architecten: "Oorspronkelijk waren de godshuisjes een aaneenschakeling van éénkamerwoningen met daarboven een doorlopende zolder. De huisjes, opgebouwd in gekaleide baksteen met een rood Booms pannendak, vormen twee tegenover elkaar liggende beuken met daartussen een afgesloten binnentuin met op de kopse zijden een historische kapel en een in 1915 toegevoegde washuis in neoclassicistische stijl."

"Dit complex bood eeuwenlang onderdak aan bejaarde en gebrekkige vrouwen. De kapel behield daarbij lang haar religieuze functie tot ze van 1949 tot 1970 verhuurd werd aan een glazenier. Het volledige complex brak met zijn verleden in 1975. Toen werden de huisjes verhuurd aan een schuttersgilde, dat de tussenmuren openbrak om er lange schietbanen van te maken."

In de jaren '90 volgde een grondige restauratiecampagne van vooral de kapel waarna een aantal gebouwen in gebruik wordt genomen door Arte Falco, een kunstenaarscollectief die er tentoonstellingen, workshops en concerten organiseerde. Grote delen bleven echter leeg staan en de site verkommerde.

Eigenaar OCMW Antwerpen besliste het voormalige godshuis te laten restaureren en herbestemmen en schakelde voor deze opdracht Callebaut architecten uit Drogen in. Zij herbestemden het geheel tot het nieuwe aanloopadres van Beschut Wonen die de site in erfpacht kreeg.

Integratie in sociaal weefsel

Beschut Wonen wil de buurt graag betrekken bij de werking. Dit door zalen verhuurbaar te maken of activiteiten aan te bieden voor meer dan enkel haar bewoners. Buurtbewoners en buurtverenigingen zullen op de site activiteiten kunnen organiseren die gericht zijn op ontmoeting, ontspanning, vrije tijd en vorming. Op die manier krijgt de buurt die in het verleden heel wat samenlevingsproblemen kende een nieuwe impuls.

Door het permanent openstellen van de inkompoort tijdens de werking kunnen niet alleen medewerkers, leden maar ook toevallige passanten, bezoekers van vergaderingen en bureaus het monument terug integraal ervaren, gebruiken en appreciëren. Op die manier wordt het eerder gesloten blok opnieuw opgenomen in het publiek stedelijke weefsel.

"Ons ontwerp gaat uit van een verminderde publieke openheid naarmate men zich dieper op de site begeeft. Aan de straatzijde voorzagen we eerder publieke functies die de buurt betrekken bij de werking van het godshuis. Zo kwam er een bar op de kop van de westvleugel. Een nieuwe raamopening geeft er een zijdelings zicht op de Falconrui en werkt als een oculus die een blik op de maatschappij werpt. Dit versterkt de verbinding met de nabije omgeving én optimaliseert de daglichttoetreding. Die raamopening is trouwens niet helemaal 'nieuw'. Deze zone was in eerste fase van de site de paardenstalling met poorten naar het openbaar domein. Omwille van deze historische verstoring gaf Erfgoed de toestemming om in deze zone een hedendaagse opening te integreren."

"Hiernaast voorzagen we in de kapel een polyvalente ruimte die op zijn beurt gebruikt kan worden door de buurt."

"Meer achterin de site kwamen de meer private kantoor- en gespreksruimten van de medewerkers van Beschut Wonen. Precies door die meerlagigheid in ons ontwerp kunnen 'bewoners' van Beschut Wonen vrij aankloppen voor sociaal contact en de nodige begeleiding, zonder dat de hele buurt weet wie er aan de poort staat en waarom."

Glazen verbindingsgang

"Historisch gezien lag het vloerniveau van de godshuisjes hoger dan het niveau van de binnentuin. Om een integrale toegankelijkheid te bekomen en minder esthetische, verplaatsbare hellende vlakken te vermijden, werd het terreinprofiel van het eerste deel van de binnenkoer licht aangepast waarbij de noodzakelijke hellingen in de omgevingsaanleg werden geïntegreerd. De karakteristieke boom in de tuin bleef daarbij behouden."

Halverwege de graduele overgang van publiek naar privaat kwam een nieuw glazen volume. "Deze glazen verbindingsgang speelt een essentiële sleutelrol. Het volume versterkt de samenhang tussen de twee tegenover elkaar liggende beuken, optimaliseert de ruimtes én draagt bij tot de flexibiliteit van het monument op vlak van bruikbaarheid en toegankelijkheid."

"We waakten er daarbij wel over dat de ingreep zo minimaal mogelijk bleef en reversibel is zodat het originele karakter van het gebouw niet wordt aangetast." t werd op basis van de ritmering van de bestaande gevels zo smal mogelijk gemaakt waardoor de zone enkel als circulatie kan gebruikt worden en haar transparantie gegarandeerd blijft.

"Voor het behoudt van de visuele ervaring van de tuin als een geheel, voorzagen we het volume

Scan en ontdek meer

Scan de QR code om meer foto's online te bekijken.

van een fijne stalen structuur, ingevuld met ontspiegeld glas. Het volume is daardoor duidelijk herkenbaar als hedendaagse toevoeging. De marmertapijten vloer van het volume sluit qua kleur dan weer aan bij het korrelige, beige kasteelgrind dat in de buitenaanleg werd gebruikt, opnieuw met als doel dat het nieuwe glazen volume zo weinig mogelijk de aandacht naar zich toetrekt.

“De verbindinggang ligt trouwens precies op een historisch pad dat de tuin in twee splitste. Nu voor het eerst ook in twee duidelijke sferen. Een helft met een eerder publiek karakter, te gebruiken door bezoekers en toegankelijk voor de toevallige voorbijganger, een andere helft met een privaat karakter, gebruikt door de leden en de medewerkers van Beschut Wonen.”

Polyvalente ruimtes vol daglicht

De voormalige individuele huisjes werden onderverdeeld in vier polyvalent inzetbare zones. Bij de huisjes zelf werd door middel van portieken het historische kamermodel en huiselijk gevoel

van de vroegere godshuisjes - dat door de aanpassingen van het schuttersgilde volledig was verdwenen - opnieuw leesbaar gemaakt. Het cruciale huiselijke onthaal bij de kantoren van Beschut Wonen werd hierdoor opnieuw mogelijk.

“De originele elementen werden maximaal teruggebracht. De 16e-eeuwse spanten werden door het strategisch inzetten van vides in het daglicht gezet en boven de vides voorzagen we telkens twee dakvlakramen. Ook op die manier trokken we extra daglicht binnen in de eerder donkere ruimtes. Dit kwam de herbestemming tot kantoren ten goede zonder het historische concept ingrijpend te wijzigen.” De dakvlakramen werden steeds langsheen de achtergevels geïntegreerd

Scan en ontdek meer

Scan de QR code om meer foto's online te bekijken.

om zo ook het egaal en rustig uitzicht van het binnenplein te behouden.

Ingrepen op basis van historisch onderzoek

“We wilden het monument in de 21e eeuw binnenbrengen, met de nodige voorzieningen zodat het ook vandaag relevant is voor gebruiker en gemeenschap, los van zijn bescherming. “Daarbij lieten we ons leiden door de bevindingen van diverse vooronderzoeken. De waarden oordelen die hierbij aan het beschermd

De verfpot ver voorbij

Paint & More. Met die baseline zetten ze bij Geurts Verfgroothandel hun veelzijdigheid in de verf. Terecht, want het Lanakense bedrijf dat werd ingeschakeld bij de herbestemming van het Godshuis, groeide de voorbije 30 jaar uit tot hét epicentrum voor designprofessionals in de bouw en industrie. Ook in de toekomst kijken ze hier verder dan verf. Altijd op zoek naar dat tikkeltje extra pigment.

Tekst & Foto's: Geurts Verfgroothandel

Met kaleiverf creëer je bovendien diepte en structuur. Je brengt muren weer tot leven en geeft in no time extra karakter aan je woning

Tim Stegen
Zaakvoerder

“Met een ruim aanbod decoratie- en industrieverf, vloer- en wandbekleding, behang, schildersmateriaal en een eigen verflabel was ons gamma al immens”, vertellen zaakvoerders Tim Stegen en Donovan Lespoir. “Daar doen we nu nog een schepje bovenop. Zodat elke professional in renovatie en decoratie hier zijn ding vindt. Ook als er buiten de lijntjes gekleurd mag worden. De continue drang naar innovatieve producten en extra servicelevels verraadt ons motto: stilstaan is achteruitgaan!”

Totaalplaatjes

Al drie decennia lang geven ze bij Geurts de (kleur)toon aan. “Met een homogene mengeling van hoogstaande producten, deskundig advies en toegewijde diensten”, benadrukt Tim Stegen. “Dat merk je al meteen in de nieuwe color corner van onze winkel. Een inspiratiehoek met de laatste trends en kleuren. Onze interieurstyliste geeft hier kleur- en interieuradvies op maat. Liever een 360° sfeersetting? Dan doet ze dit ook aan huis. Zo gaan we verder dan verf.”

Alles komt terug

Weersbestendig, milieuvriendelijk en een authentieke look. Kaleien is helemaal terug van eigenlijk nooit weggeweest. Deze eeuwenoude techniek is gekend voor het gebruik bij renovaties. Mineralen zetten zich vast op de wand en creëren instant sfeer. Ook bij nieuwbouw zien we het steeds vaker terugkomen.

“Kaleiverf is gemaakt van mineralen en cementvrije bindmiddelen zoals kalk waardoor de gevel kan blijven ademen. Dat komt de vochtregulatie ten goede. Het past dus perfect binnen het streven naar duurzaam (ver)bouwen. Met kaleiverf creëer je bovendien diepte en structuur. Je brengt muren weer tot leven en geeft in no time extra karakter aan je woning.”

Kleurrijker leven

Geurts beschikt permanent over een grote voorraad en kan daardoor snel leveren. “Wie vóór 9.30u bestelt, ontvangt alles dezelfde dag nog”, verzekert Donovan Lespoir. “Zelfs op de werf. En ook in de winkel staat er altijd iemand

klaar met raad en daad op maat. Onze klanten weten dat ze op ons team kunnen rekenen. Altijd en overal. We luisteren goed naar hun wensen en geven zo mee kleur aan hun leven. Én dat van ons.”

Geurts Verfgroothandel
Lindestraat 75
3620 Lanaken
België

089 71 13 90
info@geurts-verfgroothandel.com
www.geurts-verfgroothandel.com

Op de grens tussen architectuur en natuur

Een testlabo voor zijn doctoraat over genereuze ruimtes, zo kan je de renovatie van zijn bungalowwoning eigenlijk wel omschrijven. Onder het motto 'practice what you preach' besloot interieurarchitect Tom Callebaut zijn woning aan een tweede renovatie te onderwerpen. Het doel: de grens tussen architectuur en natuur opzoeken, schrappen wat te veel is en de woning openstellen voor verbindende activiteiten.

Tekst: Sam Paret – Foto's: Jason Slabbync, Portretfoto: Kelly Snoeck

De gerenoveerde woning stimuleert het buitenleven

Groene betonmuren en een gordijnsysteem laten de grens tussen binnen en buiten vervagen

Verbinden met de buurt via petanque

De tweede renovatie diende om privacy te schrappen

Onder het mom van privacy sluiten we ons te vaak op en meten we onszelf angst aan voor alles en iedereen die niet tot ons gezin behoort. Dat geeft je een vals gevoel van vrijheid en je woning wordt een soort gevangenis

Tom Callebaut
Architect

Permanent vakantiehuis

Toen Tom deze bungalowwoning 17 jaar geleden kocht, was het een tijdelijk vakantiehuisje van een ouder koppel. Tom wou er een permanent vakantiehuis van maken met de mogelijkheid om er een gezin in onder te brengen. Binnenin kende de woning een typerende opdeling voor de jaren '1970. Daar maakte hij strategische openingen in en dichtte hij ruimtes een nieuwe functie toe. Zo werd de garage een slaapkamer. En door kinderkamers in de gerenoveerde zolderverdieping onder te brengen, ontstond er beneden meer vrije ruimte.

"In die eerste fase hebben we vooral binnen de grenzen van de bungalow gewerkt en openingen gecreëerd. We hebben zaken afgebroken, maar de liefde waarmee het gebouwd werd en de geest hebben we proberen bewaren. Enkel de materie hebben we veranderd. Zo is de structuur en de buitenschil gebleven, we hebben die gewoon een andere kleur gegeven. Alle bestaande ramen zijn behouden, ook als statement. Ik wou tonen dat je niets hoeft te veranderen aan de architectuur van je woning en toch een volledig nieuwe interieurbeleving kan creëren, een nieuwe dynamiek in je woning en een nieuwe relatie met de buitenomgeving kan krijgen."

Een mooi voorbeeld daarvan is het raam in de leefruimte. Door een nis te maken, heb je een bijzondere connectie met buiten zonder dat je een groot schuifraam moet voorzien. De openingen die zijn gemaakt omwille van licht en perspectief zijn ook bewust niet tot aan de grond doorgetrokken. Door de opstapjes te bewaren, wordt een kader gecreëerd en grenzen op een subtiele manier afgebakend. Om zo weinig mogelijk ruimte te verliezen, kreeg de originele inkom een flexibele invulling als bureau

of bespreekruimte en kwamen waar mogelijk kasten op maat.

Inzichten door doctoraat

Na die eerste verbouwing had Tom niet gedacht dat er nog een tweede zou volgen. De omkekeer werd tien jaar geleden ingezet onder invloed van zijn doctoraat.

"Daarvoor was ik oorspronkelijk op zoek naar nieuwe vormen van sacrale ruimtes. Het uitgangspunt was het probleem van leegstaande kerken en kloosters, maar anderzijds is er een maatschappelijke nood aan andere vormen van spiritualiteit en zingeving. In ruimtes die het louter functionele overstijgen en de zoekende mens kunnen helpen. Later heb ik die genereuze ruimtes genoemd. De inzichten en ervaringen die ik tijdens mijn doctoraat opdeed, wou ik toepassen in mijn eigen project. Een tweede reden is dat wij een nieuw samengesteld gezin vormen en ook moesten zoeken naar hoe best samen te leven. Wat wij als gezin meemaken, geldt breder voor de hele maatschappij. Ik wou beide verscalen en laten samenvallen. Een derde beweegreden tot slot is een heel persoonlijke. Ik vind dat ik heel veel geluk heb gehad en ben daar dankbaar voor. Ik ben gezond, heb kunnen studeren, kende een warme thuis, ben blank én man (lacht). Die basis dankbaarheid wou ik graag met andere mensen delen."

Het doel van de tweede verbouwing was een genereuze ruimte te creëren die publiek inzetbaar was. In die tweede fase vouwde Tom de bungalow open met langere overdekkingen en buitenmuren en kwamen de betonnen vloeren erin. "De voor- en achterzone die zo ontstonden moesten ons toelaten om ons huis open te stellen naar de buurt, meer mensen te kunnen ontvangen en vooral om veel dichterbij de natuur te kunnen leven. Onder het mom van privacy sluiten we ons immers te vaak op en meten we onszelf angst aan voor alles en iedereen die niet tot ons gezin behoort. Dat geeft je een vals gevoel van vrijheid en je woning wordt een soort gevangenis. Terwijl ik onze woning nu eerder zie als een soort vrije tussenruimte tussen architectuur en natuur, tussen privé en publiek."

Groene beton

Die grens opzoeken wordt ook vertaald in de materialisatie waarbij een hoofdrol is weggelegd voor groene beton. Van de open muur aan de straat die het begin markeert van een veilige tuinkamer tot de vloeren in en buiten de woning achteraan waar de overdekking beschermt tegen al te hevige regen en zon.

Scan de QR code om de rest van het artikel online te lezen en meer foto's te bekijken.

Scan en ontdek meer

Scan de QR code om de rest van het artikel online te lezen en meer foto's te bekijken.

Kantoor met circulaire invulling laat historisch pand uitblinken

Een nieuw architectenkantoor, dat hoort eigenlijk in een gerenoveerd of herbestemd pand. Zeker wanneer dat kantoor ecologie en duurzaamheid hoog in het vaandel draagt. Toen ROBUUST over de plannen hoorde van de herbestemming van het oude fabrieksgebouw Filature du Rabot, aarzelden ze geen moment. Nu zitten zij waar gedurende een eeuw lang jute werd gesponnen en geweven.

Tekst: Sam Paret – Foto's: Stefan Couvreur

De jutespinnerij en -twijnderij Filature du Rabot was in Gent actief tussen 1899 en 1999. Oorspronkelijk opgericht aan de Nieuwevaart, kwam er in 1910 een uitbreiding met een nieuwe fabriek aan de Frans van Ryhovelaan. De spinnerij ging failliet in 1999. In 2003 kocht Stad Gent de site op en uiteindelijk kwam het in handen van Ghelamco dat instond voor de verdere ontwikkeling.

Veel gebouwen werden in 2011 gesloopt in functie van een nieuwbouwproject voor woningen en appartementen. Wat wel overeind bleef was de hoge ronde schouw naast het ketelhuis en het gebouw uit 1912 met een mooie art nouveau gevel waarin de bureaus waren ondergebracht. Dat donkere bakstenen gebouw met opschrift 'Filature du Rabot' in witgeglazuurde baksteentjes, werd in ere hersteld. Het gerenoveerde gebouw kent een commerciële plint en een reeks lofts op de verdiepingen.

Omgang met erfgoed

ROBUUST zat met zijn kantoor middenin de haven en was al een tijdje op zoek naar een nieuwe plek. Met veel jonge mensen in dienst die met de fiets naar het werk komen, was de zoekcirkel in of net rond Gent. Een anoniem kantoor in een groter geheel is niet wat je als architectenpraktijk wil uitdragen. Dit karaktervolle pand vinkte alle vakjes aan – ook wat betreft groeimogelijkheden voor ROBUUST en zusterfirma signum+ – en bovendien was er de reeds aanwezige ondergrondse parking als extra troef. Maar het was vooral de bijzondere geschiedenis van het gebouw en de architecturale waarde die hen aansprak in dit project. Het was voor hen dan ook snel duidelijk dat ze zo weinig mogelijk interventies wilden doen in het casco pand op het gelijkvloers waar ze twee van de vier units kochten. Zaakvoerder Els Staessens: "Het gebouw is op zichzelf al zo waardevol dat we onze toevoegingen zo sereen en tijdloos mogelijk hebben ontworpen. De

enige ingreep die we wel hebben doorgevoerd, is het verplaatsen van de inkom van de voorzijde naar opzij. Op die manier loopt de plint aan het voetpad opnieuw door, zoals het ook vroeger was. De focus was dus zeker om de charme van het oorspronkelijke gebouw te behouden. In die zin situeert dit project zich op de grens tussen architectuur en interieur."

Om de charme van het pand maximaal uit te spelen, kozen ze voor een modulaire en circulaire invulling. Een volume met mezzanine plaatsten ze vrij in de ruimte. Op die manier creëerden ze 60 m² extra, goed voor 2 vergaderzalen, een sanitaire kern, kitchenette en ruimte voor de printers en plotter. Om de ruimtes in dit volume aangename plafondhoogtes te kunnen geven, besloten ze de vloer te verlagen. De betonvloer werd dus over die 60 m² uitgegraven en 70 cm verlaagd.

Dat niveauverschil wordt opgevangen met enkele treden waarbij vooral de vergaderzalen aangename plafondhoogtes genieten. In dit volume kozen ze voor een tegel met terracotta-look vanwege het natuurlijke uitzicht. Het legverband dat ze zelf ontwierpen, verwijst bovendien naar het weven van jute.

Circulaire toevoeging

Het volume zelf, dat rust en eenvoud uitstraalt, is gerealiseerd in hout en helemaal circulaair bedacht. "Er komt nagenoeg geen lijm aan te pas, het is geconcipeerd met verborgen bevestigingen. We hebben gewerkt met LVL balken volgens een repetitief schema om zo weinig mogelijk verlies te hebben. Daartussen hebben we glas geplaatst en versterkt met een standaard CLS lat. Het glas is klaar richting de archiefgang en gewapend richting kantoor. Dat

is enerzijds om het zicht te bufferen, anderzijds sluit het mooi aan bij het industriële karakter van het gebouw en laat het voldoende licht door. Daar zit de voeg ook hoger omdat de ventilatie langs daar inblaast en afzuigt. Dit volume werd volledig geprefabriceerd en stond er letterlijk op één dag. Wisselt de functie van dit gebouw later, kan het eenvoudig ontmanteld worden en ergens anders opnieuw ingezet. Die circulaire insteek was voor ons heel belangrijk."

Bij ROBUUST houden ze er ook een heel rationele kijk op duurzaamheid op na en dat doen ze via een integrale benadering. Zo hebben ze een eigen luik stabiliteit en technieken. Het resultaat zijn projecten die telkens heel degelijk of 'robuust' in de tijd zijn. Duurzaamheid als consequentie van gezond boerenverstand, eerder dan nadien kijken welke duurzame maatregelen er nog genomen kunnen worden. "Wij brengen alle disciplines van in het begin aan tafel. Dat laat toe slim te ontwerpen. Om het simpel te zeggen: het is beter vooraf rekening te houden met de oriëntatie van de zon dan achteraf een dure koelinstallatie te moeten aanwenden omdat het gebouw te vlug opwarmt.

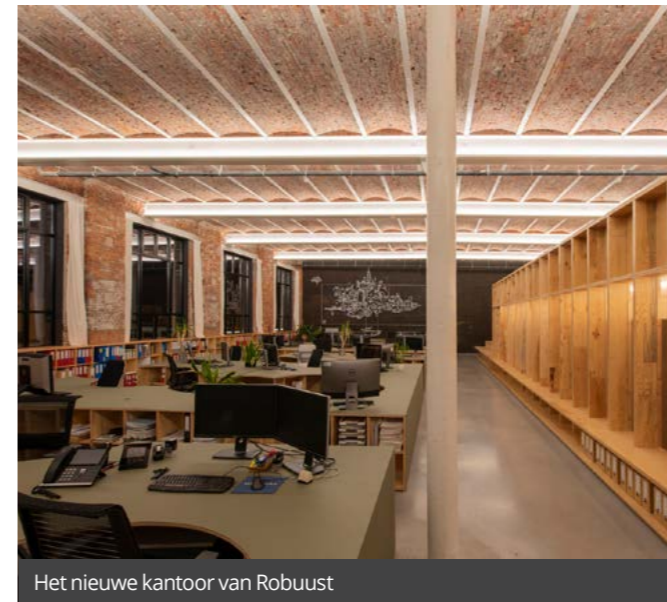
Ook proberen we op die manier te anticiperen op welke technieken er nodig zijn en hoe we die in de architectuur kunnen integreren. Die gezonde kijk op duurzaamheid hebben we er bij ROBUUST wel proberen inslijpen bij iedereen."

Scan de QR code om de rest van het artikel online te lezen en meer foto's te bekijken.

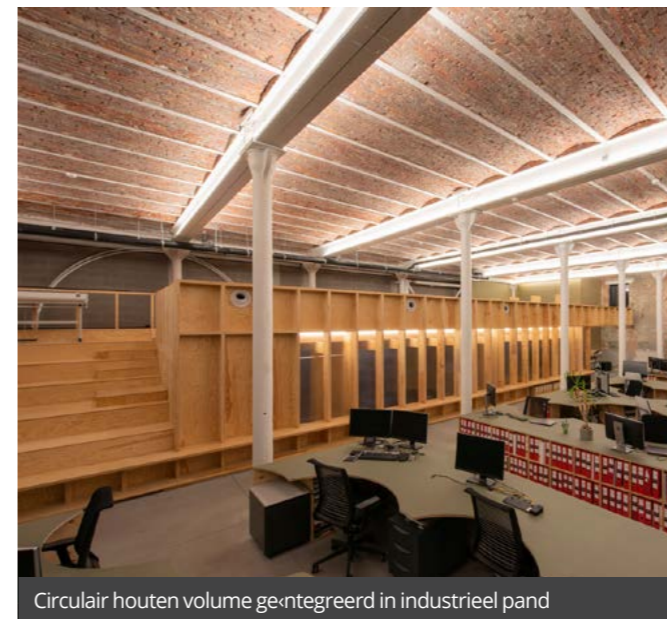

Scan en ontdek meer

Scan de QR code om de rest van het artikel online te lezen en meer foto's te bekijken.

Het nieuwe kantoor van Robuust

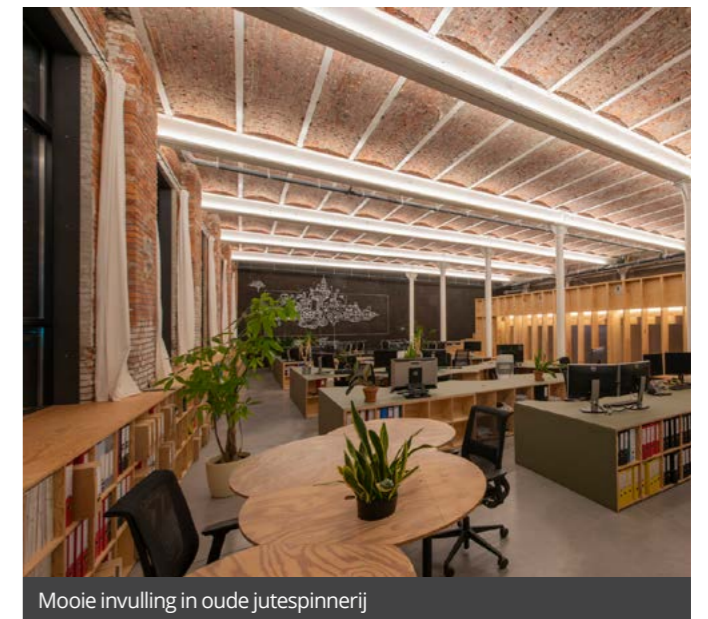

Circulair houten volume geïntegreerd in industrieel pand

"Wisselt de functie van dit gebouw later, kan het volume eenvoudig ontmanteld worden en ergens anders opnieuw ingezet. Die circulaire insteek was voor ons heel belangrijk

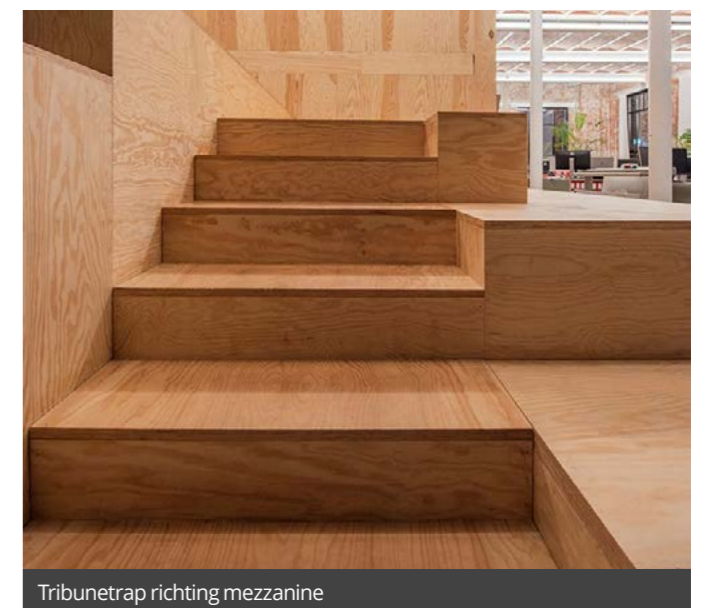
Els Staessens
Zaakvoerder Robuust

Mooie invulling in oude jutespinnerij

Kunstwerk op kurkwand

Tribunetrap richting mezzanine

Nieuwe stek stimuleert work-life balance

Begin dit jaar verhuisde het team van Cobe Ingenieurs naar een nieuw kantoorgebouw in de Rijsselstraat in Sint-Michiels, nabij Brugge. Een bestaand pand kreeg daarvoor een complete make-over. De krachtlijnen daarbij waren duurzaamheid, tijdloosheid én het team een omgeving aanbieden die toelaat om de balans tussen werk en privé te verbeteren. Met de huidige maatschappelijke ontwikkelingen in het achterhoofd, wellicht een doordachte keuze die veel bedrijven in de nabije toekomst maar beter maken ...

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: Jacob Ooghe

Nood aan meer capaciteit

In 2001 richtten ir.arch. Koen Van Nevel en ir. bouwkunde Katrien Dobbelaere samen Cobe op. Na een jarenlange gestage groei van het bureau, werd de locatie in Jabbeke te krap. En verder uitbreiden was niet mogelijk. De maximum capaciteit was meer dan bereikt ...

"In onze zoektocht naar een nieuwe stek, was groeien niet het enige objectief. Ook ontsluiting bijvoorbeeld was een belangrijke parameter. Het pand moest zowel in de buurt liggen van een snelweg, de Ring van Brugge en het station. Het moest ook goed en veilig bereikbaar zijn met de fiets. Waardoor medewerkers zelf kunnen beslissen hoe ze hun woon-werkverkeer regelen."

"Hierop aansluitend was de ligging in een bedrijvenzone geen optie. Idealiter lag ons nieuwe pand in een woonwijk, dichtbij het stedelijk weefsel. Waar onze medewerkers zich veel meer thuis zouden voelen dan in een industriegebied."

"Al die locatie-eisen zorgden ervoor dat we eigenlijk zochten naar een naald in een hooiberg. Maar opeens was het daar: een gebouw in twee bouwlagen. Met showroom en atelier. Dat voldeed aan al onze voorwaarden."

Deken over bestaande structuur

"Het 800 m² groot gebouw was in een vorige leven gebruikt door een autohandelaar. Het pand had daarbij het draagvermogen om een nieuw leven te krijgen. De structuur zat goed, was nog steeds performant. Een geluk, want een nieuwbouw van hetzelfde volume zou niet meer vergund worden."

"Het gebouwskelet in betonstructuur behielden we. Evenals de achterliggende betonnen loods in cellenbetonpanelen. Deze bestaande structuur kapselden we in een nieuwe dak- en gevelschil. Een goed geïsoleerd deken dat we als het ware over de bestaande structuur legden."

"Die buitenschil hielden we zo licht mogelijk. Oorspronkelijk dachten we aan zink, maar de industriële look ervan zou teveel vloeken met de omgeving. In plaats daarvan kozen we voor een keramische gevelbekleding naar Duits model. De tijdloze uitstraling harmonieert veel beter met de buurt. Daarnaast blinkt de gevel uit in levensduur en onderhoudsvriendelijkheid."

"Ook intern bouwden we verder op wat er al was. Op de bestaande vloer installeerden we een lagetemperatuurvloerverwarming. De scheidingswanden tussen de ateliers verwijderden we. Op die manier ontstond een grote ruimte waarin zo'n 20 personen makkelijk kunnen werken of vergaderen. Want precies daaraan hadden we een grote nood ... Een praktische,

Een imker plaatste twee bijenkasten. De beestjes brengen leven in de brouwerij

Koen Van Nevel
ir.arch. Cobe

maar tevens ook inspirerende plek waar we met tal van betrokken bouwpartners nauw konden overleggen."

"Vooraan en op de verdieping voorzagen we enkele bureeltjes en kleine kantoren waar medewerkers zich probleemloos kunnen afzonderen om geconcentreerd te werken. Links bovenaan kwam trouwens nog een appartement met keukentje. Het is echter nog niet ingericht, want naargelang de evolutie van ons kantoor willen we het flexibel inzetten. Het kan verhuurd

worden, maar evengoed ingezet worden als extra vergader- of kantoorruimte."

Zicht op groen

"In de eerste travee van de loods maakten we een insnijding. Hierdoor konden we de ingang herlokalisieren naar de zijkant van het gebouw."

"Nog aan de zijkant kwam achteraan een parking. Het minimaal opgelegd aantal parkings volstaat want sinds de verhuis verschijnt er maar een kleine fractie van het aantal auto's. Een erg positief gevolg van de veel betere ligging. Hierdoor konden we over de haast volledige lengte van het gebouw achteraan een groene tuin integreren."

Een welkome ruimte waar medewerkers even kunnen verpozen over de middag of tijdens hun koffiepauze. En ook het zicht op groen doet wonderen. Een imker plaatste er trouwens twee bijenkasten. De beestjes brengen wat leven in de brouwerij en zijn absoluut niet hinderlijk wanneer onze mensen buiten ontspannen tafelen."

Huiselijkheid troef

"We kozen zeer bewust voor een huiselijke omgeving. Naast voldoende vergader- en werkruimtes voorwogen we een keuken, koffiehok, sanitair, vergaderruimte. Alles op maat van onze ploeg. Waardoor we opnieuw luchtig en ontspannen rondlopen is, een hele verademing ten opzichte van onze vorige, krappe stek."

"Een heel deel van de ingrepen was dus gericht op het stimuleren van een gezonde mix tussen wonen en werken. Iets dat zeker complementair kan zijn. Het is hier vaak een 'va et viens' van collega's. Even naar huis voor een hapje, of gaan shoppen, winkelen, lunchen in een stedelijke omgeving? Alles is mogelijk. Een dergelijke gezellig atmosfeer bevordert zowel de werkvijver als het algemeen welzijn. Daar zijn we rotsvast van overtuigd."

Intelligente oplossingen

“In het hele gebouw en de buitenomgeving werkten we met smart-systems die zowel duurzaam als comfortverhogend werken. Denk aan intelligente LED-verlichting, screens, vloerverwarming, zonnepanelen op het dak ... Maar ook domotica die de ruimtes in een bepaalde modus brengt, uiteraard te regelen vanop afstand.

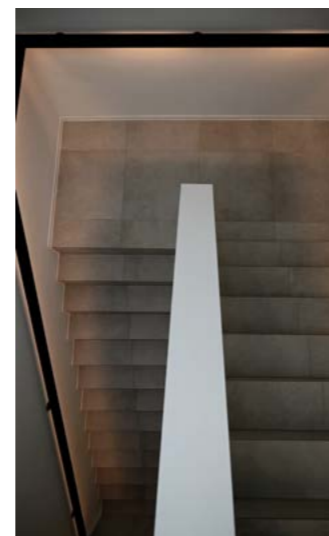
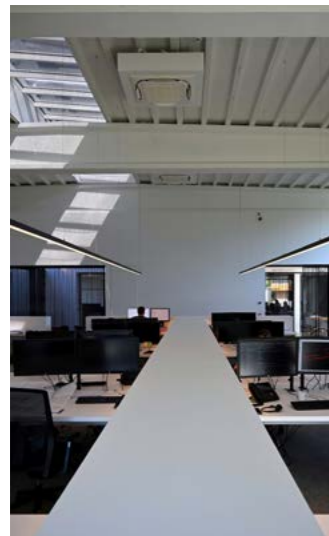
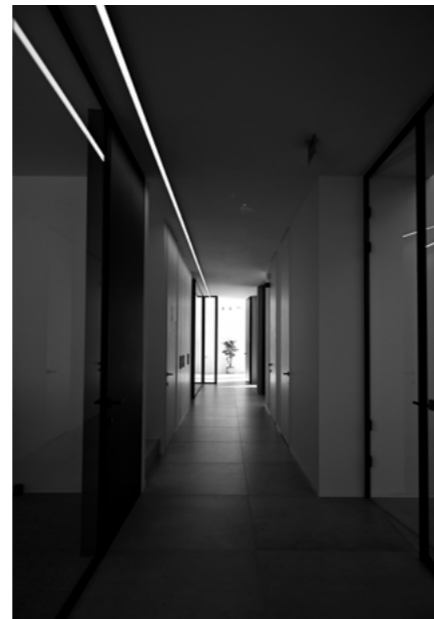
“Zowel binnen als buiten verbeteren we onze energie-efficiëntie via de systemen van Smappee. Zo installeerden we vijf slimme laadpunten voor onze elektrische bedrijfswagens.”

“Het plan was ook om vijf jaar na de ingebruikname een geothermische warmtepomp te plaatsen ... Maar omwille van de huidige situatie besloten we die investering nu al in te plannen.”

Scan en ontdek meer

Scan de QR code om meer foto's online te bekijken.

PARTNER CONTENT SMAPPEE

Cobe Ingenieurs laadt elektrisch wagenpark via Smappee EV-laadoplossingen

Het bedrijven makkelijker maken om (hernieuwbare) energie efficiënter te gebruiken en zo energiekosten verlagen, dat is precies wat Smappee doet. De firma met hoofdkantoor in Harelbeke investeert voortdurend in toekomstbestendige oplossingen waarmee elke onderneming kan klaargestoomd worden voor de komende energietransitie en de elektrificatie van mobiliteit. Dat hoeft trouwens niet in één enkele keer. Je kan geleidelijk investeren in extra modules, opties en diensten.

Dat is precies wat Cobe Ingenieurs deden in hun nieuwe kantoorgebouw. Ze investeerden in slimme laadpalen en een geïntegreerd energiebeheersysteem waardoor ze een maximaal rendement halen uit hun elektrisch wagenpark.

Slimme, dynamische laadoplossingen

De meeste laadpalen die nu beschikbaar zijn leveren louter stroom. Ze missen echter slimme technologieën die hun performantie gevoelig kunnen verbeteren. Dat kan beter, dachten ze bij Smappee en ze ontwikkelden een nieuw toestel dat smart, duurzaam, future-proof is én uitblinkt door zijn esthetisch design.

Deze laadoplossing kan je eenvoudig integreren met het slimme energiebeheersysteem voor gebouwen (BEMS) van Smappee. Op die manier krijg je niet alleen laadgegevens, maar ook diepgaand inzicht in en controle over het

energieverbruik en de energiestromen in je gebouw. Het resultaat? Een optimale energie-efficiëntie en maximaal zelfverbruik. En via het professionele Smappee Dashboard krijg je ten allen tijde een gedetailleerd overzicht van alle laadpunten en hun opbrengsten.

 smappee

Smappee nv
Evolis 104
8530 Harelbeke
Belgium

+32 (0)56 38 02 11
info@smappee.com
www.smappee.com

PARTNER CONTENT GIRA

Cobe rekent op innovatief domoticabeheersysteem van Gira

In een ver verleden startte het verhaal van Gira met schakelaars, maar intussen groeide het Duitse familiebedrijf uit tot een vooruitstrevende Smart Home-pionier, met oog voor esthetiek zonder in te boeten aan kwaliteit. Vandaag zet de medeoprichter van KNX in op domotica-oplossingen waarin verschillende technieken geïntegreerd worden die eindeloze mogelijkheden creëren voor de eindklant.

Steven Moreau, verkoopleider België bij Gira: “De productie gebeurt volledig in Duitsland, onze thuishaven. Wat een belangrijke kwaliteitsgarantie inhoudt. Daarnaast zet Gira stevig in op design, al gaat die focus niet ten koste van de functionaliteit. Integendeel. Het is een en-en-verhaal: onze producten zien er goed uit én functioneren perfect.”

Niet verwonderlijk dus dat Cobe Consultants, Building & Engineering uit Brugge voor de domoticasystemen van Gira koos om het eigen kantoorgebouw te beheren. “Verlichting, verwarming, ventilatie, airco, videofonie, zonwering ... al deze technieken worden bij Cobe aangestuurd op maat van de gebruiker. Ze rekenen daarvoor

op de Gira ‘Tastsensor 3’ met ‘Afdekraam E2’. Een hoogperformant toestel, maar intussen is de Tastsensor 4 gelanceerd. Naast een top esthetiek kan die zelfs nog meer functionaliteiten aan, zoals een vochtsensor.”

Tastsensor 4

De Gira tastsensor 4 System 55 kan met de talrijke schakelaarprogramma's in het Gira System 55 worden gecombineerd en maakt zo een esthetisch uniforme oplossing mogelijk. Het robuuste materiaal, de brede kleurkeuze en de aangename haptiek van de toetsen voldoen aan alle kwaliteits- en designeisen. Zo kunnen in het Smart Home talrijke functies eenvoudig worden bestuurd – licht, jaloezieën, kamertemperatuur,

scènes en meer. Moreau: “Wie interesse heeft, kan terecht bij Gino, Guillaume, Jan of mezelf. We zijn geen van allen rasverkopers, we weten echt waarover we spreken. Samen met onze klanten zoeken we graag actief mee naar wat ze precies nodig hebben en hoe ze dat kunnen bereiken. Daarnaast werken we ook graag samen met architecten, studiebureaus en installateurs. Geef gerust een seintje.”

+32 474 53 40 41
steven.moreau@gira.be
www.gira.com

Werken 2.0, het kantoor als tweede thuis

We spenderen meer tijd op het werk dan thuis. Een goede opdrachtgever heeft in dat geval maar een half woord nodig. Gedaan met opgaan in een groter kantoor geheel aan de rand van de stad, het nieuwe kantoor zoals dat van CAS architecten is er één op mensenmaat en in het hart van de stad. In een huiselijke sfeer, met de collega's als familie.

Tekst: Sam Paret – Foto's: Tim Van de Velde

Herbronnen

Een garage met fietsenstalling en verkleedruimte, een leefruimte met gemeenschappelijke keuken en eethoek en een gezellige buitenruimte. Dat klinkt niet alleen als een thuis, dat is het ook. Het nieuwe kantoor van CAS architecten in een karaktervolle herenwoning nabij het Sint-Pietersstation van Gent, trekt resoluut de kaart van werken op een goede locatie en in een huiselijke sfeer. Daarom is de indeling van de bestaande woning grotendeels bewaard gebleven. Zeker op het gelijkvloers laat weinig vermoeden dat dit daadwerkelijk een kantoor is.

Pieter-Jan Leenknecht, zaakvoerder: "Na 12 jaar was het tijd om even te herbronnen. Werken is belangrijk, maar de manier waarop is minstens even belangrijk. Om onszelf een nieuw elan te kunnen geven, voelden we dat we een nieuw kantoor nodig hadden. Eentje dat een weerspiegeling van CAS 2.0 kon zijn. We hebben getracht om werken zo aangenaam mogelijk te maken en de troeven van het pand optimaal te benutten. De hoge kamers en de mooi versierde wanden en plafonds hebben we in ere hersteld.

Zijn alle ornamenten of de bestaande deuren perfect? Neen, maar dat hoort bij het karakter van dergelijke oude woning. Bij de toevoegingen zijn we dan weer heel bewust weg van die ornamenten gebleven. De huiselijke sfeer was prioritair. Dat én de locatie. Die laat toe dat maar liefst negen van de dertien medewerkers met de fiets naar het werk komen. Dat willen we aanmoedigen en daar hebben we op ingespeeld door de garage volledig voor hen in te richten."

Verkeerde keuzes herstellen

Het potentieel van het bestaande gebouw benutten en tegelijkertijd subtiel hedendaagse technieken zoals vloerverwarming en domotica toevoegen, zo kan je de insteek van CAS tijdens de renovatie omschrijven. De statige herenwoning mag dan zelf niet beschermd zijn, dat geldt wel voor enkele naburige panden. Het benadrukt het aanzien van deze straat en het

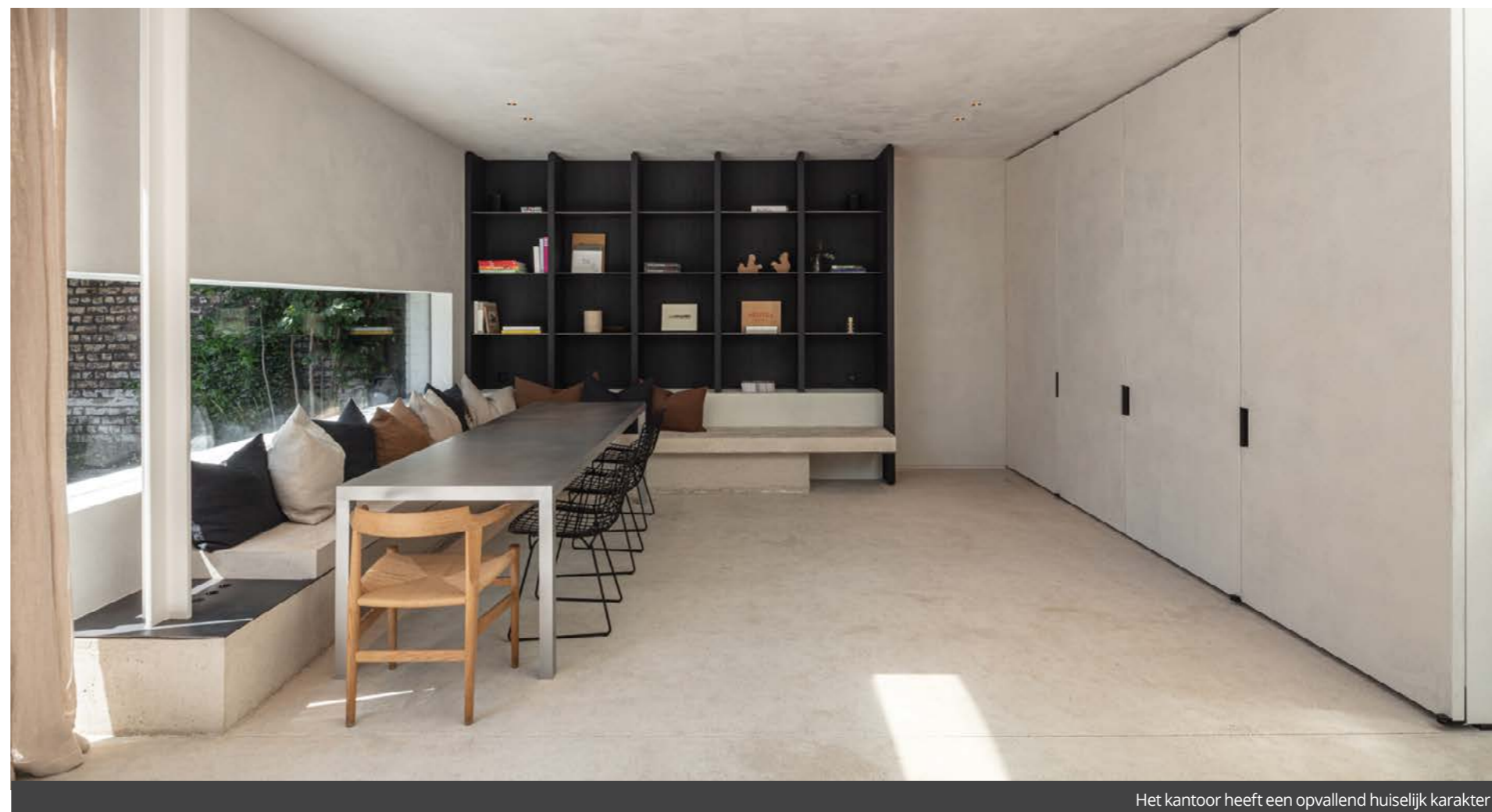
is in die geest dat ze bij CAS de renovatie hebben aangevat.

"In die zin kan je bij de bestaande woning over een echte renovatie spreken. Grote, structurele ingrepen hebben we niet gedaan. Eerder hebben we de niet zo eerlijke keuzes met de oorsprong die in de loop der tijd zijn gemaakt, hersteld. Zoals technieken terug onzichtbaar maken en dan hebben we uiteraard gebruik gemaakt van de mogelijkheden die er vandaag zijn.

Maar het zijn vooral de moluren en de ornamenten die het pand kenmerken, die we in ere hebben hersteld. Dat was op zich geen groot karwei, maar wel één waarbij je een bepaalde lijn moet aanhouden zoals het miniem verplaatsen van schakelaars. Door er eerst een mal van te maken, was dat mogelijk en nu lopen die ornamenten mooi door. Dat heeft bijgedragen tot de finesse en de grandeur die het gebouw in zich had. Dat potentieel zagen we meteen en is de reden waarom we het hebben gekocht."

Contrasterende uitbreiding

Het pand was oorspronkelijk een privéwoning. Later is het nog een tandartsenpraktijk geweest en gedurende een periode ook verbonden aan de universiteit. Het is in die latere fase dat er aan de bestaande herenwoning een toevoeging is gebeurd. Voor deze uitbreiding besloot CAS een volledig andere aanpak te hanteren. Van een echte stijlbreek is geen sprake gezien dezelfde materialen zoals fineer overall terugkomen, maar ze kozen wel voor een hedendaagse invulling.

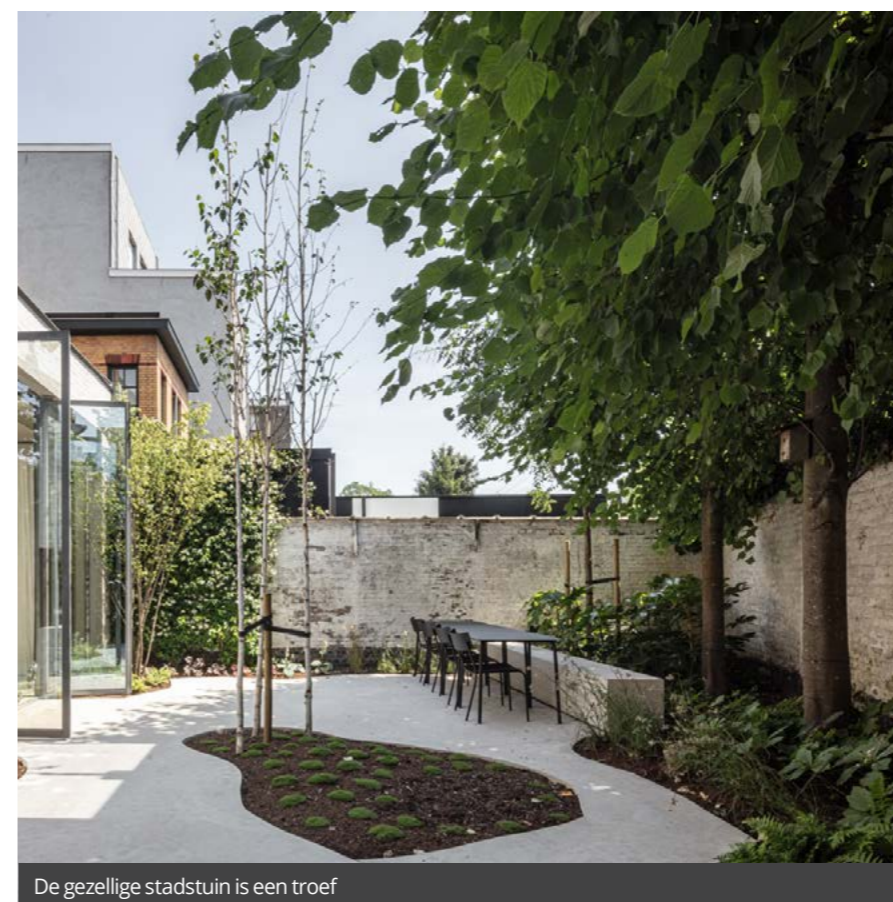

Het kantoor heeft een opvallend huiselijk karakter

Grote, structurele ingrepen hebben we niet gedaan. Eerder hebben we de niet zo eerlijke keuzes met de oorsprong die in de loop der tijd zijn gemaakt, hersteld

Pieter-Jan Leenknecht
Zaakvoerder CAS architecten

De gezellige stadstuin is een troef

Marmer in dubbele open boek in de gang

Scan en ontdek meer

Scan de QR code om de rest van het artikel online te lezen en meer foto's te bekijken.

CAS vertrouwt op Decolo travertinvloer, indoor en outdoor

"In hedendaagse trends wordt beton meer en meer een koploper. Wat vroeger enkel de grondlegger was voor autobanen of parkings; is nu een architecturale structuur die in eender welke vorm, kleur en granule te manipuleren is. Beton is sereen, tijdloos en veelzijdig."

Aan het woord is Mathias Dhondt, Managing Partner van Decolo. Een innovatief bedrijf uit Kruisem dat gespecialiseerd is in polybeton, uitgewassen beton, travertin- en terrazzobeton. Hun ervaren team creëert en installeert de geschikte betonlook in verschillende omgevingen.

Travertinbeton

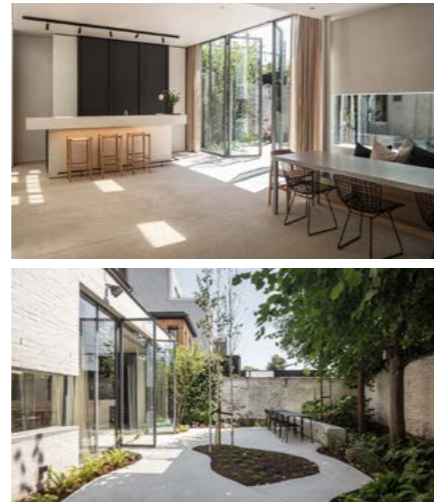
Decolo werd door architect Pieter-Jan Leenknecht van CAS architecten aangesproken om een esthetische vloer met een lange levensduur te produceren en installeren. Een vloer die zowel binnen als buiten geschikt is. Na een bezoek aan de showroom werd gekozen voor een travertinvloer.

Mathias Dhondt: "Travertinbeton is exclusief in het gamma bij Decolo. Deze betonbasis is

geïnspireerd op de originele kalksteen uit Tivoli. Dankzij een in-house ontwikkeld innovatief proces, krijgt het beton een travertinlook met granule en gelijkaardige tinten. Ook donkere kleuren zijn daarbij mogelijk. Indoor zorgt het voor een luxueuze uitstraling, outdoor is het vriesbestendig en antislip."

Naast de vloeren werd ook een zitbank in dezelfde bewerking uitgevoerd. En ook het barmeubel binnen werd in beton gegoten.

"Decolo denkt graag mee met voorschrijvers. We houden er immers van speciale zaken te creëren, iets verder te denken. Die creativiteit zetten we dan met onze bekwame Belgische equipe om in echte kwaliteitsvloeren, die decennialang top zijn."

DECOLO
BETONVLOEREN

Decolo bv
Stokstraat 28A
9770 Kruisem
België

+32 9 278 55 51
info@decolo.be
www.decolo.be

CORTVRIENDT

Vloer- en wandtegels voor professionals en particulieren

Wij beschikken over een eigen plaatsingsdienst

Steenovenstraat 12, Tielt
051 40 28 24

www.cortvriendt.com

Vergunningen voor bijgebouwen: altijd nodig of mag je zomaar bouwen?

De vraag naar poolhouses, terrasoverkappingen, tuinkantoren en andere bijgebouwen zit sinds de coronacrisis stevig in de lift, maar mag je zo'n bijgebouw zomaar in de tuin plaatsen? Ben je verplicht om met een architect werken? Een vergunning voor een bijgebouw is de regel, een vrijstelling de uitzondering. Bovendien gaat het hier om een gewestelijke materie, waardoor de voorwaarden verschillen per gewest. We geven een overzicht voor het Vlaams, Brussels Hoofdstedelijk en Waals Gewest.

Tekst: Wendy Thys

Vrijstelling van vergunning: wanneer heb je geen vergunning nodig voor een bijgebouw?

Vlaams Gewest

In Vlaanderen mag je zonder vergunning een tuinhuis, poolhouse, vrijstaande carport, garage, terrasoverkapping of serre plaatsen als aan volgende voorwaarden is voldaan:

- De totale oppervlakte aan vrijstaande bijgebouwen per woning mag niet meer dan 40 m² bedragen. Let op: ook reeds bestaande losstaande bijgebouwen worden meegerekend. Is een terrasoverkapping bijvoorbeeld het eerste bijgebouw in een tuin, dan mag deze 40 m² in beslag nemen. Staat er ook al een tuinhuis van 10 m², dan mag er nog een overkapping van 30 m² geplaatst worden.
- Het bijgebouw mag geen woonfunctie hebben. Van zodra een bijgebouw een woonfunctie heeft, is er altijd een vergunning nodig en moet er ook altijd beroep worden gedaan op een architect. Dit geldt ook voor als woning gebruikte containers, mini-huisjes en andere constructies, tuinkantoren, ateliers, enz.
- Het bijgebouw dient voor tuinonderhoud, tuinontspanning (bv. tuinberging, poolhouse, ...) of opslag (garage, carport, fietsenstalling, ...).

- Het losstaande bijgebouw mag niet hoger zijn dan 3,5 meter (dit is de totale hoogte, gemeten tot het hoogste punt van het bijgebouw) en het moet:
 - volledig binnen een straal van 30 meter rond de woning opgetrokken worden;
 - in de zijtuin 3 meter van de perceelsgrens blijven;
 - in de achtertuin 1 meter van de perceelsgrens blijven, of tegen een bestaande scheidingsmuur op de perceelsgrens gebouwd worden zonder de bestaande scheidingsmuur te wijzigen.
- Het losstaande bijgebouw staat niet in ruimtelijk kwetsbaar gebied, zoals bosgebied, overstromingsgebied, natuurgebied, valleigebied of agrarisch gebied.
- Het valt niet onder bijkomende voorwaarden van de gemeente. Elke gemeente kan bijkomende voorwaarden opleggen, de bouwheer moet dus altijd bij de gemeente navragen of dit het geval is. De overheid legt in geval van vrijstelling geen meldingsplicht op, maar ook hier kan de gemeente van afwijken. De bouwheer moet bij de gemeente dan ook navragen of er een meldingsplicht geldt.

Het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid, dat instaat voor het omgevingsbeleid, stelde aanvullend een checklist op, die je kunt doorlopen om na te gaan of een vergunningsvrijstelling mogelijk is. Het bijgebouw mag bijvoorbeeld niet in strijd zijn met de stedenbouwkundige verordeningen van het gewest, de provincie of de gemeente.

Zo is er de gewestelijke verordening rond hemelwater, die ervoor moet zorgen dat er geen wateroverlast ontstaat doordat de riolering de plotse en massale toevloed van regenwater na een felle regenbui niet kan verwerken. In bepaalde gevallen zal je daarom een infiltratievoorziening moeten aanleggen.

Bovendien is de plaatsing van een bijgebouw in bepaalde gebieden niet mogelijk of kan een machtiging van het agentschap Onroerend Erfgoed nodig zijn. Je vindt de checklist op de website van het Vlaamse omgevingsloket.

Wecube - De vraag naar tuinkantoren zit de laatste 2 jaar stevig in de lift

Scan en ontdek meer

Scan de QR code om de rest van het artikel online te lezen en meer foto's te bekijken.

Klokhuis Interieurarchitecten: voor een interieur met pit

Onder de naam Klokhuis Interieurarchitecten creëren Geert Van Hoof en Yentl Feyaerts sinds 2003 woon-, leef- en werkruimtes met oog voor exclusiviteit, functionaliteit en duurzaamheid. Samen realiseren ze tijdloze interieurs boordevol licht en ruimte, die maximaal aansluiten bij de behoeften van hun bewoners.

Tekst: Jesse Van Daele – Portretfoto: Kwinten Verspeurt

Warmte, comfort en bruikbaarheid

Geert Van Hoof: "Vanuit onze expertise en ambitie om mensen gelukkig te maken in hun leefomgeving, gaan we voluit voor esthetische en creatieve ontwerpen. Onze missie is pas geslaagd wanneer dit concept ook hand in hand gaat met warmte, comfort en praktische bruikbaarheid."

Vanuit hun veelzijdigheid leven Klokhuis Interieurarchitecten zich in in verschillende stijlen. Los van trends, met duurzaamheid voor ogen. Ze kiezen daarbij bewust voor kwaliteit, zowel in materialen als in partners. Zo bieden ze hun klanten – zowel particulieren als bedrijven – een interieur aan waar ze vandaag en ook nog over tien jaar van kunnen genieten.

Belang van dialoog

Van meet af aan gaan Klokhuis Interieurarchitecten daarvoor in dialoog met de bouwheer om een maximaal persoonlijk afgestemd interieurplan te ontwikkelen.

Yentl Feyaerts: "Een goede voorbereiding is het halve werk. Dus we nemen grondig de tijd om samen met onze klant alle wensen en behoeften te bespreken. Niet alleen van de bouwheer trouwens. Bij particulieren betrekken we het hele gezin, bij ondernemingen zoeken we dan

weer naar het DNA van het bedrijf. De missie en de visie die ze willen uitstralen. Met die inzichten gaan we vervolgens aan de slag en werken een concept uit dat volledig afgestemd is op het gebouw en zijn gebruikers."

"Onze aanpak kan je het best vergelijken met het klokhuis van een appel. Al het overbodige wordt uit een ruimte gehaald, met het doel om tot de kern te komen. Van alles wat rond deze kern weer opgebouwd wordt, maken we dan weer een boeiend, samenhangend geheel. Het resultaat is altijd een leefbaar en duurzaam verhaal.

Wij voelen snel aan waar klanten naartoe willen met hun interieur en bepalen samen tot in de kleinste details hoe hun interieur er zal uitzien

Geert Van Hoof en Yentl Feyaerts
Zaakvoerders

Of zoals wij het zelf noemen: een interieur met pit."

Gedegen werfopvolging

Daarnaast is het team zeer selectief in de partners waarmee ze samenwerken. Alleen leveranciers die aan hun hoogste kwaliteitseisen voldoen, krijgen het vertrouwen om samen met hen een project te realiseren. Ze gaan daarmee breed in stijl en uiterst specifiek in duurzaamheid en kwaliteit.

Geert Van Hoof: "Ontwerpen op maat is een creatief proces dat in verschillende stappen verloopt. Als interieurarchitecten bekleden wij, doorheen het hele project, een sleutelrol tussen opdrachtgevers en uitvoerders. Door eerlijk, open en helder te blijven communiceren met elke betrokken partij – van ontwerp- tot uitvoeringsfase – verwezenlijken we telkens een interieur met pit."

Toekomstperspectief?

Geert Van Hoof: "Op dit moment zijn we met vijf en daar zit nog wel wat rek op. Al willen we niet groeien om te groeien. Onze ambitie is een interieurbureau worden dat uitdagende en fascinerende totaalprojecten ontwerpt en begeleidt. Zonder dat we daarbij de voeling met de ontwerper zelf en de persoonlijke band met onze klanten verliezen. We willen ook een team blijven dat persoonlijk geluk naar waarde blijft schatten. Dat ruimte biedt voor het familiale, het intermenselijk aspect."

Klokhuis Interieurarchitecten renoveert toonzaal en burelen Louis Culot

Natuursteenbedrijf Louis Culot Keukenwerkbladen klopte aan bij Klokhuis Interieurarchitecten om zijn showroom in Puurs te laten optimaliseren. Het gereputeerde natuursteenbedrijf was toe aan een uitbreiding van de oorspronkelijke burelen en modernisering van de bestaande toonzaal.

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: Stéphanie Mathias Photography

Klokhuis Interieurarchitecten voerde allereerst een vooronderzoek uit betreffende de inplanting van de burelen en de toonzaal. Welke indeling was de meest gunstige om de werking van dit vermaarde bedrijf te optimaliseren?

Belevingsruimtes

Boven de toonzaal bevond zich een nog onbenutte ruimte en het idee ontstond al snel om deze etage integraal te benutten als kantoorruimte. De toonzaal op het gelijkvloers kon de bezoeker dan compleet onderdompelen in verschillende belevingsruimtes: inkomstbalie, coffee corner, keukenblokken, stalenwanden, badkamersegment, ...

Interieurarchitect Geert Van Hoof: "Na het uitzetten van de grote lijnen in het voorontwerp, konden we ons richten op het weerspiegelen van de exclusieve uitstraling van het eindproduct. Zowel in de kantoren als in de showroom verzekerden we een high-end uitstraling met klasse en elegantie. In elke belevingsruimte kan de bezoeker de texturen van de materialen zien, voelen en ervaren."

Verschillende kleuren, texturen en afwerkingsvormen passeren de revue. Alle zintuigen worden aangesproken zodat de klant elk detail in zich kan opnemen en een weloverwogen keuze kan maken.

Pivoterende stalen wanden

Interieurarchitect Yentl Feyaerts: "Zowel beleving als prestige zijn terugkerende kernwaarden in dit project. Om dit gevoel tot bij de bezoekers van Louis Culot te brengen, maakten we onder meer gebruik van grote

rechttopstaande panelen met plafondhoge stalen stalen. Deze stalen wanden kunnen pivoteren en springen als ware eyecatchers meteen in het oog van de bezoekers."

"De vloer bekleedden we bewust niet met een standaard vloertegel, maar met grote platen Dekton die tevens door Louis Culot zelf als eindproduct worden verkocht. Enkel de vloer van het verhoogde podium waarop de pivoterende stalenwanden staan, bestaat uit een ander materiaal: de stoffen vloerbekleding op het podium verrast menig bezoeker met een steenstructuur in geometrische vormen en maakt het plaatje helemaal af."

Ook de muren waarop een ruime selectie stalen wordt geëtaleerd, bevatten stuk voor stuk grote materiaalstalen die de bezoeker nauwkeurig kan ontdekken. De zwarte voorzetwand die dienst doet als functionele stalenwand, biedt bewust een neutrale kleurwaarde zodat de bezoeker een goede inschatting kan maken van hoe de kleur van het staal werkelijk oogt.

Scan de QR code om de rest van het artikel online te lezen en meer foto's te bekijken.

Scan en ontdek meer

Scan de QR code om de rest van het artikel online te lezen en meer foto's te bekijken.

Zowel beleving als prestige zijn terugkerende kernwaarden in dit project

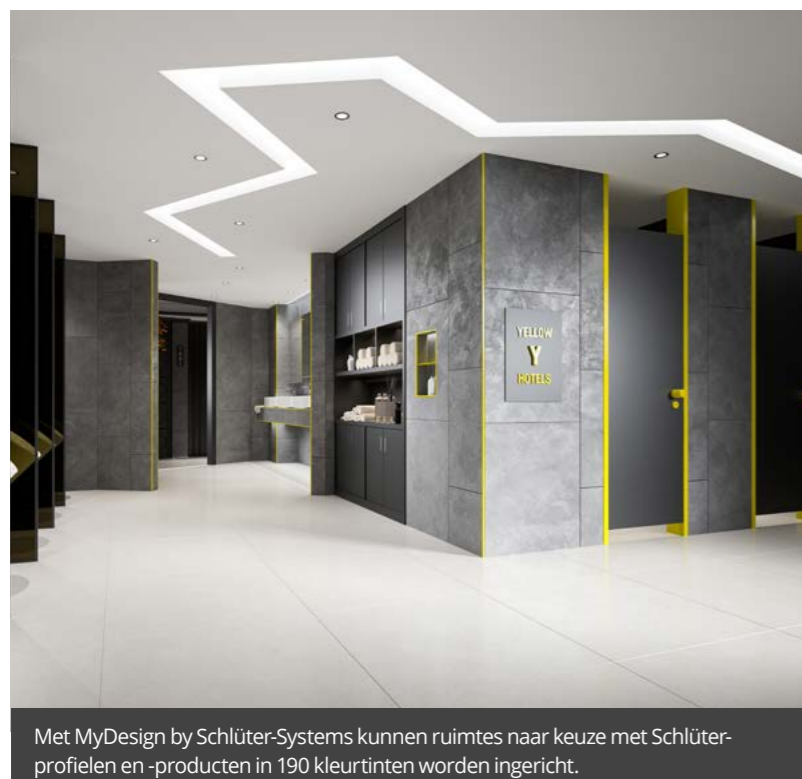
Geert Van Hoof
Interieurarchitect

Schlüter-producten in uw gewenste kleur

Met MyDesign by Schlüter Systems biedt de firma uit Iserlohn vanaf nu een programma aan, waarmee talrijke Schlüter-producten kunnen worden voorzien van een gekleurde coating – en dat in wel 190 kleuren uit het RAL-Classic-kleurenpalet

Tekst en foto's: Schlüter Systems

Met MyDesign by Schlüter-Systems kunnen ruimtes naar keuze met Schlüter-profielen en -producten in 190 kleurtinten worden ingericht.

Schlüter-klanten kunnen al een geruime tijd kiezen uit een breed spectrum van gekleurde coatings voor aluminium profielen en Schlüter-SHELF planchetten – niet in het minst met de genuanceerde kleurtinten van de Schlüter-TRENDLINE serie. Daarmee kunnen de producten in de meeste situaties qua kleur optimaal worden aangepast aan de tegelbekleding.

Om nu ook de kleurwensen te kunnen realiseren die buiten dit kleurenspectrum vallen, heeft de marktleider het MyDesign-programma ontwikkeld. Zo kan bijv. van een corporate-design van een onderneming, een geschikte aanvulling van gekleurde keramische objecten tot bijzondere kleurwensen bijna elk project worden uitgevoerd – de creatieve mogelijkheden zijn bij 190 kleuren vrijwel eindeloos.

De tinten uit het RAL-Classic-kleurenpalet zijn verkrijgbaar voor de afsluitprofielen Schlüter-QUADEC, -RONDEC, -JOLLY en -FINEC. Daarnaast kunnen ook het plintprofiel DESIGNBASE-SL en de praktische Schlüter-SHELF planchetten in een kleur naar keuze worden gecoat. Van de badkamer, een koffiehoeke op kantoor tot de hotelreceptie, verschillende ruimtes kunnen in een uniforme of aparte kleur worden ingericht.

Ook voor de buitentoepassing kan dit ruime kleurenpalet worden gebruikt. Verschillende BARA-randprofielen voor balkon- en terrasbekledingen zijn eveneens verkrijgbaar met een individuele coating.

Meer informatie over MyDesign by Schlüter-Systems is te vinden op de website.

SCHLÜTER-SYSTEMS
BeNeLux bureau
Schotelven 28
2370 Arendonk
België

+32 14 443080
benelux@schueter.de
www.schlueter-systems.com

De verschillende BARA-profielen die beschikbaar zijn in het MyDesign-programma geven kleur aan uw balkon of terras.

Dekton® Kraftizen – Venetiaans stucwerk in een high-tech jasje

Een klimaatneutraal plaatoppervlak met de esthetiek van ambachtelijk handwerk en een knipoog naar Venetiaans stucwerk, maar verkregen door middel van technologie, dat is waar de nieuwe Dekton® Kraftizen-collectie voor staat. Een waar eerbetoon aan de schoonheid van vakmanschap en de technieken die door de eeuwen heen werden geperfectioneerd. Het Spaanse Cosentino lanceert met deze collectie een serie van vijf veelzijdige, verfijnde en natuurlijke kleuren die ook nog eens duurzaam zijn en tegen een stootje kunnen.

Tekst en foto's: Cosentino

Digitale ambachtelijke technologie

Kenmerkende texturen, subtiel reliëf en matte kleuren zijn de sleutel tot een moderne en high-tech-driven interpretatie van Venetiaans stucwerk. Cosentino heeft aan de hand van een verfijnde techniek en technologie een duurzaam plaatoppervlak gecreëerd waarmee het de vijf zintuigen – zoals het bij stuc hoort – prikkelt.

De uitdaging voor Cosentino zat in het opnieuw interpreteren van vakmanschap, op basis van digitale technologie. In dit creatieproces 2.0 worden de muren en troffelmarteringen – de vegen in het pleisterwerk – van weleer getransformeerd in een canvas van miljoenen pixels. Elke slag van de stuc techniek, elke draai van de pols wordt onderdeel van de interpretatie. De

collectie bestaat uit vijf veelzijdige kleuren en kan gebruikt worden voor vloeren, muren, tafels, werkbladen maar ook bijvoorbeeld gevels. Het belooft iedere ruimte zowel binnen als buiten te voorzien van een tijdloze look.

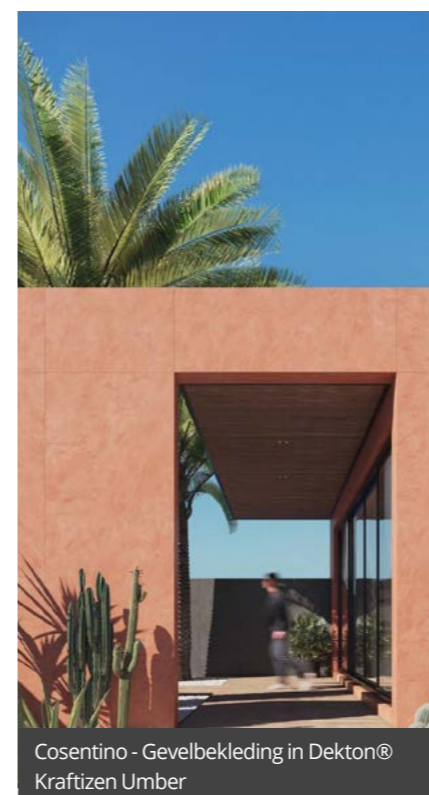
Het enige plaatmateriaal met volledig CO2-neutrale levenscyclus

Voor Cosentino is duurzame ontwikkeling een essentieel onderdeel van de groei strategie, die in het bijzonder de aandacht legt op het respect en de bescherming van het milieu. Als onderdeel van de klimaatdoelstellingen wordt de CO2-voetafdruk berekend en geverifieerd door geaccrediteerde externe organisaties.

Het bedrijf zet in op energie-efficiëntie, emissie-reductie en duurzame mobiliteit om de impact te minimaliseren. Zo wordt bijvoorbeeld 100 procent van de elektriciteit die nodig is voor het productieproces gewonnen uit hernieuwbare bronnen. De warmte uit de Dekton®-ovens wordt teruggewonnen en gebruikt voor de drogers, wat het verbruik vermindert.

Om de koolstofneutraliteit in Dekton® te bereiken compenseren ze de uitstoot over de hele levenscyclus van het product door te investeren in projecten die aan BKG-emissiecompensatie doen.

Meer informatie over Dekton vind je op de website van Cosentino.

Cosentino - Gevelbekleding in Dekton® Kraftizen Umber

Spatwand en werkblad in Dekton® Kraftizen Argentium

Werkblad in Dekton® Kraftizen Micron

Cosentino S.A.
Koeweidestraat 44
1785 Merchtem
België

052 21 66 73
www.cosentino.com

Bij Schell staat duurzaamheid en waterbesparing voorop

De Duitse armaturenfabrikant Schell staat al ruim 90 jaar garant voor innovatie in sanitair met een sterke focus op waterbesparing, hygiëne en duurzaamheid. Of het nu gaat om renovatie of nieuwbouw, de producten van Schell dragen bij aan een duurzame en energie- en waterbesparende oplossing. Het moderne en tijdloze ontwerp zorgt voor een lange levensduur van de producten.

Tekst & foto's: Schell

Duurzaamheid is voor Schell niet zomaar een modewoord, zegt Dirk Vanden Breede, directeur bij Schell Belgium. "Je kan er niet meer omheen: als wij als fabrikant gesprekken voeren met architecten, bouwheren of installateurs voor de renovatie van publieke gebouwen zullen termen als duurzaamheid en circulariteit zeker aan bod komen. Het belang van duurzaamheidslabels als BREEAM en LEED is ook alleen maar toegenomen. Duurzaamheid is een allesomvattend concept. Het gaat niet enkel om het recycleren van een product aan het eind van zijn leven, ook de manier hoe het geproduceerd wordt en het gebruik zijn belangrijk."

Pionier in waterbesparing

Schell probeert die duurzaamheid eerst en vooral tot uiting laten komen in de bedrijfsvoering. "Onze roots hebben daar ongetwijfeld mee te maken: Schell is ontstaan in de Sauerlandregio in Duitsland, een streek die niet voor niets 'het land van duizend meren' wordt genoemd. De natuur speelt dan ook al lange tijd een belangrijk in onze productontwikkeling", zegt Vanden Breede. "Denk maar aan het iconische Schell-product bij uitstek, de hoekregelkraan die je vaak tegenkomt onder wastafels. De mogelijkheid om het watergebruik van dat kraantje te reguleren, maakt een waterbesparing tot 40 procent mogelijk. Ook hier valt op dat Schell een voorloper is geweest: het thema waterbesparing wint aan belang – zeker nu onze zomers steeds droger worden – maar met dit kraantje zet Schell al decennialang in op waterbesparing."

Maar ook op productniveau voegt Schell de daad bij het woord. "De rode draad in onze research & development is, is dat we uitsluitend sterke en duurzame producten op de markt willen brengen. We doen dus niet mee aan de wegwerpmaatschappij. Het levende bewijs daarvan: we hebben modellen die al twintig jaar op de markt verkrijgbaar zijn en die, afgezien van de techniek binnenin, ongewijzigd zijn gebleven. Dit is van belang bij renovatie en uitbreidingstrajecten. Uniformiteit in het kraanwerk kan daardoor behouden blijven en onnodige vervanging van kraanwerk wordt voorkomen."

Geen afval

"Het hoofdbestanddeel van onze kranen is messing," gaat Vanden Breede verder. Bij de productie gaat niets van dit materiaal verloren. Het restafval van de productie wordt opgevangen en teruggebracht naar de messingfabrikant die het vervolgens verwerkt tot nieuwe messing grondstof. Daarnaast bieden we installateurs de mogelijkheid om

producten die hun levensduur beëindigd hebben, door ons te laten recycleren. Messing is immers een bijzonder duurzaam materiaal dat zich na een lang leven nog steeds prima hergebruikt kan worden."

Water Management Systeem

In openbare gebouwen is waterverbruik vandaag de dag een belangrijk criterium. Met het unieke Water Management Systeem SWS biedt Schell daar een goede oplossing voor aan dat ook prima tijdens een renovatie aan een bestaande sanitaire infrastructuur kan worden toegevoegd. "Via dit platform kan een gebouwbeheerder het

waterverbruik in de afzonderlijke delen van een gebouw in kaart brengen en monitoren. Door een analyse van de gegevens kunnen de juiste maatregelen worden genomen om het verbruik terug te dringen", legt Vanden Breede uit. "Ook in de sturing van urinoirs houden we rekening met het beperken van het waterverbruik. Denk maar aan de zogenaamde stadionfunctie, waarbij de elektrische sturing in een urinoir het water continu aan een laag verbruik laat doorlopen in plaats van telkens in schokken te veel te spoulen."

Waterkwaliteit

Naast het besparen van water is natuurlijk ook de waterkwaliteit van belang. "Waterkwaliteit heeft een directe impact op de gezondheid van de mensen die gebruik maken van het gebouw. Ook hierbij speelt het Water Management Systeem SWS een belangrijke rol. Het systeem optimaliseert automatische spoelingen voor een hygiënisch installatie met een hoge waterkwaliteit. Daarnaast zorgen onze elektronische kranen ervoor dat de kraan niet meer hoeft te worden aangeraakt en dat water niet onnodig wordt verspild."

"Duurzaamheid, waterbesparing en waterkwaliteit blijft de focus van Schell en we zullen door blijven gaan om die verhouding verder te optimaliseren," besluit Vanden Breede.

Duurzaamheid, waterbesparing en waterkwaliteit blijft de focus van Schell en we zullen door blijven gaan om die verhouding verder te optimaliseren.

Dirk Vanden Breede
Directeur Schell Belgium

Schell Belgium
Brusselsesteenweg 171
1785 Merchtem
België

☎ 052 371770
✉ schell.be@schell.eu
🌐 www.schell.eu

Gezond binnenklimaat voor kleuters van Stedelijke Basisschool Sint-Eloois-Vijve

Naast een inspirerende omgeving moesten de nieuwe kleuterklassen van de Stedelijke Basisschool in Sint-Eloois-Vijve de kinderen vooral een gezond en comfortabel binnenklimaat bieden. Te warme of slecht verluchte lokalen zijn namelijk nefast voor de concentratie, gezondheid en ontwikkeling van een kleuter. De kleuterleiders en de directie van de school klinken laaiend enthousiast over het aangename binnenklimaat in de lokalen.

Tekst & foto's: Renson

Ventileren en koelen

Belangrijk voor een goed binnenklimaat is het onder controle kunnen houden van temperatuur, luchtkwaliteit en daglicht. Factoren die een serieuze impact hebben op de concentratie, gezondheid en comfort van de kinderen en de leerkrachten. Het 'Healthy School Concept' van Renson combineert een natuurlijke ventilatie met buitenzonwering in één totaalsysteem.

Een degelijke basisventilatie garandeert een goede luchtkwaliteit in de kleuterklassen. Raamverluchtingsroosters boven de ramenvoorzien de klaslokalen van een continue toevoer van verse lucht. Vervuilde lucht wordt dan weer afgevoerd via de 'Renson Healthconnector'. Dankzij een CO²-gestuurde klep per lokaal wordt er – op basis van aanwezigheid in de lokalen – nooit meer geventileerd dan strikt noodzakelijk. Een energiezuinige oplossing voor de school.

Buitenzonwering

"Naast het aanvoeren van verse lucht zorgen Renson Fixscreens voor de nodige zonwering. De windvaste doekzonwering houdt de zon tegen nog voor die het glas van het lokaal raakt en de kans krijgt om oververhitting te veroorzaken op warme dagen."

Tony Sabbe, directeur Stedelijke Basisschool Sint-Eloois-Vijve: "De systemen hebben praktisch geen onderhoud nodig en houden onze klassen

koel en fris. We hebben controle op de binnentemperatuur, terwijl de kinderen toch van voldoende daglicht kunnen genieten en het zicht op de omgeving buiten de klas behouden. Dat vonden we heel belangrijk."

"De screens zijn heel eenvoudig te bedienen, zelfs door de kleuters. Dankzij die zonwering zitten ze niet langer te puffen omdat het te warm is in de klas," weet juf Inge Deprez van de derde kleuterklas uit ervaring. "Bovendien hebben ze ook geen last van vervelende lichtinval wanneer ze aan hun werkjes bezig zijn." Van het ventilatiesysteem hoeft ze naar eigen zeggen niet wakker te leggen, al doet het wel duidelijk zijn werk: "We hoorden in deze nieuwbouw nog niemand klagen van hoofdpijn of een mufte binnenlucht. Een duidelijk teken dat het ventilatiesysteem prima z'n werk doet."

Jo Neiryck (schepen van onderwijs, stad Waregem): "Voor Stad Waregem is het als schoolbestuur belangrijk om terecht te komen bij een lokale partner die kwaliteit hoog in het vaandel draagt. Het hoogkwalitatief materiaal van Renson zorgt ervoor dat onze schoolkinderen kunnen onderwijs volgen in het perfecte onderwijsklimaat, in een hoogtechnisch schoolgebouw dat alle vereisten heeft van de school voor morgen."

Voor Stad Waregem is het als schoolbestuur belangrijk om terecht te komen bij een lokale partner die kwaliteit hoog in het vaandel draagt. Het hoogkwalitatief materiaal van Renson zorgt ervoor dat onze schoolkinderen kunnen onderwijs volgen in het perfecte onderwijsklimaat, in een hoogtechnisch schoolgebouw dat alle vereisten heeft van de school voor morgen.

Jo Neiryck
schepen van onderwijs,
stad Waregem

Creating healthy spaces

Bent u als architect of schooldirectie op zoek naar ondersteuning voor ventilatie of zonwering?

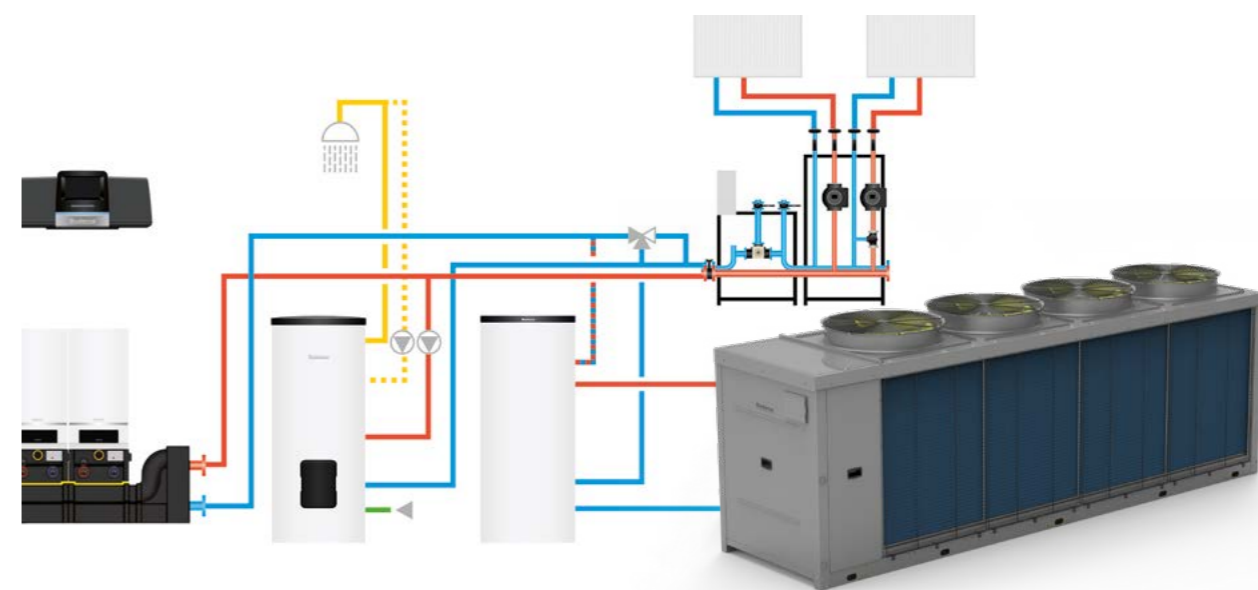
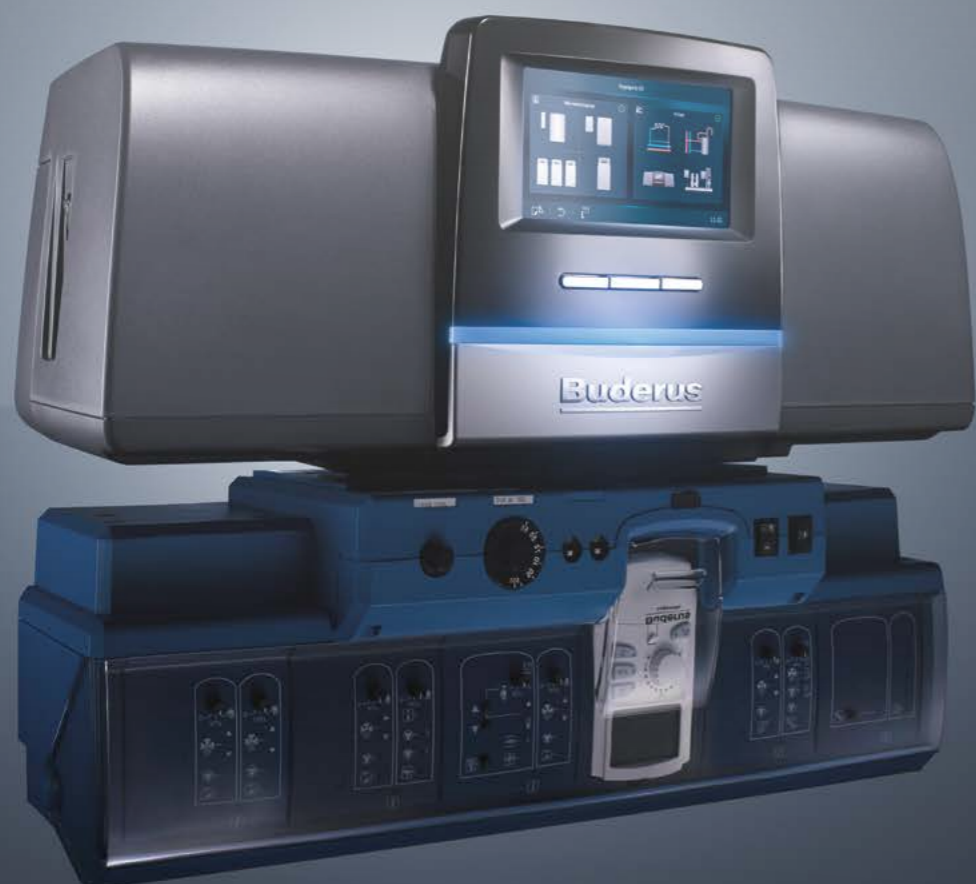
Contacteer Jan Jaap Maes, business development manager schools bij Renson.

+32 496 34 52 92
janjaap.maes@renson.be
www.renson.be

Buderus warmtepompen met groot vermogen inzetbaar in nieuwbouw en renovatie

Bosch Thermotechnology NV is een van de Europese marktleiders in HVAC technieken en profileert zich als veel meer dan een fabrikant. Vandaag de dag wordt van een HVAC fabrikant veel meer verwacht dan enkel het leveren van toestellen vertelt Siegfried Dierens, Project ingenieur Bosch Thermotechnology NV.

Tekst & foto's: Bosch Thermotechnology nv

Naast het ontwerp en de fabricatie van energiezuinige en betrouwbare toestellen moet men kunnen meedenken en innovatieve dienstverlening ontwikkelen. In elke fase van een project biedt Buderus oplossingen aan. Hierbij denken we aan de selectie van de soort technologie tot assistentie in de uitvoering en de verdere opvolging van de installatie. Door nauw samen te werken met installatiebedrijven en gerichte interviews af te nemen van investeerders en vastgoedbeheerders krijgen we een veel beter zicht op de noden van de sector.

Introductie van de nieuwe warmtepomp Logatherm WLW 276

De nieuw ontwikkelde hoog efficiënte lucht/water warmtepomp Logatherm WLW 276 wordt in België geïntroduceerd met een vermogensrange die start bij 24 kW tot 1400 kW in cascade opstelling. De warmtepomp kan zowel verwarmen als koelen is geschikt om in een hybride opstelling te functioneren. Op deze manier dekt Buderus de stijgende vraag af van zowel de nieuwbouw als de renovatie markt.

Siegfried Dierens, Project ingenieur Bosch Thermotechnology NV: "Dankzij het R32 koelmedium heeft de warmtepomp een lage GWP wat goed is in de strijd tegen klimaatopwarming. De nieuwe warmtepomp is ontworpen zodat hij eenvoudig kan geïnstalleerd worden en snel en makkelijk kan onderhouden worden."

Buderus hybride oplossing voor grondige renovatie van stookplaatsen

Bij de renovatie van stookplaatsen van oudere gebouwen is het niet altijd mogelijk om de oude ketels te vervangen door warmtepompen. Vaak laat het afgiftesysteem niet toe om op lage temperaturen te werken of is de investering te groot om de piekbelasting op te vangen in warmtepomp vermogen. In die gevallen is het interessant om de warmtepomp te ondersteunen door condensatieketels. In dergelijke

opstellingen neemt de warmtepomp de basislast voor zijn rekening en wordt de condensatieketel enkel ingezet indien de gevraagde warmte niet kan geleverd worden door de warmtepomp. Hybride systemen zullen een belangrijke rol spelen in de transitie naar een CO₂-neutrale omgeving.

Regeltechniek: sleutel tot efficiëntie met het Logamatic 5000 platform

Regeltechnieken nemen in het totaalpakket van een stookplaats een belangrijke plaats in. Ze zorgen voor het aansturen van verwarmingstechnieken en laten waar gevraagd integratie toe in overkoepelende gebouwbeheersystemen.

Regelsystemen voor verwarmingsinstallaties verzekeren een optimale werking van alle aanwezige componenten en dragen daardoor bij aan een lager verbruik en een langere levensduur. Dit verdient zich terug dankzij gunstigere exploitatiekosten voor een gebouw. Het intelligent aansturen van een cv-installatie heeft betrekking op de cascaderегeling van warmtepompen, condensatieketels, boilers en verwarmingskringen.

Bij de connectie met gebouwbeheersystemen is aansturing op vraag van het reële gebruik mogelijk. Standaard kan het regelsysteem als centraal regelpunt worden aangesloten via Modbus TCP/IP. Verder bestaan er interfaces voor de vertaling naar andere protocollen zoals bv. KNX en BACNET.

Beheer op afstand

Dankzij het internet platform MecRemote is de Logamatic 5000 reeks makkelijk bereikbaar via een browser. In de basis uitvoering kunnen kloktijden en de gewenste temperaturen per kring of aangesloten boiler aangepast worden. Mits het plaatsen van een VPN gateway kan via MecRemote Plus ook ingegrepen worden op service niveau.

Siegfried Dierens: "De Buderus Logamatic 5000 kan toegepast worden voor het aansturen van verwarmingsketels met premixbranders voor middelgrote en grote vermogens, maar evenzeer in combinatie met warmtekrachtkoppelingen (WKK) en warmtepompen.

Het digitale platform vereenvoudigt het registreren en bewaren van alle informatie uit het verwarmingssysteem. Alle data uit de aansturing en verbonden sensoren kunnen worden vastgelegd om ze te evalueren en te benutten voor het corrigeren en optimaliseren van het energieverbruik en de prestaties van het systeem.

Bosch Thermotechnology NV heeft in Mechelen een Buderus Academy voor praktijkgerichte opleidingen voor installateurs.

Siegfried Dierens: "Onze trainers beschikken zowel over theoretische en praktische ervaring en gebruiken de toestellen die dagdagelijks worden geïnstalleerd. Iedereen is welkom om zich in te schrijven voor onze opleidingen via www.academy.buderus.be."

Buderus

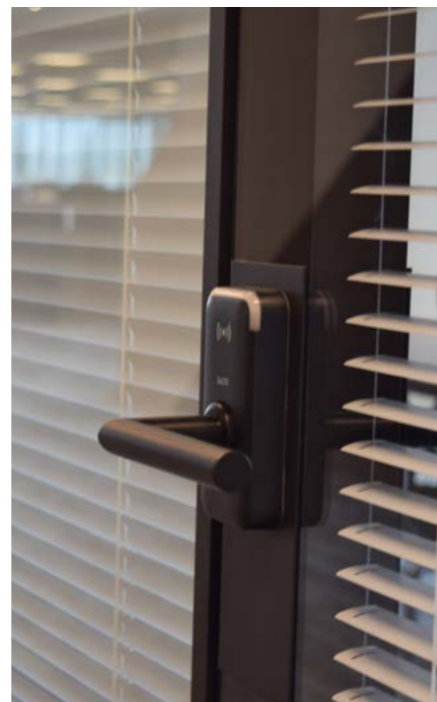
Bosch Thermotechnology – Buderus

Zandvoortstraat 47
2800 Mechelen
België

☎ 015 46 56 00
✉ quotations@buderus.be
🌐 www.buderus.be

Elektronisch bouwbeslag in het Lecot Service Center

Tekst en foto's: Lecot

Het Lecot Service Center (LSC) – het nieuwe kantoorgebouw in Heule, hoofdzetel van Lecot - biedt alle comfort en bescherming aan medewerkers en bezoekers. Het gebouw is namelijk uitgerust met de nieuwste technieken en technologieën uit het gamma elektronisch bouwbeslag van Lecot Protecta.

Je komt het gebouw binnen via een sas, voorzien van twee automatische schuifdeuren. Tijdens de openingsuren schuift de eerste deur automatisch open. En als de kantoren gesloten zijn, kunnen de deuren geopend worden dankzij een badgelezer.

Voor bezoekers is er ook een aanmeldpaal met videofoon, die tijdens de kantooruren in verbinding staat met de receptioniste. Zij kan met een druk op de knop de tweede automatische schuifdeur voor bezoekers openen. Buiten de kantooruren kan de oproep doorgeschakeld worden naar een smartphone die de deur vanop afstand kan bedienen.

Medewerkers kunnen de deur rechtstreeks bedienen met hun badge. Er is ook een pakketbrievensbus met touchscreen voorzien, waardoor medewerkers online bestellingen bij Lecot kunnen laten leveren. Deze brievensbus kan daarnaast ook gebruikt worden voor kleine leveringen van leveranciers. Bij de aflevering van het pakket, krijgt de medewerker een e-mail of een pushbericht via een app.

Eénmaal binnen, zijn de binnendeuren en kasten voorzien van door batterijen gevoed beslag die instaan voor de toegangscontrole. Sommige deuren zijn voorzien van elektrische vergrendelingen die ontgrendelen bij brandalarm. Ook de lockers aan het begin van het gebouw werken met een badgesysteem. Naast een gepersonaliseerde badge, kunnen deze deuren ook aangestuurd worden via een smartphone.

Alle toegangssystemen zijn geïnstalleerd door Protecta en bevatten de hoogst mogelijke beveiliging. Ten allen tijde kan men door middel van het virtuele netwerk andere informatie raadplegen in de software zoals: batterijstatus, historiek en geblokkeerde gebruikers.

Tijdens een evacuatie kunnen medewerkers via een trappenhall achteraan in het gebouw vluchten. Omdat deze buitendeuren enkel bij evacuatie gebruikt mogen worden, zijn deze elektrisch en mechanisch beveiligd volgens de Europese normen.

Elke deur is voorzien van een zelfvergrendelend motorisch paniekslot en van binnenuit extra elektrisch vergrendeld door ruststroomvergrendeling. Bij evacuatie worden de deuren

ontgrendeld door de evacuatiecentrale, via een noodknop of geautoriseerde personen.

Tot slot is er ook automatische zonnewering voorzien in het gebouw waardoor je nooit gehinderd bent door de zon. Deze toepassing zorgt ervoor dat er in alle seizoenen aangenaam kan gewerkt worden in het Lecot Service Center.

Wat kan Protecta voor jou betekenen?

Lecot Protecta biedt totaaloplossingen aan in automatisatie en beveiliging van gebouwen. Wij stellen een plan op maat voor dat het best bij jouw behoeftes past. Dit kunnen wij mogelijk maken door onze grote diversiteit aan leveranciers en merken, en onze eigen installatiedienst.

Wij selecteren, integreren en implementeren de meest geschikte toegangscontrole- en specifieke veiligheidssystemen, zoals nooddeurbewaking, rook- en warmteafvoer en sleutelkasten.

Meer weten over het elektronisch bouwbeslag van Lecot Protecta?

Surf naar lecot.be of neem contact op met access@lecot.be.

LECOT nv
Vier Linden 7
8501 Heule
België

+32 56 36 45 11
info@lecot.be
www.lecot.be

Een staaltje esthetiek en techniek: 3D wandpanelen

Muren zijn machtig. Ze kunnen onzichtbaar zijn, maar ook zoveel meer. Muren kunnen een ruimte samenbrengen of ze verdelen. Ze kunnen de uitstraling van een ruimte bepalen, van sereniteit of grandeur tot gezelligheid of uitbundigheid. Vandaar dat we er zo gepassioneerd mee begaan zijn. Orac Decor bouwt op 50 jaar geschiedenis, innovatie en kwaliteit om tradities heruit te vinden en om de muren van de toekomst te creëren. We delen graag onze passie met jou.

De Orac Decor 3D-wandbekleding bestaat uit verschillende varianten van hellende oppervlakken, beweging in meerdere richtingen tot tastbare texturen, ontworpen door Orio Tonini. Deze esthetische visitekaartjes bieden eindeloze mogelijkheden om jouw muren persoonlijkheid te geven.

Bekleed een volledige wand of installeer als lambrisering om een saaie muur om te vormen tot een ware eye-catcher. Of gebruik ze om kamerelementen als een toog, bedhoofd of receptiebalie te pimpen. Speel met licht en schaduw en laat kleuren tot leven komen in je interieur.

De 3D wandpanelen zijn van hoge kwaliteit, eenvoudig te plaatsen en zijn gemaakt uit duurzame materialen. Je kan er dus jaren van genieten. Daarnaast hebben ze bewezen thermische en akoestische isolerende eigenschappen. Het absorbeert tot 25% van een conversatie en heeft daarnaast thermische eigenschappen die vergelijkbaar zijn met die van standaard isolatieplaten van dezelfde dikte.

We werkten de zijkanten reeds mooi af, wat betekent dat je in de praktijk een profiel aan de muur kan hangen en je geen zorgen meer hoeft te maken over een mooie afwerking.

Wat zit er in de enveloppe?

In de enveloppe bij dit magazine kan je 1 van onze Orac Decor® 3D Wall Covering panelen ontdekken. De panelen zijn vervaardigd uit een gepatenteerd Purotouch® – een kwalitatieve polyurethaan van hoge densiteit. De panelen zijn overschilderbaar, eenvoudig te installeren en ook beschikbaar in flexible variant. In ieder geval: onmisbaar in elke ruimte. Of het nu gaat over een badkamer, slaapkamer, hotellobby of kantoor.

ORAC Decor wandpanelen in één van jouw volgende projecten?

ORAC nv
Biekorfstraat 32
8400 Oostende

Bel +32 59 80 32 52
of mail benelux@oracdecor.com

Vocht en zouten, Rewah biedt de oplossing(en)!

Meer dan een esthetisch probleem, kan vocht nefaste gevolgen hebben voor de structuur van gebouwen en woningen, voor het energieverbruik of zelfs voor de gezondheid. Het is dus van uiterst belang om vochtproblemen aan te pakken bij de eerste tekenen. Rewah biedt oplossingen voor opstijgend en doorslaand vocht, drukkend grondwater, alsook voor de zoutproblematiek die hier meestal aan verbonden is.

Calisan NHL

Calisan NHL

Zouten op zich zijn niet zozeer schadelijk. Wel de combinatie van zouten en vocht. Het zout lost op in het water en migreert dan naar de buitenzijde van de muur. Hier verdampt het vocht en het zout kristalliseert. Deze kristaldruk zorgt voor de schade.

Dit is vooral het geval bij sulfaten, die erg destructief zijn. Het is van het allerhoogste belang dat deze geïmmobiliseerd of geblokkeerd worden. Een derde optie is ze uit de muur halen. Een vierde optie is het bufferen van deze zouten in zoutbufferende pleisters.

Rewah biedt hiervoor de ideale oplossing. Calisan NHL van Rewah is een zoutbufferende pleister op basis van natuurlijke hydraulische kalk. Door het extreem open karakter van deze reversibele pleister, kan de muur optimaal blijven ademen en worden de zouten in de holtes gebufferd, zonder dat deze enige schade kunnen berokkenen.

Bijkomend kan deze ook gebruikt worden als anticondensatiepleister en ideaal voor toepassing binnen monumentenzorg.

Zonder vocht geen zouten, dus voor waterdichting biedt Rewah

ook een gespecialiseerd gamma. De minerale kelderdichtingssystemen van Rewah zijn eenvoudig aan te brengen, in slechts enkele lagen. Ook voor buitenafdichtingen en buisdoorvoeren hebben wij een oplossing.

Het topproduct Cemsec is een duurzame waterdichte cementering voor kelders, ondergrondse constructies en funderingsmuren, zowel voor muren als vloeren. Cemsec wordt vooral gebruikt als binnenafdichting. Hier is het ideale systeem een combinatie met de Cemproof 2K. Cemproof 2K is een tweecomponenten afdichtingsmortel voor kelders en ondergrondse constructies en wordt gebruikt als grondlaag onder Cemsec.

Kortom, Rewah is sinds jaar en dag koploper in de ontwikkeling van producten bij allerlei waterdichtings- en zoutproblemen. Onze technische specialisten staan steeds ter uwe beschikking met advies, zowel telefonisch als op uw werf.

Rewah nv
Nijverheidsweg 24
2240 Zandhoven
België

+32 3 475 14 14
info@rewah.com
www.rewah.com

Duurzaam betonherstel, geen utopie!

Beton is een sterk en duurzaam bouw materiaal dat veelvuldig toegepast wordt voor het realiseren van gebouwen en constructies. Maar beton omwille van initiële constructiefouten of veroudering onder invloed van uitwendige factoren kan schade ontstaan. Deze betonschade kan echter, mits het volgen van het stappenplan dat door FEREB en haar leden werd opgesteld, op een duurzame wijze hersteld worden.

Tekst: Thierry Pfleiderer

Bestaande constructies kunnen op deze manier ofwel behouden blijven en zelfs een nieuwe functie krijgen. Afbraak daarentegen zorgt voor veel sloopafval en voor de bouw van een nieuwe constructie moet er opnieuw beton geproduceerd en aangevoerd worden. Dit alles zorgt voor erg veel CO₂ uitstoot. Daarom draagt een duurzaam betonherstel in hoge mate bij tot het milieubehoud.

Het stappenplan van FEREB leidt tot succes

FEREB vzw is de Belgische Federatie van specialisten in betonherstelling, -versteviging en bescherming. Samen met onze leden ijveren wij reeds jaren voor een duurzaam betonherstel en ontwikkelden wij een stappenplan gebaseerd op de Europese norm NBN EN 1504.

Diagnose als basis van een duurzaam betonherstel

Een duurzame betonherstelling start met een vooronderzoek of diagnose, uitgevoerd door een architect of gespecialiseerd studie bureau. Deze voorstudie is noodzakelijk om de omvang en vooral de oorzaak van de schade te bepalen. Ze omvat naast een visuele controle ook enkele eenvoudige proeven zoals bepalen van de diepte van de wapening, de meting van de cohesie van het beton en een test om de dikte van het gecarbonateerd beton te bepalen. Indien noodzakelijk, bv. bij mogelijke chloride contaminatie, kunnen op basis van staalnames nog diepgaandere proeven worden uitgevoerd door een gespecialiseerd laboratorium. Zodra de oorzaak en omvang van de schade in kaart gebracht is, kan een bestektekst en meetstaat worden opgesteld; hierin wordt de herstmethode en de hoeveelheid benodigde

producten vastgelegd en de worden de geschikte herstmortels met CE-label en met bij voorkeur Benor Certificaat gedefinieerd.

Zorgvuldige uitvoering, de juiste producten en controles bepalen het eindresultaat

De herstellingen dienen met zorg uitgevoerd te worden door een ervaren en bij voorkeur Benor gecertificeerde aannemer. Deze heeft arbeiders in dienst die een theoretische en praktische opleiding 'duurzaam betonherstel' gevolgd hebben.

Betonherstelling start bij het verwijderen van de losgekomen delen. Dit gebeurt door het manueel weghakken, meestal met een pneumatische hamer of d.m.v. hydrodemolition. Vervolgens wordt de wapening ontroest en zo nodig behandeld met een hechtmortel. Tot slot

wordt de geschikte herstmortel manueel of machinaal aangebracht. Bij het aanmaken van de herstmortel worden de juiste mengverhoudingen en mengtijden nauwkeurig in het oog gehouden. Omwille van esthetische redenen wordt het oppervlak vlak afgestroken.

De aannemer zal tijdens en na het uitvoeren van de werken de nodige controles uitvoeren. Voor gecarbonateerd beton dient nagegaan te worden of het beton rond de gecorrodeerde wapening voldoende diep is verwijderd. Deze controle gebeurt aan de hand van een fenolftaleïneproef.

Ook de hechting van de herstmortel aan het bestaande betonoppervlak dient getest te worden. Deze resultaten dienen vermeld te worden in het eindverslag. De aannemer vermeldt dat de werken ofwel conform het lastenboek uitgevoerd werden, ofwel dat er door de bouwheer gekende en geaccepteerde tekortkomingen zijn. In dat geval wordt een specifieke onderhoudsprocedure voorgeschreven.

Bescherming, monitoring en onderhoud, garantie voor een lange levensduur

Om de levensduur van de herstelde betonconstructie te verlengen, brengt men bij voorkeur een bescherming aan onder de vorm van een coating of impregnatie. Zo beschermt men het betonoppervlak tegen indringing van vocht, inwerking van chemische stoffen, slijtage of brand.

Bij betonstructuren dewelke aangetast werden door chloriden zal men tijdens de herstellingswerken kathodische bescherming toepassen. Men brengt opofferanodes aan op de ontroeste wapening of men voorziet KB met opgelegde stroom. Dankzij de technologie van kathodische bescherming kan men de levensduur van de betonconstructie tot 25 jaar verlengen. Tenslotte is permanente monitoring en onderhoud van de herstelde betonconstructies noodzakelijk.

Hebt u te maken met betonschade?

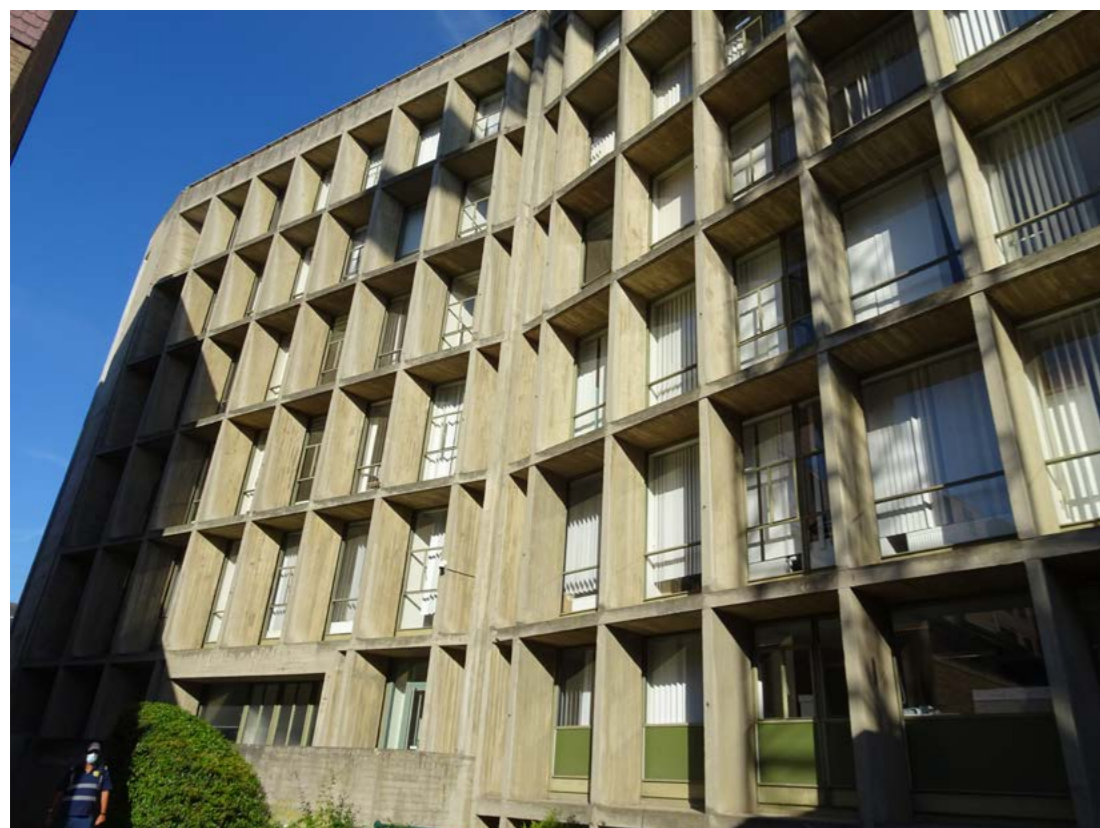
Neem dan contact met onze gespecialiseerde leden voor een diagnose, het opmaken van een bestektekst en de uitvoering van de betonherstelling en -bescherming. U vindt de ledenlijst terug op www.fereb.be

Interesse in een opleiding voor uw werknemers?

FEREB organiseert in samenwerking met SYNTRA PXL te Genk opleidingen voor arbeiders. Deze opleidingen gaan door op 6/1/2022, 17/01/2023 en 28/02/2023. Ook opleidingen "op maat" zijn mogelijk.

Meer informatie over deze opleidingen en over duurzaam betonherstel op www.fereb.be of contacteer ons via info@fereb.be

Voor liefhebbers van puur hout

RIGO Verffabriek is een Nederlands familiebedrijf dat sinds 1938 verf, olie en lak producten maakt. Sinds 2022 is RIGO Verffabriek een volgende levensfase ingegaan. We hebben ons aangesloten bij Blanchon Group: een van oorsprong Frans familiebedrijf met een zelfde liefde voor - en historie in - verf en lak. Samen zetten we nieuwe stappen in duurzame ontwikkeling in ons vakgebied.

Tekst & foto's: RIGO Verffabriek

SKYLT Original

De meester lakmakers van RIGO Verffabriek zochten een manier om hout zijn onbehandelde uiterlijk te laten behouden, maar het toch optimaal te beschermen met een lak. Het resultaat is SKYLT Original. De meest fascinerende en unieke eigenschap van SKYLT Original is dat het zelfs bij drie lagen volledig onzichtbaar blijft, het is uitermate slijtvast en bestand tegen intensief gebruik.

Met deze onzichtbare afwerking is het interieur beschermd, maar blijft het op het oog kaal hout zonder verkleuring. SKYLT Original is weliswaar ontwikkeld voor toepassingen in de parketbranche, inmiddels worden de bijzondere eigenschappen van de lak ook onderkend in de meubelindustrie en interieurbouw.

Kleur van olie kracht van lak

Wanneer je voor het uiterlijk van een olievloer of meubel kiest, maar voor het gemak van een

lak, ga je voor SKYLT Overlakkbare Kleurolie 2K. Deze kleurolie is aan te kleuren met losse pigmenten, kan in één keer op het oppervlak worden aangebracht en uitgewreven en kan direct worden afgelakt. Het resultaat is een vloer -of ander houten oppervlak-, met het uiterlijk van olie, maar beschermd met een zijdezachte onzichtbare lak. Dankzij SKYLT Overlakkbare Kleurolie 2K kun je variëren met kleurtinten. Na afgewerkt te zijn met SKYLT is het project eenvoudig in onderhoud.

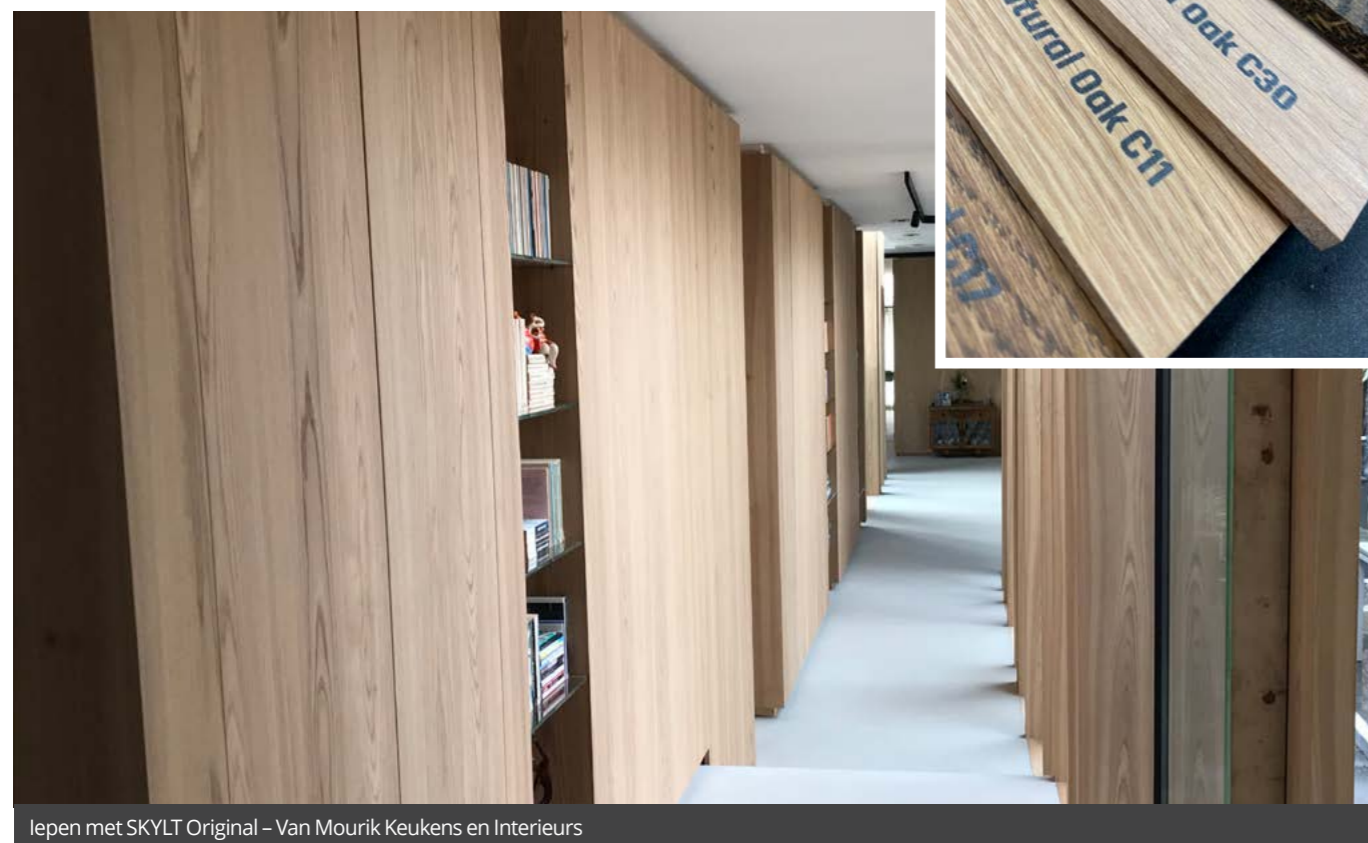
ROYL Original Oak

Voor onze olie lijn, ROYL, zijn we op zoek gegaan naar een kleur die de mogelijkheid biedt om eiken in een bijzonder natuurlijke kleur af te werken. Een zo natuurlijk mogelijke uitstraling blijft namelijk ongekend populair. Met de ROYL Original Oak, kleurnummer 30, hebben we die natuurlijke kleur gevonden.

Vragen over één van onze producten?

Bel of mail ons gerust

- +31 (0) 255-548448
- info@rigoverffabriek.nl
- www.rigoverffabriek.nl

lepen met SKYLT Original - Van Mourik Keukens en Interieurs

Level Calacatta Paonazzo

Ontdek meer exclusieve materialen in onze magazijnen!!!

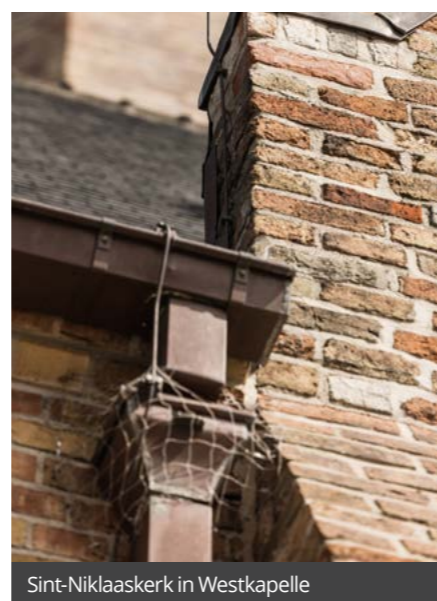
KLEIN RAVELS 87
B-2380 RAVELS
info@tuytelaers.be

T +32 (0) 14 - 65 44 44
www.tuytelaers.be

Heleblitz beschermt gebouwen direct én indirect tegen bliksemschade

Een blikseminslag kan ernstige schade veroorzaken. Zowel materieel, financieel, als menselijk. Met de juiste bliksembeveiliging op maat garandeert de firma Heleblitz dat een gebouw precies die bescherming krijgt die het nodig heeft.

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: Heleblitz

Gemiddeld zijn er elk jaar zo'n 250.000 bliksemontladingen in ons land, of ongeveer 1,2 inslagen per km². De kans op een rechtstreekse blikseminslag is dus eerder gering. Maar er zijn jammer genoeg voorbeelden te over van gebouwen die pech hadden, waar de bliksem zorgde voor enorme schade. Wist je trouwens dat een blikseminslag tot zelfs twee kilometer verder indirecte schade kan veroorzaken? En dat de kans daarop heel wat groter is? Gelukkig kan je je tegen beide soorten bliksemschade beschermen ... En dan ben je bij de firma Heleblitz uit Moerkerke (nabij Brugge) aan het juiste adres.

Externe bescherming

"In eerste instantie verzorgen we een correcte externe bescherming tegen direct blikseminslag", schets Anthony Theys, zaakvoerder bij Heleblitz. "Op de buitenschil van een gebouw leggen we een opvanginrichting aan: de kooi van Faraday. Deze leidt de energie van de bliksem af naar de aarde zodat die het gebouw zelf niet binnentreedt. Doordat we daarbij zoveel

mogelijk gebruik van metaal dat al aanwezig is in de gebouwstructuur, is de visuele impact minimaal."

Interne bliksembeveiliging

Minder gekend, maar minstens net zo belangrijk is de interne bescherming tegen bliksemimpact.

"Onze manier van leven is de voorbije decennia sterk veranderd. Domotica, inbraakalarm, elektrische poort, tuinverlichting, zonnepanelen, laadpalen ... We zijn veel meer aangesloten op het elektriciteitsnet. Een inslaande bliksem kan grote schade veroorzaken aan de aanwezige elektriciteits- en communicatieinstallaties. Toestellen die uitvallen of kapot gaan, of de bedrading die smelt door overspanning en zo brand veroorzaakt is schering en inslag. Zeker bij bedrijven kan dit een enorme impact hebben op de continuïteit van de processen."

"Wat velen daarbij te weinig beseffen, is dat de inslag trouwens niet op het gebouw zelf hoeft te

zijn om schade te veroorzaken. Het is vaak voldoende als die ergens in de buurt inslaat. In landelijke gebieden kan een inslaande bliksem zich zelfs nog tot 2 km ver ondergronds verspreiden en schade aanrichten. Wanneer we gecontacteerd worden omtrent bliksemschade, is het in 95 % van de gevallen omdat er ergens in de buurt een inslag was."

"Dit besef is intussen doorgedrongen tot in de regelgeving. Sinds 2012 zijn bedrijven verplicht om hier maatregelen rond te nemen. En sinds 2020 wordt er ook bij residentiële gebouwen aangeraden om te voldoen aan interne bliksembeveiliging. Voldoen je hier niet aan, dan kan je naast de geleden schade misschien niet of slechts gedeeltelijk rekenen op een schadevergoeding."

Vijf generaties bliksembeveiliging

Gebruikers, inboedel en gebouw kan je dus afdoend beschermen. Familiebedrijf Heleblitz beschikt daarbij al vijf generaties lang over een

The Chocolate Box van Barry Callebaut in Lokeren

uitgebreide kennis en ervaring omtrent zowel interne als externe bliksembeveiliging.

"Ons verhaal startte in 1897 toen mijn betovergrootvader in Gullegem 'Donderschermen Theys' oprichtte. Van dan af werd het vak van generatie op generatie verdergezet. Het huidige bedrijf werd 45 jaar geleden opgericht door mijn vader. In 1977 vestigden we ons in Moerkerke. En in 2011 namen mijn broer Mathias en ik de zaak over."

Onder leiding van de beide broers groeide de onderneming uit tot een gerespecteerd en gereputeerde onderneming die in België zijn gelijke niet kent.

"We profileren ons graag als partner voor voorschrijvers en studie bureaus. De switch naar het digitale tijdperk is hier rigoureuus doorgevoerd. Talrijke performante apps garanderen zo een feilloze werking op afstand. Maar het gaat verder. Al onze materialen, systemen en oplossingen werden gedigitaliseerd in 3D zodat niet alleen uitvoerders, voorschrijvers, opdrachtgevers en gebruikers in één oogopslag een gedetailleerd beeld krijgen van alle ingrepen, maar dat bijvoorbeeld ook een BIM-model kan worden verrijkt."

Bliksembeveiliging, van A tot Z

"Onze dienstverlening is opgedeeld in drie entiteiten. Ontwerpers en studie bureaus staan we bij als adviesbureau. Een gedegen risicoanalyse is de basis voor professioneel advies omtrent de nodige bliksembeveiliging. Bij bestaande gebouwen zorgen we voor een uitgebreide inventarisatie van de bestaande situatie

aan de hand van plaatsbezoek met opmeting en uitmeting van de installatie. Bij nieuwbouwprojecten worden we idealiter al van bij het ontwerp betrokken voor een zo efficiënt en esthetisch mogelijk integratie. Ontwerp en bestek worden telkens aangeleverd volgens de gewenste functionaliteiten. Op vraag kunnen we zelfs training en opleidingen aanbieden om voorschrijvers wegwijs te maken in de nieuwste ontwikkelingen rond bliksembeveiliging."

"Hiernaast is Heleblitz vooral een installateur. Ons team zorgt voor de correcte installatie van zowel interne als externe bliksembeveiliging. Onze werking is erop voorzien om overal in België aan de slag te gaan. Zo beschikken we op verschillende plekken in Vlaanderen, Brussel en Henegouwen over teams die snel en efficiënt kunnen worden ingezet."

"Verder kan je op Heleblitz beroep doen voor periodiek nazicht en onderhoud. Zo dat de installaties ten allen tijde voldoen aan de wetgeving én beschermd zijn tegen de mogelijke gevolgen van een blikseminslag. Op dit moment beheren we periodiek meer dan 2.000 gebouwen!"

"Onze klanten vind je in de meest uiteenlopende sectoren. Zo plaatsen we bliksembeveiliging op kerken en monumentale gebouwen, maar evengoed maken we infrastructuurwerken veilig, gaan we aan de slag voor residentiële klanten, doen we aan bliksembeveiliging voor industrie, logistiek en nutsbedrijven en voor ziekenhuizen, rusthuizen en administratieve centra. Ieder gebouw, ongeacht de schaal, maken we graag blijvend bliksemveilig."

"De kans op bliksemschade is statistisch gezien groter dan de kans op een inbraak. Dus is het logischer om te investeren in een degelijke bescherming dan in een alarmsysteem."

Drie hoogbouwtorens Oostende kregen onzichtbare bliksembeveiliging ingewerkt in spouw

HELEBLITZ

Heleblitz Services BV
Visserstraat 21B
8340 Damme
België

+32 800 94 485
info@heleblitz.be
www.heleblitz.be

Hoe ziet de stad van de toekomst er best uit?

Verkleumd tot op het bod, maar vol inspiratie. Zo verliet ik samen met de andere aanwezigen eind september de (onverwarmde) iconische Vynckier-site van in Gent. Daar had zonet het driedaagse 'Lifecycles festival' plaatsgevonden. Het event gaf een forum aan meer dan 40 sprekers uit de architectuur-, stedenbouw-, academische en vastgoedwereld om de vele aanwezigen te inspireren met tal van innovatieve en out-of-the-boxideeën over de toekomst en kwaliteit van onze steden, architectuur en omgeving.

Tekst: Jesse Van Daele – Foto's: LifeCycles Festival

Architecten tackelen bij elk project een deelprobleem, maar lossen ten gronde niets op

Martha Thorne

Van circulair bouwen tot smart cities, technologie in het ontwerp- en bouwproces tot betaalbaar wonen, nieuwe mobiliteit, toekomst van energie, biodiversiteit, duurzame stadsontwikkeling en nog veel meer.... Deze en meer thema's werden door de sprekers vanuit verschillende invalshoeken benaderd.

OMA, Carlo Ratti, BIG, Ferrier Marchetti, Arup, Shigeru Ban, Henning Larsen, Coldefy... maar ook 51N4E, Robbrecht en Daem, Bogdan & Van Broeck, Julien De Smedt, sogent, BC Materials ... Het aantal gerenommeerde sprekers volgde elkaar in een razend tempo op. Constant waren twee podia bezet en leek het credo 'kiezen is verliezen' constant van toepassing. Zoveel toonaangevende sprekers op één moment op één locatie was ongezien.

Organisator Reggy Van den Branden: "Het eerste LifeCycles programma werd opgebouwd rond zes onderwerpen: de levenscyclussen van een stad, architectuur, bouw, omgeving, technologie en maatschappij."

"Elk van die onderwerpen is vandaag heel sterk onderhevig aan verandering en innovatie. Bovendien zijn ze onlosmakelijk met elkaar verweven. Grote trends zoals urbanisatie bepalen niet

alleen de functie en invulling van onze steden, maar ook de noden en vorm van onze gebouwen. Tegelijkertijd staan we voor grote uitdagingen op vlak van mobiliteit en duurzaamheid, leven we in een steeds meer geconnecteerde en data-gedreven maatschappij, evolueren we naar 'smart cities'

en richt de bouwsector zich steeds meer op modulair, circulair en 3D-geprint – maar ook betaalbaar – bouwen."

"Tegelijkertijd blijft de bouw een vooral erg traditionele sector. Net dat wilden we met dit festival

doorbreken. Bruisende, innovatieve ideeën zijn er in overvloed. Aan ons om ze wereldkundig te maken én een eerste stap te zetten in de realisatie van de stad van de toekomst!"

Block ontwikkelde een 3D-vloerplaat waardoor je gebouwen kan plaatsen met 70 % minder beton én 90 % minder staal.

Reggy Van den Branden
Organisator LifeCycles

Enkele van de (vele) highlights ...

Arne Quinze – kunstenaar

Arne trok als kind naar Brussel. In zijn fantasie dacht hij terecht te komen in een kleurrijk en divers Star Wars universum. Maar niets was minder waar. Het werden vier grijze muren waar zijn ouders hem angstvallig beschermden van alle mogelijke gevaar: auto's, onveilige buurten ... Toen hij later verhuisde naar het 'groene' Sint-Martens-Latem merkte hij dat de vier grijze appartementsmuren enkel waren vervangen door vier groene muren. Hagen die opnieuw beschermden, afschermden, beknotten. Arne verwijderde ze, koos voor een weelderig biodivers groene inrichting die uitnodigt. Doet leven. Zijn betoog? Breng groen in de stad. Niet als een groen sausje, maar als een overweldigend aanwezig basiselement.

Philippe Block – ETH Zurich/ Block

Beton is 'the most evil thing on the planet'. Daar is iedereen het blijkbaar over eens. Hij niet, enkel over de manier waarop we het nu gebruiken. Block ontwikkelde een 3D-vloerplaat waardoor je gebouwen kan plaatsen met 70 % minder beton én 90 % minder staal. De plaat werd ontwikkeld op basis van geometrische technieken die vroeger iedere bouwmeester beheerste, maar die nu door architecten niet meer gekend zijn. De vloerplaat zou binnenkort op de markt komen, de inzichten zijn open source, gratis beschikbaar

Martha Thorne – IE School of A&

Supersnelle verstedelijking, bevolkingsaan groei, klimaatverandering, migratie, technologische versnelling, ongelijkheid ... Een stad is als een bol wol die hopeloos in de knoop zit. Architecten tackelen bij elk project een deelprobleem, maar lossen ten gronde niets op. We werken in silo's. Iedereen heeft zijn idee, bouwt daarmee een steen. Die niet past op de volgende. We moeten redeneren als een geheel. 'Doing things better' moet 'doing better things' worden. En dat vereist een mentaliteitswijziging. We hebben 8 jaar tijd om dit te doen. Niet meer. Dus moeten we nu onze scholing, onze manier van werken grondig aanpassen. Waar zitten de architecten in het Europees Parlement? In de wetgeving? De beleidsmakers? We moeten stoppen met designarchitecten te zijn, te 'wegen' op de besluitvorming. We moeten die zelf maken.

DOING OUR PART TO PROTECT THE PLANET

Porcelain stoneware tiles are naturally environmentally friendly, but we choose to manufacture them in a way that minimises their impact on the environment.

We at Casalgrande Padana take on the responsibility of our position as an international player in the ceramic tile industry.

Our closed-loop production process, industry certifications, energy policies, and product innovations ensure beautiful tiles that help improve the quality of life and protect the environment.

casalgrandepadana.com

CASALGRANDE
PADANA

THE GREEN WAY TO PAVE